

PROJEKT PREVENCE ÚRAZŮ

METODICKÁ PŘÍRUČKA

K PRACOVNÍM SEŠITŮM
PRO II. STUPEŇ ZÁKLADNÍCH ŠKOL
A ODPOVÍDAJÍCÍ ROČNÍKY OSMILETÝCH GYMNÁZIÍ



Zpracovala Mgr. Hana Ginterová

Obsah:

Předmět	Strana
Přehled částí projektu	3
Obecně o projektu	4
Metodika pro 6.ročník – červená cesta	6
Metodika pro 7. ročník – žlutá cesta	27
Metodika pro 8. ročník - zelená cesta	47
Metodika pro 9. ročník – modrá cesta	71
Návrhy činností - kartičky	127
Projektový den napříč školou - Semafor	116
Projektový den – Týden bezpečnosti silničního provozu	126
Bezpečná cesta do školy	127
Paralympijský školní den – 6. ročník	128
Den s partnery bezpečné školy – 7. ročník	129
Kam vede tvá cesta – 8. ročník	130
Závěr	132
Seznam příloh	133
Přílohy	134
Seznam použité literatury	

PROJEKT PREVENCE ÚRAZŮ NÁVRH POSTUPŮ PRO II. STUPEŇ

6. ROČNÍK ČERVENÁ CESTA

ÚRAZ NENÍ NÁHODA

Červená značí **POZOR**

Cílem je **vyhledávání** a mapování nebezpečných situací.

HLAVNÍ ROČNÍKOVÝ PROJEKT: „CÍTÍTE SE VE ŠKOLE BEZPEČNĚ?“

/ vyhledání, popis, grafické zpracování a navržení řešení nebezpečných míst ve škole a jejím bezprostředním okolí/

ÚRAZU JDE PŘEDEJÍT

7. ROČNÍK ŽLUTÁ CESTA

Žlutá značí **SVĚTLO**

Cílem je posvítit si na **příčiny** úrazů, jejich následky změny, které úraz do života vnáší.

HLAVNÍ ROČNÍKOVÝ PROJEKT: „ V CIZÍCH BOTÁCH “

/ jaký je život, cíle, přání a pocity tělesně postižených nebo lidí po úrazech/

TY MŮŽEŠ POMOCI

8. ROČNÍK ZELENÁ CESTA

Zelená značí **JDI A POMOZ**

Cílem je najít oblasti, místa a problémy, kde můžeme **sami pomoci** odstranit nebezpečí.

HLAVNÍ ROČNÍKOVÝ PROJEKT: „ BEZPEČNÁ CESTA DO ŠKOLY“

/ nebezpečí na cestě do školy a hledání řešení/

NAJDI SVŮJ ŽIVOTNÍ POSTOJ

9. ročník MODRÁ CESTA

Modrá značí **ŽIVOT NEBO ŽIVOTNÍ POSTOJ**

Cílem je promítnout vštípené zásady do všech **životních rolí**, které nás čekají.

HLAVNÍ ROČNÍKOVÝ PROJEKT I. : „ZÁVĚREČNÁ PRÁCE NA ZVOLENÉ TÉMA“

/ zpracování vlastní samostatné práce z vybrané tematiky /

HLAVNÍ ROČNÍKOVÝ PROJEKT II. : „ BRANNÝ DEN“

/ příprava a organizace branného dne pro mladší žáky školy /

PROJEKT PREVENCE ÚRAZŮ NA II. STUPNI ZÁKLADNÍ ŠKOLY

VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Cílem projektu je zařazení klíčových témat prevence /ochrana zdraví a bezpečí, protiúrazová prevence, sociálně patologické jevy/ do co nejširšího spektra výukových a výchovných aktivit při současném zachování tematických a časových plánů jednotlivých předmětů.

Práce na projektu volně navazuje na aktivity realizované na I. stupni a perspektivně počítá s pokračováním v dalších ročnících.

Jednotlivé dílčí projekty jsou v co největší míře zaměřeny na rozvoj samostatného iniciativního přístupu žáků při vyhledávání, zpracovávání a prezentaci informací, preferují se skupinové činnosti s důrazem na týmovou spolupráci. Řada činností je ve svém výsledku směřována na propojení aktivit prvního a druhého stupně.

OBECNĚ O PROJEKTU

6. ročník – ÚRAZ NENÍ NÁHODA – hledání nebezpečných situací, prostředí, chování a jednání ve třídě, škole, doma, na ulici, při všech činnostech.

HLAVNÍ ROČNÍKOVÝ PROJEKT: „**Cítím se ve škole bezpečně?**“ – mapování, popis a řešení nebezpečných situací ve škole a jejím bezprostředním okolí.

7. ročník – ÚRAZU JDE PŘEDEJÍT – zamyšlení nad nebezpečným chováním, které vede k úrazu.

HLAVNÍ ROČNÍKOVÝ PROJEKT: „**V cizích botách**“ - zamyslet se nad osudy tělesně postižených, obětí zranění a úrazů – změny v životě, které úraz přináší.

8. ročník – I TY MŮŽEŠ POMOCI – zamyšlení nad naší rolí při prevenci nesprávného chování a jednání, které vede k úrazům. Tento ročník je i díky obsahu předmětu zaměřen na rozvoj komunikace, empatie a výchovu k respektování pozitivních hodnot lidského soužití.

Soustředí se na přípravu žáků 8. ročníků jako pomocníků a organizátorů akcí pořádaných ve škole například pro mladší děti.

HLAVNÍ ROČNÍKOVÝ PROJEKT I. : „**Bezpečná cesta do školy**“ – mapování nebezpečí, se kterým se žáci setkávají na své cestě do školy - panoramatické zpracování a přenos informací k ostatním žákům a rodičům.

HLAVNÍ ROČNÍKOVÝ PROJEKT II. : „**Naše město – bezpečná komunita**“ – mapování kritických míst ve městě a především hledání možných řešení, zpracování samostatných projektů a jejich následná prezentace / spojeno s tématem Stát a právo, příprava na závěrečnou práci v 9. ročníku /

9. ročník – NAJDI SVŮJ ŽIVOTNÍ POSTOJ - cílem je promítnout vštípené zásady do všech **životních rolí**, které žáky čekají.

HLAVNÍ ROČNÍKOVÝ PROJEKT I. : „**Branný den** „ / příprava a samostatná organizace branného dne pro mladší žáky /

HLAVNÍ ROČNÍKOVÝ PROJEKT II. : „**Závěrečná práce na zvolené téma**“ / samostatná nebo skupinová výstupní práce, která by měla prokázat znalost smyslu projektu a kompetence žáka 9. ročníku /

K OBSAHU PRACOVNÍCH SEŠITŮ

- ➔ Úkoly v pracovních sešitech se orientují na následující předměty: Občanská výchova / Výchova k občanství / Rodinná výchova / Výchova ke zdraví / Český jazyk, Výtvarná výchova nebo Informatika, ale jistě byste našli jejich uplatnění i jinde. Názvy předmětů v pracovních sešitech a metodice jsou ve většině případů dle původních učebních plánů, ale domnívám se, že i když škola používá aktualizované názvy předmětů či vzdělávacích oblastí, nebude tato skutečnost nijak bránit porozumění věci.
- ➔ Zvláště ve školách s větším počtem tříd je vhodné stanovit jednoho koordinátora pro každý ročník, který by rozdělil a koordinoval zařazení jednotlivých činností do předmětů v průběhu školního roku.
- ➔ Pracovní sešit je řazen podle časové posloupnosti jen částečně a je možné libovolně vybírat jednotlivá témata. Je také možné kombinovat činnosti z jednotlivých ročníků a využívat listy pracovního sešitu dle vlastní potřeby.
- ➔ Návrh časové posloupnosti v souladu s časovými a tematickými plány předmětu je přiložen / je nutno ho aktualizovat dle potřeb školy /
- ➔ Zadáání a úkoly jsou většinou na jednu vyučovací hodinu, některé potřebují dokončení doma popřípadě v jiném vyučovacím předmětu (např. zadání úkolu v Občanské výchově a dokončení grafické stránky ve Výtvarné výchově apod.)
- ➔ Práce na Projektu prevence úrazů je součástí výuky, jednotlivé úkoly je možno známkovat a získávat tak další podklady pro hodnocení, o které je například v jednohodinových předmětech nouze.

OBECEŇ K METODICKÉ ČÁSTI

V metodické části, která je také rozdělena do jednotlivých ročníků, jsou používány dva druhy ohraničení:

- ➔ Dvojitý rámeček – vložené listy z pracovních sešitů – možno jednoduše kopírovat



- ➔ Jednoduchý rámeček – další doplňkové činnosti či informace pro vaši práci



- ➔ Metodika dále obsahuje pracovní listy, pracovní texty, ukázky prací a fotografie /část těchto materiálů najdete přímo v textu, seznam ostatních je přiložen/
- ➔ V poslední části metodiky jsou přiloženy návrhy aktivit, které je možno využívat bez omezení v jednotlivých předmětech. Tyto aktivity jsou připraveny ve formě kartiček /možno vytisknout na tvrdý papír, rozstříhat, seřadit/ Pozn. Podbarvené kartičky - aktivity, které jsou zapsány na více kartičkách.

ÚRAZ NENÍ NÁHODA

NÁVRH POSTUPŮ
K PRACOVNÍMU SEŠITU
PROJEKTU PREVENCE ÚRAZŮ

6.
ROČNÍK

ČERVENÁ CESTA



PROJEKT Prevence úrazů v 6. ročníku

KONKRÉTNĚ K TÉMATŮM

Úvodní jednohodinová beseda se žáky

- ➔ po domluvě vhodné zařadit do Občanské či Rodinné výchovy na začátek školního roku
- ➔ vysvětlit pojem „červená cesta“, pokusit se žákům přiblížit smysl projektu
- ➔ zadat úkol na začátek roku a na celý rok a podepsat dopis pro rodiče na zadní straně.

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 2 – ÚVODNÍ MOTIVAČNÍ TEST

Úraz není náhoda

- ➔ Ahoj šestáci, jestlipak jste si už stačili všimnout, že začala škola? Předpokládám, že ano, protože ve všech předmětech vás stíhá jeden poprázdninový opakovací test za druhým a řekněme si to na rovinu, lepší už to nebude.
- ➔ Takže vás jistě nijak nepřekvapí, když si na úvod dáme takový docela malinkatý testíček. Nebude se známkovat, ale o to je možná důležitější se nad ním zamyslet.
- ➔ **Když na ulici najdete nevybuchlou rachejtli**
 - ⓐ/ nesaháme na ni a ohlásíme to dospělým
 - ⓑ/ klidně ji odpálíme, protože v originálním obalu je bezpečná
 - ⓒ/ odpálíme pouze tehdy, když se na tom shodneme s kamarádem
- ➔ **Ve volné přírodě se před blesky chráníme tak, že**
 - ⓐ/ se schováme pod strom
 - ⓑ/ vylezeme na nejvyšší bod v okolí a rozevřeme deštník
 - ⓒ/ vyhýbáme se stromům, stožárům a snažíme se dostat někam, kde nás terén převyšuje
- ➔ **Ochranná přilba na kolo**
 - ⓐ/ se musí nosit, ale jen při rychlé jízdě na silnici
 - ⓑ/ měli bychom ji nosit, můžeme zabránit těžkému úrazu hlavy
 - ⓒ/ je vhodná do terénu a pro mladší děti, starší už umějí jezdit dobře
- ➔ **Do neznámé vody (zatopených dolů, jezírek, nádrží) se skákat**
 - ⓐ/ nesmí
 - ⓑ/ smí pouze speciálním skokem
 - ⓒ/ může, ale jen na vlastní nebezpečí



A KONTROLNÍ OTÁZKA ➔ Tento pracovní sešit se zabývá
....., protože.....

Úraz není náhoda

Ted' už víte, že **ČERVENÁ CESTA** (a na ni navazující žlutá, zelená a modrá) vás povede ke společnému cíli všech našich společných aktivit – zajištění bezpečného prostředí nejen pro vás, ale pro všechny okolo.

➔ **Co byste se měli v šestém ročníku naučit:**

- ⊗ vyhledávat, sbírat a zpracovávat informace týkající se nebezpečí a úrazů.
- ⊗ seznamovat ostatní se svými zjištěními.
- ⊗ vidět a rozpoznávat nebezpečné situace.
- ⊗ pomocí znalostí předcházet úrazům a to nejen ve škole.
- ⊗ naučit se posuzovat, hodnotit a především ovládat své chování a jednání tak, aby nevznikaly konflikty ani úrazy.

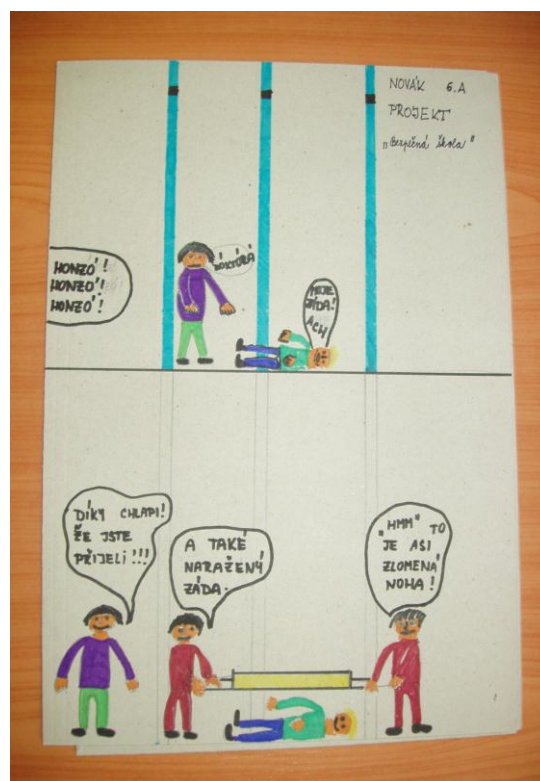
⊗ ÚKOL NA ZAČÁTEK ROKU ⊗

- ➔ Zvolte si ve třídě dvojici, která z třídního fondu zakoupí papírové složky /s tzv. chlopněmi/ ve světlé barvě.
- ➔ Obě vrchní strany si např. ve výtvarné výchově vyzdobte vlastními kresbami, komiksy, nalepenými obrázky apod. s tematikou ÚRAZY.
- ➔ Složku, která vás bude provázet až do deváté třídy, uložte do skříně na jedno místo, abyste ji měli stále k dispozici.



⊗ ÚKOL NA CELÝ ŠKOLNÍ ROK: ⊗

- ➔ Během celého roku budete často pracovat s informacemi. Nasbírejte si co nejvíce novinových článků, obrázků, letáčků, brožurek apod. s tematikou úrazy, hrozící nebezpečí, nebezpečné situace, zásahy policie, hasičů, záchranné služby.....
- ➔ Ukládejte si je do složky.



Úraz se stane v jedné vteřině, jeho následky jsou na celý život.

- 📧 Vážení rodiče 📧
- ➔ Předkládáme vám **Pracovní sešit Projektu prevence úrazů pro 6. Ročník**, který je zaměřen na ochranu zdraví a bezpečí žáků ve školním i mimoškolním prostředí, po dobu školní docházky i v době prázdnin.
 - ➔ Prostřednictvím spolupráce v předmětech Občanská výchova, Rodinná výchova, Český jazyk, Výtvarná výchova, Informatika a dalších napomáhá k vytváření širšího povědomí dětí i dospělých o problematice **osobního bezpečí, předcházení úrazům a jiným nehodám, které mohou ohrozit i vaše děti.**
 - ➔ Jednotlivé aktivity jsou v co nejširší míře zaměřeny na rozvoj samostatného přístupu žáků při vyhledávání, zpracování a prezentaci informací, upřednostňují skupinové činnosti a týmovou spolupráci.
 - ➔ Projekt prevence úrazů a jeho první část – Červená cesta navazuje na aktivity a činnosti realizované **na 1. Stupni** a se zvyšující se náročností bude pokračovat až do **9. Ročníku**.
 - ➔ Příprava některých činností si vyžádá také vaši občasnou spolupráci, za kterou vám předem děkujeme.

MÍSTO PRO VAŠE DOTAZY A PŘIPOMÍNKY:



Podpis rodičů.....

☉ ÚRAZY JSOU NEJVĚTŠÍM NEPŘÍTELEM DĚTÍ. ☉

Úrazy mají v České republice na svědomí ročně 300 mrtvých a další 3000 trvale postižených dětí.

☉ ÚRAZ NENÍ NÁHODA. ☉

Každému úrazu předchází konkrétní nebezpečná situace.

☉ STAČÍ TAK MÁLO, ABY SE ÚRAZ NESTAL. ☉

Můžeme vytvořit pro dítě bezpečné prostředí a naučit dítě chovat se bezpečně.

☉ ÚRAZŮM LZE ÚSPĚŠNĚ PŘEDCHÁZET. ☉

Zkušenosti z vyspělých zemí ukazují, že investice do preventivních aktivit snižují počet a závažnost úrazů dětí.

➡ CO JE TO ÚRAZ

„Úraz je jakékoli neúmyslné či úmyslné poškození organismu, ke kterému došlo následkem akutní expozice termální, mechanické, elektrické či chemické energie a z nedostatku životně nezbytných energetických prvků či veličin, jako jsou kyslík či teplo.“

(Haddon, 1981)

➡ Úraz se stane během jedné vteřiny, jeho následky jsou pak na celý život.

V průmyslově vyspělých zemích tvoří úrazy nejméně polovinu dětské úmrtnosti. Pouze polovinu úmrtí způsobených úrazem mají na svědomí **dopravní nehody**, druhou stejně závažnou polovinu tvoří **utnutí, otravy, popálení, pády** a další. Pro představu, na následky úrazu u nás každoročně zmizí celých deset školních tříd.

➡ Smrtelné úrazy však představují jen vrchol ledovce. Každoročně úrazy způsobí tisícům dětí trvalé postižení.

Zdálo by se, že úrazy vždy byly, jsou a budou. Úraz ale nikdy není náhodný, má své příčiny a vždy je možné mu zabránit.

➡ Většina z nás zná lehčí úrazy jako odřeninu, drobné říznutí či lehkou zlomeninu a následky s tím spojené, tj. většinou se nic závažného nestane, zranění je bez komplikací a rychle se zahojí. Taková je sice velká část úrazů, ale bohužel stává se i mnoho vážných úrazů, které končí **trvalými následky** nebo **smrtí dítěte**. Takový úraz s sebou nese nedozírné následky pro dítě a jeho rodinu i pro celou společnost.

Náklady na léčení těžce zraněného pacienta stojí průměrně 1 milion korun, léčení středně těžké popáleniny desetiletého dítěte se pohybují kolem 2 milionů korun. ☉

©NÁSLEDKY ÚRAZŮ©

Úraz se stane ve vteřině, následky ale bývají na celý život.
Těžký úraz s sebou nese následky pro zraněné dítě, jeho rodinu i pro celou společnost.

➔ Následky pro dítě a jeho rodinu:

bolest a utrpení dítěte, trvalé následky (a s tím spojené horší uplatnění ve společnosti), smrt dítěte, starosti rodičů, náklady pro rodinu.

➔ Následky pro celou společnost:

výjezd záchranářů, policistů a lékařů, ošetření úrazu, hospitalizace zraněného dítěte, pourazová péče, v případě trvalých následků finanční podpora od státu a případně ústavní péče, vyplácené pojistné.

Má-li úraz trvalé či dokonce smrtelné následky, ztrácí celá společnost budoucí hodnoty, které by dítě během svého dalšího normálního života vytvořilo. Takto naopak společnost i rodina na úraz, který se stal ve vteřině, roky doplácí.

Veškeré náklady na léčení úrazů dětí a ztráty jimi způsobené se v České republice odhadují v řádech 10 – 15 miliard korun ročně.

➔ Následky úrazů v České republice:

30 000 dětí ročně je hospitalizováno.

450 000 dětí ročně je po úraze ambulantně ošetřeno.

3 000 dětí ročně zůstává po úraze trvale postiženo.

300 dětí ročně umírá na následky úrazů v ČR.

Založení složky – vhodný úkol pro VV. Fotografie vyzdobených složek jsou přiloženy.

Složku projektu uložit ve třídě jako součást portfolia žáka uchovávaného od 6. do 9. ročníku / pokud mohou radit, o prázdninách raději uložit ve škole /



Stanovení třídního desatera

- ➔ Je možno zařadit do třídnické hodiny.
- ➔ Způsobů sestavení desatera je několik. Základem je sestavení osobního desatera jednotlivých žáků a na základě shodných odpovědí s největším počtem „hlasů“ pak společného třídního desatera, která se bude v každé třídě lišit.
- ➔ Žáci mohou psát seznam věcí, které jim vadí nebo nejvíce ubližují – tedy co BY NEMĚLI DĚLAT OSTATNÍ NÁM nebo naopak seznam toho, co BYCHOM MY NEMĚLI DĚLAT OSTATNÍM. Výsledkem je stanovení deseti nejaktuálnějších věcí, které NEBUDEME VE TŘÍDĚ TRPĚT NEBO SNÁŠET.
- ➔ K třídnímu desateru se žáci vrací ještě na začátku 8. ročníku, zde už je ale toto téma propracovanější a složitější. Nicméně se mohou i nyní inspirovat návrhy z pracovního sešitu Zelená cesta.

➔ Žákům je možno uvést také některé konkrétní příklady:

- ✓ neprát se
- ✓ nevytahovat se na slabšího
- ✓ neurážet
- ✓ nepředvádět se
- ✓ neposmívat se
- ✓ nepodkopávat nohy
- ✓ nenapadat
- ✓ nežalovat

/ z návrhů žáků/

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 4 – MOJE DESATERO

Úrazům lze úspěšně předcházet

🌀 KONFLIKT – ČASTÁ PŘÍČINA ÚRAZU 🌀

Začíná další školní rok, který pro vás bude v mnohém jiný, než ty předchozí. Stáváte se totiž nejen žáky druhého stupně, ale přicházíte do nově utvořených třídních kolektivů a mnozí z vás dokonce do nové školy. Každý z vás si s sebou nese své zvyklosti a návyky chování ve třídě, a proto bude potřeba, abyste si co nejdříve společně ujasnili, jakými pravidly se budete řídit, abyste se co nejdříve naučili spolu vycházet beze sporů a konfliktů, protože ty jsou velmi **častou příčinou různých úrazů**.

➔ MOJE DESATERO aneb CO MI NEJVÍCE VADÍ ➔

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....
- 7.....
- 8.....
- 9.....
- 10.....

© SPOLEČNÉ DESATERO TŘÍDY..... ©

➡ Co nebudeme ve třídě nikdy trpět ➡

POLOLETÍ	I.	I.	II.
JAK SE MI DAŘÍ / NEDAŘÍ PLNIT	JÁ	TY	JÁ
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			

Ochrana člověka za mimořádných situací

Materiálu na tento miniprojekt je dostatek a stačí zadat s jednotýdenním nebo dvoutýdenním předstihem. Téma přímo souvisí s tematickým plánem OV.

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 7 – INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

Úrazy jsou největším nepřítelem dítěte

→ OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ → ⊗ INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM ⊗

→ Znáš telefonní čísla IZS?

Hasiči.....

Policie ČR.....

Městská policie.....

Záchranná služba.....

IZS.....

→ Kdo se dále podílí na ochraně obyvatelstva?

.....

.....

.....

.....



⊗ ÚKOL PRO TEBE ⊗

- POMŮCKY: s předstihem sesbírej co nejvíce obrázků, novinových článků apod. s tematikou IZS, dále – tvrdý papír A4, barevné papíry, lepidlo, nůžky, reflexní zvýrazňovače.
- Ve dvojicích nebo ve skupinách připravte plakát s tematikou IZS.
- ⊗ Seznamte ostatní se svým výtvorem /co a proč jste vybrali a nalepili/
- ⊗ Vyčleňte si část nástěnky na aktivity Projektu prevence úrazů a určete dvojici, která na nástěnku připevní vaše podepsané plakáty.
- ⊗ Až budete nahrazovat něčím jiným, uložte si je do složky.



7



Návrh loga

Činnost vhodná pro volný čas v hodinách nebo pro VV.

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 8 – NÁVRH LOGA

Vytvořme pro děti bezpečné prostředí

🌀 NAVRHNĚTE JEDNODUCHÉ LOGO, JEŽ BY CHARAKTERIZOVALO AKTIVITY, NA KTERÉ SE PROJEKT PREVENCE ÚRAZŮ ZAMĚŘUJE 🌀



➡ SVÉ NÁVRHY VYSTAVTE NA NÁSTĚNCE A VYBERTE JEDEN, KTERÝ BUDE PRO TENTO ROK REPREZENTOVAT VAŠE SNAŽENÍ. ➡

➡ TEN NA NÁSTĚNCE PONECHTE SPOLEČNĚ S „TRÍDNÍM DESATEREM“.

Pozn. Logo je jednoduchý obrázek, kterému všichni rozumí. Může obsahovat několik symbolů – například státní znak. Vzpomínáte na učivo o státních symbolech?

8



Dvuměsíční skupinová práce „Cítíte se ve škole bezpečně?“

- ➔ hlavní ročníkový projekt
- ➔ příprava zhruba dva měsíce
- ➔ pro lepší organizaci je možno určit nebo vylosovat pořadí skupin pro prezentaci
- ➔ prezentaci jedné skupiny je možno zařadit na začátek hodiny – skupina připraví zápis na tabuli, představí svou úvahu a ostatní rádi diskutují zejména o řešení.
- ➔ příklady zpracování vloženy ve složce.

PRACOVNÍ SEŠIT SRANA 9 – ZADÁNÍ ROČNÍKOVÉ PRÁCE

🌀 ZADÁNÍ DVOUMĚSÍČNÍ SKUPINOVÉ PRÁCE 🌀

➔ NA TÉMA „Cítíte se ve škole bezpečně?“

1. rozdělte se do skupin po třech nebo čtyřech žácích
2. společně se dohodněte a vyberte
 - 🌀 jedno místo uvnitř školní budovy
 - 🌀 jedno místo v přilehlých prostorách nebo v bezprostředním okolí školy, na kterém podle vašeho mínění **hrozí nebezpečí úrazu**.
3. připravte si dvě čtvrtky tvrdého papíru a na ně obě místa **zaznamenejte** podle vzoru

KDE SE MÍSTO NACHÁZÍ
JAKÉ NEBEZPEČÍ ZDE HROZÍ
POPIS A NÁKRES, POPŘÍPADĚ FOTOGRAFIE



NÁVRH ŘEŠENÍ (CO BY SE MĚLO UDĚLAT)

- ➔ Na přípravu a zpracování máte, potom své práce **odevzdejte** vyučujícímu.
- ➔ Postupně **seznamujte** se svými návrhy třídu a snažte se obhájit svá řešení.
- ➔ Práce **vystavte** na nástěnce a pomocí „smajlíků“ zvolte **tři** nejlépe zpracované návrhy.
- ➔ Práce, ve kterých se vám podařilo nalézt opravdu zajímavé řešení, můžete za pomoci vyučujícího předat řediteli školy nebo poslat na obecní nebo městský úřad.

9



Spolupráce s prvním stupněm

Test pro prvňáky – příklady otázek přiloženy

Leporelo – návrhy textů básniček v příloze, stejně i ukázky leporel.

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 10 – SOUTĚŽE PRO I. STUPEŇ

*Úraz se stane během jedné vteřiny,
jeho následky jsou pak na celý život*

SPOLUPRÁCE S PRVNÍM STUPNĚM

→ ANEB CO UŽ VÍME

→ CO MŮŽEME NAUČIT OSTATNÍ

SOUTĚŽ PRO ŽÁČKY PRVNÍHO STUPNĚ

→ ÚKOL – zkuste vymyslet vtipný test pro prvňáčky, kde se jednotlivé otázky budou týkat nebezpečných situací, které mohou nastat v prostředí školy. Jako vzor vám může posloužit ukázka, křížovek v pracovním sešitě pro 7. ročník. Můžete pracovat ve dvojicích nebo ve skupinkách. Výsledky své práce napište na počítači (např. v Informatice).

→ CO ZA ODMĚNU?

Už jste někdy vyráběli knížku pro děti? Není to příliš složité. **Stačí si připravit:** tvrdý papír A3, pravítko, tužku, nůžky, lepidlo, pastelky a fixy a hlavně hodně nápadů a šikovné ruce při kreslení obrázků k textu, který dostanete.

Budeme vyrábět **OBOUSTRANNÉ LEPORELO**:

- práci ve skupinách si rozdělte tak, aby se všichni zapojili.
- Tak se připravte a jdeme na to



- kratší strany výkresu rozměříte na polovinu, spojte pravítkem obě značky a rozstříhnete.
- oba pruhy na delších stranách rozměříte na tři stejné části a naznačíte ohyby stran tužkou.
- rozstříhnete připravený text

10



17

*Úraz se stane během jedné vteřiny,
jeho následky jsou pak na celý život*

- ☉ na první políčko jednoho pruhu nalepte nadpis, na poslední políčko druhého zase celou básničku s poučením
- ☉ zbývající políčka si označte tužkou čísly 1-4, stejně tak jednotlivé dvojverší
- ☉ nalepte texty podle čísel nahoru nebo dolů na políčka
- ☉ vyzdobte jednotlivá pole podle příběhu básničky
- ☉ slepte oba pruhy papíru, ale dejte pozor, abyste nelepili opačně nebo vzhůru nohama.
- ☉ po uschnutí lepidla ohněte stánky podle naznačených čar a leporelo složte.

Pozn. Na leporelu můžete pracovat ve Výtvarné výchově.

DALŠÍ NÁVRHY

Pokud byste chtěli vyrobit něco jednoduššího, ozdobte ruličku od toaletního papíru svými kresbami na stejné téma, podlepte spodní část a darujte **stojánek na tužky**.

Se svými soutěžemi a leporely můžete sami zajít po předchozí domluvě do některé ze tříd na 1. stupni nebo také do školní družiny. Malí kamarádi jistě ocení vaši snahu a třeba se s vámi podělí o svačinu.



11



Pomocné dozory

- ➔ poměrně velmi oblíbená akce mezi šestáky
- ➔ možno zařadit na týden zdraví nebo například před Vánocemi a koncem školního roku
- ➔ při rozdělování žáků je třeba počítat s možností příchodu dojíždějících žáků na ranní dozor
- ➔ každá šestá třída dozoruje jeden den v týdnu, stanovit podle rozvrhu tříd – jestli se stěhují, mají tělocvik, pracovní činnosti apod.
- ➔ rozpis dozorů přiložen

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 12 – POMOCNÉ DOZORY

Stačí málo, aby se úraz nestal

🌀 POMOCNÉ DOZORY NA PRVNÍM STUPNI 🌀

DÁVÁM NA TEBE POZOR

- ➔ Myslím, že nebude vůbec na škodu, když si sami vyzkoušíte, co obnáší zajištění bezpečí žáků o přestávkách. „Dozorovat“ budete **před vyučováním** (7.40 – 7.55) a o **hlavní přestávce** (9.40 – 10.00) ve tří nebo čtyřčlenných skupinách na každé buňce.
- ➔ Do připraveného přehledu se zapište tak, abyste se všichni během jednoho dne vystřídali.
- ➔ Aby vás bylo možné odlišit od ostatních žáků, vyrobíte si kulaté „**placky**“ nejlépe reflexní barvy, které si připevníte na oblečení.

JAK NA TO

- 🌀 Připravte si - tvrdý papír, kružítko, nůžky, lepidlo, spínací špendlík a fixy.
- 🌀 Na tvrdý papír nakreslete dva kruhy o poloměru tři centimetry, vystříhnete je a slepte dohromady.
- 🌀 Vybarvěte jednu stranu reflexní barvou a přes celé kolo napište nápis **DÁVÁM NA TEBE POZOR** (nejdříve tužkou).
- 🌀 Pomocí proužku tvrdého papíru připevněte na zadní stranu spínací špendlík.

DOZORY

- 🌀 vaším úkolem je sledovat chování žáků o přestávce
- 🌀 máte možnost je **napomenout a pochválit**
- 🌀 pokud vás nechtějí poslechnout, informujte učitele, který má dozor, ale nikdy nezasahujte ani nebuďte hrubí



PAMATUJTE Máte být vždy příkladem a ne způsobovat problémy navíc.

Zpracování poutačů

Úkol je možné stihnout za hodinu, práce je vhodná pro dvojice nebo skupiny.
PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 14 – VÝROBA POUTAČŮ

Každému úrazu předchází konkrétní nebezpečná situace

☉ DEJTE OSTATNÍM VĚDĚT, ČÍM SE ZABÝVÁTE ☉

➔ ZPRACOVÁNÍ POUTAČŮ S TEMATIKOU NEBEZPEČNÉ SITUACE A ÚRAZY



Po celý rok jste sbírali obrázky a články, které teď můžete využít na výrobu co **nejoriginálnějších poutačů**, pomocí kterých upozorníte ostatní žáky školy, čím jste v průběhu roku zabývali. Úspěch úkolu závisí především na vaší fantazii a také na množství materiálu, který budete mít k dispozici.

➔ Z ČEHO JE MOŽNÉ VYRÁBĚT:

- ☉ papírové krabice různé velikosti, plastické láhve, role z tvrdého papíru, balónky
- ☉ barevné papíry na podklad
- ☉ připravené materiály
- ☉ lepidlo, nůžky, reflexní fixy

➔ JAK POSTUPOVAT

- ☉ pracovat můžete sami, ale také ve dvojicích a ve skupinkách
- ☉ připravte si podklad - připevněte k sobě krabice, láhve a oblepte je barevným podkladovým materiálem
- ☉ rozvrhněte obrázky a články a nalepte je
- ☉ hotový poutač zvýrazněte pomocí fixů a připojte nápisy, hesla a výzvy

➔ KAM S NIMI

Hotové poutače, za které jistě všichni dostanete jedničku, rozmístěte v prostorách školy



14



20

Závěrečná hodina

- ➔ Návrhy osvědčení pro 6. ročník přiloženy.
- ➔ Osvědčení vlepít na vnitřní stranu složky ke kraji, aby se sem mohla umístit ještě další tři / dvě na každou stranu /.

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 15 – ZÁVĚREČNÉ ZAMYŠLENÍ

☺ CO NA ZÁVĚR ŠKOLNÍHO ROKU ☺

Nezadržitelně se blíží prázdniny a s nimi všechno krásné, co přináší doba volnosti a svobody, koupání a sportování, prázdninových táborů a dovolených.

Jsou to ale také měsíce, které jsou podle statistik **nejvíce zaplněné dětskými úrazy a zraněními.**

- ➔ Vy už jste ale ve výhodě, protože už víte, kde všude vám může hrozit nebezpečí, umíte se mu vyhnout a upozornit na něho ostatní.

DNES JSTE OBDRŽELI OSVĚDČENÍ O ABSOLVOVÁNÍ PRVNÍHO STUPNĚ PROJEKTU PREVENCE ÚRAZŮ A K NĚMU PATŘÍ I TOTO MALÉ ZAMYŠLENÍ ➔



Dozvěděl / -la jsem se, že náhoda a že ve velké většině případů možné mu předejít.

Uvědomuji si, že především na mně, jestli prožiji prázdniny bez nebo

Je mi jasné, že zodpovědný jen za sebe, ale že svými mohu uchránit před nebezpečím i

Použiji svoje a pokud to bude potřeba, nabídnu komukoli svou



☺ TAK KRÁSNÉ PRÁZDNINY PLNÉ SLUNÍČKA
A HLAVNĚ BEZ ÚRAZU !!!!!!!!!!!!!!! ☺

PŘÍKLAD ZAŘAZENÍ JEDNOTLIVÝCH ČINNOSTÍ DO TEMATICKÝCH PLÁNŮ

ZÁŘÍ

Ov - témata Naše škola, Ochrana člověka při mimořádných situacích

- navázání na preventivní aktivity na prvním stupni při tématu „Naše škola“
- TÉMA „Ochrana člověka za mimořádných situací“ – vypracování **PROJEKTU Integrovaný záchranný systém** ve skupinách nebo dvojicích – výstava prací například v rámci Týdne zdraví, vložit do složky.

Vv – příprava složky

- všichni žáci si založí složku, do které budou postupně ukládány materiály a zpracované projekty. Ve výtvarné výchově ji vyzdobí na téma bezpečí – př. bezpečná škola budoucnosti.

Třídnická hodina – STANOVENÍ TRÍDNÍHO DESATERA

ŘÍJEN

Ov - aktivity směřované k mladším dětem

- příprava leporela a soutěže pro školní družinu u příležitosti Týdne zdraví na téma Vybraná školní prostředí a jejich rizika, dokončení ve výtvarné výchově.
- zadání **HLAVNÍ ROČNÍKOVÉ PRÁCE** na dva měsíce - téma „**Cítím se ve škole bezpečně?**“
- ⊗ vyhledání tří nebezpečných lokalit ve škole, okolí školy, na sídlišti, okolí domu, na hřišti....
- ⊗ dokumentace – foto, nákres
- ⊗ návrh na zlepšení
- ⊗ zpracování témat na výkres, uložení do složky. / zpracování na počítači v Informatice/

Čj - Vypravování

- slohová práce - vypravování na téma „**ÚRAZ**“ (vlastní; který jsem viděl; který bych nechtěl zažít)
- ⊗ jak se úrazu dalo zabránit
- ⊗ přidat obrázek a vložit do složky

LISTOPAD

Ov

- upřesnění zadání skupinové práce, případné konzultace

Čj - Popis

- slohová práce – popis, na základě letáčků a informací popsat **SPRÁVNÉ VYBAVENÍ KOLA A CYKLISTY**, přidat obrázek, nalepit nebo nakreslit – vložit do složky.

⊗ PROSINEC

Ov - aktivity směřované k mladším dětem

- **PŘEDVÁNOČNÍ DOZORY.**

rozdělení na skupiny, výroba pásek pro „dozorující pomocníky“ učitelů na prvním stupni

Akce s názvem „**Dávám na tebe pozor**“

LEDEN

Ov - komunikační dovednost, prezentace vlastní práce, diskuse

- ➔ prezentace jednotlivých SKUPINOVÝCH PRACÍ „Děti, sídliště a bezpečí“ po celý měsíc, popřípadě do druhého měsíce.
- ➔ Výstavka prací ve vestibulu školy, vyhodnocení nejlepších prací.
- ➔ Relace v rozhlase.

ÚNOR

INFORMATIKA

- ➔ zpracování prací na počítači.

Čj – Popis děje

- ➔ popis děje – mluvnická cvičení s tématem PRVNÍ POMOC, ošetření zranění – rozdělení žáků podle zadaných témat
- ⊗ krvácení
- ⊗ velké odřeniny
- ⊗ zlomenina, vykloubení
- ⊗ úraz hlavy
- ⊗ bezvědomí

Vv - výtvarné práce

- ➔ zimní sporty a bezpečnost.
- ➔ tradiční účast žáků v SOUTĚŽI Integrovaný záchranný systém

BŘEZEN

Ov - téma Život ve společnosti

- ➔ nácvik a praktická dramatizace situací, ve kterých se dostáváme do konfliktu s vrstevníky – jejich následky a řešení.
- ➔ zařazení interaktivní besedy na téma ŠIKANA – např. s pracovníci poradenského zařízení
- ➔ zadání DALŠÍ SKUPINOVÉ PRÁCE – vyhledávání informací v médiích (tisku, rozhlase, televizi) a na internetu týkajících se úrazů dětí a mládeže. Vkládání do složek k dalšímu použití.

Čj - zpráva a oznámení

- ➔ vychází z nasbíraného materiálu, práce v hodinách slohu.

Ov - téma Návykové látky

- ➔ zpracování větších POUTAČŮ NEBO PLAKÁTŮ a jejich umístění v prostorách školy.

DUBEN

Čj - výpisky, výtah

- práce se shromážděnými texty, zpracování informací do plakátu nebo různých forem poutačů (např. velké krabice)

Vv - koláž

- sestavení skupinové nebo i celotřídní **KOLÁŽE** z fotografií, textů, obrázků na téma úrazy.

INFORMATIKA

- práce s **INTERNETEM** – hledání, stahování a tisk potřebných informací – téma úrazy dětí.

KVĚTEN

Ov - téma Mezilidská komunikace

Čj - dopis, článek

- sestavení dopisu nebo článku DO NOVIN o celoročních aktivitách a zaslání nejlepších dopisů spolu s kolážemi na jiné školy

ČERVEN

Ov - závěrečné aktivity

- **DOZORY** poslední týden školy, pokud se osvědčí.
- závěrečné zhodnocení celého roku
- předání **OSVĚDČENÍ** za roční činnost

Čj - komunikace

- telefonní komunikace, nácvik **VOLÁNÍ V KRIZOVÝCH SITUACÍCH**, tel. čísla, uspořádání informací.



Úrazy jsou největším nepřítelem dítěte

🌀 **ČESKÝ JAZYK** 🌀

➔ napiš na A4 , přidej obrázek či fotografii a vlož do složky.

➔ **VYPRAVOVÁNÍ** na téma **ÚRAZ**

🌀 který jsem zažil

🌀 kterého jsem byl svědkem

🌀 který bych nechtěl zažít

➔ **POPIS:** popiš svoje **JÍZDNÍ KOLO** a nezapomeň ani na pomůcky, které zvyšují bezpečnost každého cyklisty.



🌀 **RODINNÁ VÝCHOVA / VÝCHOVA KE ZDRAVÍ** 🌀

TÉMA:

1. **VÝŽIVA** – ve skupinách zhodnoťte prostředí školní jídelny z hlediska bezpečnosti, navrhněte změny a přednešete je třídě.
2. **RODINA** – vyrobte nápaditý letáček pro rodiče nebo své sourozence s tematikou Bezpečí v rodinném prostředí. Podle ročního období se zaměřte např. na vánoční a silvestrovské nebezpečí apod.
3. **OSOBNÍ BEZPEČÍ** – na A4 /rozdělený na 4 části/ zpracujte přehled nebezpečných situací podle ročních dob. Vložte do složky.
4. **POHYBOVÁ AKTIVITA A ZDRAVÍ** – nabízí se spousta témat k besedě ve třídě nebo jinému zpracování: kola, skateboardy, kolečkové brusle, nebezpečná zvířata, cestování - auto, vlak, autobus, letadlo, příprava na prázdniny – zimní sporty, koupání, bouřky apod.



Stačí málo, aby se úraz nestal

ČESKÝ JAZYK

- ➔ **POPIS DĚJE** – jako náměty pro popis děje nebo mluvnická cvičení využijte téma první pomoc a ošetření zranění jako například krvácení, velké odřenyiny, zlomeniny, úrazy hlavy, ztráta vědomí.....
- ➔ **DOPIS** – s pomocí svého pracovního sešitu napište dopis o své celoroční činnosti na projektu Bezpečná třída a pošlete ho žákům z jiné školy. Vaše aktivity je určitě budou zajímat a možná vám přijde i odpověď.
- ➔ **TELEFONOVÁNÍ:** nacvičte si telefonování v krizových situacích. Doufám, že to nikdy nebudete potřebovat.....

RODINNÁ VÝCHOVA/VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

- ➔ **PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK** ➔ zpracujte barevné poutače, na které jistě naleznete spoustu materiálu v tisku a rozmístěte je ve třídě nebo v prostorách školy.



- ➔ Popřemýšlejte o dalších činnostech, které byste chtěli zařadit do aktivit „bezpečné třídy“ v příštím roce.
- ➔ Svě náměty napište.

.....

.....

.....

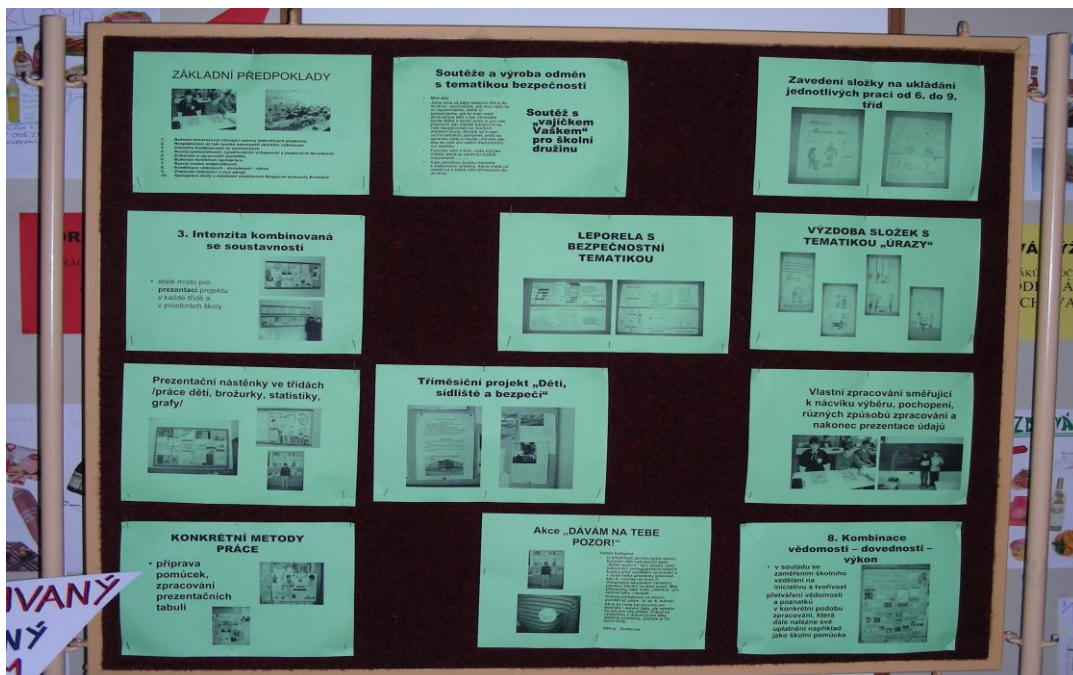
.....

.....

.....

.....

.....



ÚRAZU JDE PŘEDEJÍT

NÁVRH POSTUPŮ
K PRACOVNÍMU SEŠITU
PROJEKTU PREVENCE ÚRAZŮ

7.
ROČNÍK

ŽLUTÁ CESTA



NÁVRH POSTUPŮ – PROJEKT PREVENCE ÚRAZŮ – 7. ROČNÍK

OBECNĚ O PROJEKTU / pro ty, kteří se s projektem setkávají poprvé /

6. ročník – ÚRAZ NENÍ NÁHODA – hledání nebezpečných situací, prostředí, chování a jednání ve třídě, škole, doma, na ulici, při všech činnostech.

Hlavní ročníkový projekt: „**Cítím se ve škole bezpečně?**“ – mapování, popis a řešení nebezpečných situací ve škole a jejím bezprostředním okolí.

7. ročník – ÚRAZU JDE PŘEDEJÍT – zamyšlení nad nebezpečným chováním, které vede k úrazu.

Hlavní projekt: „**V cizích botách**“ - zamyslet se nad osudy tělesně postižených, obětí zranění a úrazů – změny v životě, které úraz přináší.

ZÁŘÍ

Ov

1. připomenutí smyslu projektu, shrnutí aktivit minulého roku

2. práce s **PRACOVNÍMI LISTY** / 1 hodina / :

➔ č 8. „Proč mě baví svět“ – na základě vlastního prožitku definovat změnu životních hodnot, cílů a přání před a po úrazu

➔ č. 9. „Černá kronika“ – vážné zranění, jeho příčiny, následky

3. Dopis pro rodiče žáků - podpis

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 18– ÚVODNÍ HODINA

☺ **Ahoj šestáci**, jestlipak víte.....

Ne, nemusíte se děsit, ani se cítit uraženi. My víme, že už nejste žádní šestáci. Jen chceme připomenout, že tak začínal pracovní sešit, který vás provázel v minulém školním roce. Možná by nebylo vůbec na škodu, kdybyste si v této chvíli prolístovali stránky pracovního sešitu pro 6. ročník a připomněli si, co všechno už máte za sebou.....

☺ Tak znovu.... **Milí sedmáci**

Doufáme, že jste si vzali k srdci naše poslední řádky a že vám taky tak trošku přálo štěstí a všichni se po prázdninách shledáváme celí a zdraví. Ano? Tak to gratulujeme, to je totiž cílem celého našeho snažení. Ne tak docela? Tak to je ta správná příležitost si o tom popovídat s ostatními.

➔ Jako vodítko vám poslouží pracovní list číslo 8, který vám rozdá paní vyučující. Jmenuje se

PROČ MĚ BAVÍ SVĚT a pomůže vám uvědomit si, jak velmi cenné je lidské zdraví a jak často si ho nevážíme.

➔ Do tabulky si můžeš napsat pořadí svých zájmů, se kterým budeš pracovat

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

➔ Druh úrazu, který sis vybral/-l


--

18

☺ Vážení rodiče

Podobně jako v minulém školním roce vám předkládáme **Pracovní sešit Projektu prevence úrazů** tentokrát **pro 7. ročník**.

➔ Uvědomujeme si, že každý rok přijdou následkem úrazu o život stovky dětí a přibudou tisíce trvale postižených. Víme také, že úrazy jsou zbytečné a dá se jim ve velké většině případů zabránit a že učitelé, vychovatelé a rodiče mohou děti naučit, jak si zdraví chránit. Aby byla prevence účinná, musí děti nejprve vědět, že úrazy existují, a že některé věci a činnosti mohou být pro ně nebezpečné. Dále se musí naučit poznat rizikovou situaci a vědět, co dělat, aby se úraz nestal.

➔ Naším cílem je zařadit protiúrazovou problematiku do práce školy tak, aby se postupně stala nedílnou součástí vzdělávacího programu.

➔ Jsou dvě cesty, jak chránit děti před úrazy. Jednou z nich je vytvořit kolem dítěte dostatečně bezpečné prostředí, pomocí druhé dítěte naučíme rozpoznávat nebezpečné situace a předměty, naučíme ho chovat se tak, aby k úrazu vůbec nedošlo a umožníme mu používat ochranné pomůcky. My jsme zvolili kombinaci obou.

➔ Jsme si vědomi, že při současné vysoké náročnosti školního vzdělání je nutné, aby jednotlivá témata tohoto preventivního programu /ochrana zdraví a bezpečí, protiúrazová prevence, sociálně patologické jevy a další/ byla zařazena do co největšího množství výukových a výchovných aktivit, ale tak, aby byly současně zachovány tematické a časové plány jednotlivých předmětů.

☺ **MÍSTO PRO VAŠE DOTAZY A PŘIPOMÍNKY:**



☺ Podpis rodičů:.....

Čj – nácvik vypravování

PRACOVNÍ LISTY / jsou součástí přílohy, včetně metodických postupů /

- ➔ 3. „Tondův příběh“ – hledat chyby v jednání
- ➔ 4. „Nezbedné děti“ – pokračování v započatém vypravování
- ➔ 5. „Jak jsem boural na kole“ – výběr situací

Rv téma Péče o zdraví, režim dne

PRACOVNÍ LIST

- č. 11. „O víkendu“ – zpracování změn denního režimu a běžných denních činností zdravého člověka a člověka s omezením způsobeným úrazem.

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 9– PRACOVNÍ LISTY

pracovní listy – pracovní listy – pracovní listy

NÁVRHY ČINNOSTÍ PRO VÝCHOVU KE ZDRAVÍ:

🌀 TÉMA PÉČE O ZDRAVÍ – REŽIM DNE

Pracovní list č. 11 „O víkendu“

- zkuste se zamyslet nad tím, jak mnoho by vám úraz změnil vaše plány na víkend
- najděte příčiny jednotlivých úrazů



🌀 2. TÉMA ZDRAVÁ VÝŽIVA

Pracovní list č. 6. „Detektiv Hruška zasahuje“

- zahrajte si na detektivy a zjistěte, co se stalo
- Miniprojekt „Nejčastější otravy dětí a mládeže“
- zpracujte varovné plakátky nebo vlastní příručky

🌀 3. TÉMA ROZVOJ OSOBNOSTI

Pracovní list č. 3. „Rozhodnutí je na tobě“

- poznáš rozdíl mezi zodpovědným a nezodpovědným jednáním?

Pracovní list č. 4. „Pravda nebo lež?“

- zamysli se nad pravdivostí daných tvrzení



🌀 4. TÉMA POHYBOVÉ AKTIVITY A ZDRAVÍ

Pracovní listy č. 1 „Kvidova sázka“

č. 2 „Jarní výlet“

č. 5 „Komiks“

- najdeš podobnost mezi těmito příběhy a tvým vlastním jednáním?
- hledej příčiny a zamysli se nad následky

Pozn. Při práci s pracovními listy pište všechny údaje do sešitu, listy slouží i jiným

ŘÍJEN

Ov - téma Masová kultura - mass media

ANKETA :

- ➔ mapování úrazů „tří generací“ - /sourozenci, rodiče, prarodiče/
- ➔ cílem je zkusit porovnat, jestli se mění typy úrazů s dobou = dětské úrazy dříve a nyní
- ➔ jako motivace může posloužit stránka 7 v pracovním sešitě – **STATISTICKÉ ÚDAJE** o úrazech a možnosti jejich interpretace
- ➔ možno uveřejnit ve školním časopise
- ➔ zadání a vysvětlení **ANKETY** „Moje největší štěstí“

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 24- STATISTIKA

počítám – počítáš – počítáte - počítáme					
ÚRAZY ☹	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04	2004/05
I.stupeň	20	22	9	13	18
II.stupeň	15	25	35	22	51
tělocvična	9	24	27	19	29
přestávka	11	12	11	9	21
Naražení	24	21	32	20	51
Trzná rána	5	11	7	6	13
Hlava	14	10	10	4	29
Noha	2	15	11	8	14
Celkem I.a II. stupeň					
O kolik více úrazů na I. či II. stupni					

Pozn. Nárůst počtu úrazů v roce 2004/05 je dán jiným způsobem evidence.

- ➔ **Počítáte s úrazy? Přejeme vám, abyste s nimi nikdy počítat nemuseli.**
- ➔ **Tak tedy alespoň NAJDĚTE V TABULCE SPRÁVNÉ INFORMACE A SPOČÍTEJTE:**

1. Napište **sestupné** pořadí roků podle počtu **naraženín**.

2. Jaký je **celkový počet** úrazů za čtyři roky s největším počtem trzných ran: _____
3. Kolik **procent** z celkového počtu úrazů v roce **2004/05** zabíraly úrazy **v tělocvičně**: _____
4. Kolik bylo za **celých pět let** ošetřeno úrazů: _____
5. Kolik **procent** z celkového počtu všech úrazů se událo v **posledním roce**: _____
6. Zjistí počet **všech úrazů hlavy** za poslední **tři roky**: _____
O kolik jich bylo víc než v **prvních dvou** letech: _____
Kolik procent z celkového počtu úrazů zabíraly úrazy **hlavy**: _____
7. Spočítej a přibližně urči **poměr** úrazů o **přestávkách** a v **tělocvičně** za všech **pět let**: _____

anketa - anketa - anketa - anketa - anketa - anketa


- ➔ Víš, co znamená slovo anketa? Při její realizaci si můžeš zahrát na novináře nebo na zábavný pořad Nikdo není dokonalý. Budeš se totiž ptát dětí ve škole / na prvním i druhém stupni / na otázku:

JAKÉ BYLO TVOJE NEJVĚTŠÍ „ŠTĚSTÍ“ ?

Popiš situaci, kdy jsi byl velice blízko úrazu, ale v poslední chvíli ti přalo štěstí (tvoje pohotovost, důvtipnost, znalosti, pomoc kamaráda, rodičů.....)

Nezapomeň ani na sebe.

Odpovědi doplň do tabulky i s podpisem.

Jméno: Třída: Podpis: Popis situace:	Jméno: Třída: Podpis: Popis situace:
Jméno: Třída: Podpis: Popis situace:	Jméno: Třída: Podpis:  Popis situace:

- ➔ Kdo nasbírá nejvíce odpovědí ve třídě /přidejte si další papír/, **vyhraje žolíka.**

29

Rv - téma Zdravá výživa

- ➔ **MINIPROJEKT** – nejčastější **otravy dětí a mládeže** – zpracování formou varovných plakátků nebo příruček. Pomůcka – brožurka, ilustrační video.
- ➔ **PRACOVNÍ LIST** č. 6. „Detektiv Hruška zasahuje“ – otravy léky a chemikáliemi

Čj - téma Vypravování

- ➔ **PRACOVNÍ LIST** „Tondův příběh“ – viz. metodika – cvičení postřehu při hledání nesprávného chování v textu /možno použít kdykoli během roku/
- ➔ **SLOHOVÁ PRÁCE** – dokončení započatého vypravování – **nebezpečné situace během čtyř ročních období** – spojeno se zásahy Integrovaného záchranného systému a zdůrazněním poučením v závěru. /pomůcka - začátky vypravování v pracovním sešitě pro 7. ročník /
- ➔ Motivace - opět možno publikovat nejlepší práce ve školním časopise.

český jazyk – český jazyk – český jazyk

NÁVRHY ČINNOSTÍ: téma vypravování /pracovní listy/

➔ **1. Tondův příběh /5/ :** zkus si procvičit svůj postřeh, najdi a napiš co nejvíce přestupků proti bezpečnému chování.

➔ **2. Jak jsem boural na kole /3/ :** z obrázku si vyber jednu ze situací a napiš krátké vypravování, přidej poučení.

➔ **3. Nezbedné děti /4/ :** doplň chybějící údaje a pokračuj v započatém vypravování.

POKRAČOVÁNÍ V ZAPOČATÉM VYPRAVOVÁNÍ: / námět na kontrolní slohovou práci /

- 🕒 vyber si jedno roční období a jeden příběh, který se v tomto období odehrál
- 🕒 pokračuj v započatém vypravování / nezapomeň na osnovu /
- 🕒 ve tvém příběhu by neměl chybět zásah jednotek IZS a závěrečné poučení, které z tvého vypravování vyplývá.



JARO

➔ **Studená koupel** ➔

Bylo to někdy zjara. Led na rybníce už pomalu měkl, dosud však nikde neprosakovala voda. Moji kamarádi a já jsme chtěli využít poslední příležitost a zahrát si hokej. Neřekl jsem o tom rodičům nic, nýbrž jsem se tajně propíčil z domova s bruslemi přes rameno. Rychle jsem utíkal za roh, zahlédl mě však můj pětiletý bratr Michal. Měl jsem strach, že mě prozradí, a tak jsem ho raději vzal s sebou. V zápalu hry jsem ani nepostřehl, že Michal se dostal až k hrázi, kde je rybník nejhlubší. Najednou to zapraskalo a Michal zmizel pod ledem. Viděl ho soused, který šel právě po hrázi. Chtěl mu pomoci, jenomže mu uklouzla noha a spadl do vody také.....

český jazyk – český jazyk – český jazyk

LÉTO→ **Na malinách** →

Míša s Petrem trávili prázdniny na venkově u babičky. Užívali si čerstvého vzduchu a koupání. Často podnikali výlety do přírody. V sobotu ráno se spolu s ostatními dětmi vypravili do lesa na maliny. Když byli právě v nejlepším, lesní ticho rozřízl ostrý výkřik: „Pozor, had“.....

PODZIM→ **Pečené brambory** →

Byl podzim. Poslední sluneční paprsky ještě stačily trošičku zahřát skupinku dětí z vesnice, které na sklizeném bramborovém poli pouštěly draka. Dnes si ve škole vyprávěly o zvycích, kterými se těšily děti dříve a hromádky natě a pár zapomenutých brambor jim to připomnělo. Michal se rozběhl domů pro sirky a ostatní začali připravovat ohýnek. Jenže zvlhlá tráva nechtěla vzplát, i když vyzkoušeli všechna kouzla, co znali. Michal si vzpomněl, že vedle sirek zahlédl v komoře také láhev s benzínem, který tatínek občas přiléval do špatně hořícího ohně.....

**ZIMA**→ **Na horách** →

Zimní podvečer na horách je nádherný. Sníh zkřehlý pomalu klesající teplotou křupe pod nohama a z nebe se začínají snášet drobné vločky. Ráno bude na sjezdovkách určitě plno čerstvého sněhu. Na stanici horské služby drnčí telefon, který okamžitě zdvihá nejmladší člen. Rozčilený hlas na druhém konci drátu mu sděluje, že se do nedaleké horské chaty nevrátili dva dvanáctiletí chlapci, kteří zde byli se školou na lyžařském výcviku. Skupinka mužů je okamžitě připravena vyrazit.....



LISTOPAD

Ov - společně s Čj - téma Komunikace

- ➔ motivační ukázka z knihy Alana Marshalla „Už zase skáču přes kaluže“ – zapojení tělesně postižených do běžného života. / čítanka 7. ročník nebo metodika /
- ➔ v návaznosti na hodinu věnovanou pracovním listům „Proč mě baví svět“ zadat skupinový projekt - „ **V CIZÍCH BOTÁCH** „
ZKUS PROŽÍT JEDEN DEN JAKO TĚLESNĚ POSTIŽENÝ ČLOVĚK.
- Ⓞ rozdělení třídy do dvojic podle různých prostředí
- Ⓞ popsání všech bariér, které brání postiženým, aby mohli žít jako ostatní
- Ⓞ jak by se dala situace vyřešit
- Ⓞ co se už v poslední době změnilo

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 20– HLAVNÍ ROČNÍKOVÁ PRÁCE

přátelství - tolerance – pochopení – pomoc - úcta

V CIZÍCH BOTÁCH

- ➔ *Jedno staré čínské přísloví říká, že druhého člověka poznáš až teprve tehdy, když zkusíš chodit v jeho botách.....*

Společně se svými spolužáky si alespoň pomyslně zkusíme cizí boty lidí, kteří žijí mezi námi, ale přesto se často už na první pohled něčím odlišují. Budeme mluvit o

LIDECH S HANDICAPEM / čti hendikepem /.

- ➔ Nejprve si přečtete ukázku ze známé knihy Alana Marshalla „Už zase skáču přes kaluže“,
- ➔ Zamyslete se nad ukázkou a zhodnoťte svoje postoje v následujících **otázkách**:
- Ⓞ Jak se asi žije tělesně postiženým mezi námi zdravými?
- Ⓞ Jak se ty cítíš v jejich společnosti?
- Ⓞ Umíš se k nim správně chovat?
- Ⓞ Dokázal bys takovému člověku taktně nabídnout pomoc?
- Ⓞ Už jsi to někdy zkusil? Jak?
- Ⓞ Co můžeme udělat a jak se máme chovat, aby se tito lidé cítili lépe?
- Ⓞ Jak máme zacházet se svým zdravím, abychom se nedobrovolně nepřidali do jejich řad?



tolerance – pochopení – pomoc - úcta

➔ **Nyní pracujte ve dvojicích** ➔

1. Připravte si dva výkresy A4 /pište jen po jedné straně, aby se vaše práce mohly vystavit na nástěnce /
2. Na jednom kartonu zpracujte charakteristiku tělesně postižené osoby, kterou
 - ⓐ/ si sami vymyslíte a sami nakreslíte
 - ⓑ/ si vyberete na internetových stránkách i s fotografií a informacemi
 - ⓒ/ si najdete na obrázku v časopise a vymyslíte k ní její příběh
3. Charakteristika /může být ve větách nebo v heslech / bude obsahovat tyto údaje:

Jméno a příjmení:
Věk:
Rodina:
Povolání, škola:
Druh postižení:
Životní příběh:

**OBRÁZEK NEBO
FOTOGRAFIE**

4. Druhý karton si rozdělte na dvě poloviny a napište alespoň deset činností, které by vaše postava:

Co by chtěl /- la dělat, prožít...	Může / nemůže a co jí v tom brání

5. Své práce prezentujte před třídou nebo ve skupinkách a prodiskutujte svá zjištění a nové poznatky.
6. Nezapomeňte na umístění prací na nástěnce.



PROSINEC

Čj – téma Popis města

- v rámci popisu města připomenout a zařadit do popisu informace a údaje vztahující se k projektu.



Ov - téma Majetek, peníze, vlastnictví

- formulování **ROZPOČTŮ** – soustředit se na zásahy do rozpočtu jednotlivce nebo rodiny v případech: ÚRAZU ČLENA RODINY, POUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK
- **TVORBA PROJEKTU VE SKUPINÁCH**
Jako vlivná osoba nebo skupina osob máte k dispozici určitou částku peněz, na co je věnujete, abyste co nejvíce zlepšili život obyvatel našeho města v otázkách ochrany zdraví a bezpečí.

LEDEN

Ov - téma Globální problémy

- Zahájení prezentace projektu „V cizích botách“ – každou hodinu jedna skupina

Rv - téma Rodina a širší sociální prostředí

- možno doporučit hodinu věnovanou prevenci ŠIKANY a ostatních sociálně patologických jevů vedenou odborníkem.
- **komunikace** – náměty her do hodin – viz příloha kartičky

ÚNOR

Rv - téma Rozvoj osobnosti

pravděpodobně i pozdější měsíce

- **PRACOVNÍ LISTY** č. 3. „Rozhodnutí je na tobě“ – zodpovědnost/nezodpovědnost
č. 4. „Pravda nebo lež?“ – otázky týkající se bezpečí
- možno opět využít náměty na **PSYCHOHRY** v příloze / kartičky /

Čj – Charakteristika

- motivace **PRACOVNÍ LIST** č. 6 „Hledání moudrých lidí“

BŘEZEN

Rv – téma Rozvoj osobnosti

- duševní a tělesné zdraví
- beseda s lékařem nebo jiným odborníkem - Fyzické a psychické změny v období dospívání



Ov - Příprava Dne prevence pro I. stupeň

Žáci sedmých ročníků připraví deskové hry, pracovní listy, křížovky, komiksy určené pro žáky prvního stupně / soubory těchto materiálů viz stránky

www.detstvizbezurazu.cz/

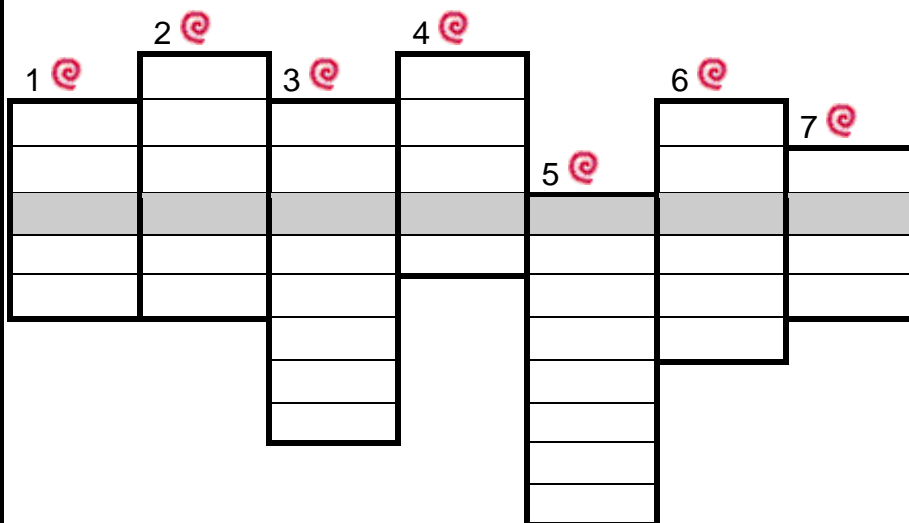
- ➔ příprava **pracovních listů** pro jednotlivé skupiny, které budou o přestávkách navštěvovat žáky prvního stupně /rozdělení žáků do skupin na určená místa /
- ➔ jako motivace může posloužit strana 8 v pracovním sešitě – křížovky a mínusky

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 25– KRÍŽOVKY, MÍNUSKY

pro hlavy chytré, chytřejší a nejchytřejší

🌀 Vylušti křížovku s cyklistickou tajenkou: 🌀

Jede-li více kol po silnici, musí jet u pravé krajnice v řadě / viz tajenka /



Aby se kola točila, musí se občas (1). Je vhodné s sebou vozit (2) na drobné opravy, ruční (3) na dohušťování pneumatik a (4) proti krádeži. Kvůli dešti musíme mít (5). Když chceme, aby o nás chodci věděli, použijeme (6). Jestli píchne, musíme vyměnit nebo zalepit (7).

➔ **MÍNUSKA:** najdi slovo, které ti zbylo

				-				=	
				-				=	
				-				=	
				-				=	

- ➔ Taneční zábava - zdomácnělý vlk
- ➔ Posun nohy - část lidského těla
- ➔ Zavazadlo - citoslovce frknutí
- ➔ Zvuk při bouřce - smrtelná nemoc

hra – hra – hra – hra – hra –hra –hra – hra - hra

➔ VÍŠ TOHO DOST, TAK SE POKUS PŘEDAT SVÉ VĚDOMOSTI MLADŠÍM KAMARÁDŮM ➔

Hraješ rád deskové hry? Menší děti určitě ano.

Ve skupinách se pokuste vyrobit herní plán pro jednoduchou deskovou hru, která by mohla sloužit nejen k pobavení, ale hlavně k poučení.



➔ CO BUDETE POTŘEBOVAT?

- ⊗ dva výkresy A3, reklamní letáky, obrázky
- ⊗ lepicí pásku /nejlépe barevnou/
- ⊗ nůžky, fixy, pastelky, lepidlo

➔ JAK NA TO:

Ve skupinkách si rozdělte úkoly

⊗ **a/ část z vás bude vymýšlet alespoň 10 otázek s odpovědí ano/ne zaměřených na jednu z těchto oblastí:**

1. Chováš se ve škole bezpečně?
2. Jaké nebezpečí číhá na ulicích?
3. Jsi dobrý cyklista a chodec?
4. Chováš se bezpečně při sportu?
5. Jaké nebezpečí číhá doma? atd.

⊗ **b/ druhá část vyrobí herní plán /oblepí okraje spojených výkresů lepicí páskou tak, aby držely při sobě; přehne na polovinu a hřbet zajistí lepicí páskou /**

⊗ **c/ společně si zvolíte typ hry, kterou budete vyrábět**

vzpomeňte si na podobné hry, které máte doma / typ žížalky, žebříky apod. /

➔ TYPY:

- ⊗ nezapomeňte, že otázky se vám musí vejít na přední stranu
- ⊗ pokud je potřeba dodat správné odpovědi, vložte je do obálky přilepené k zadní straně
- ⊗ hru si zkuste zahrát, abyste se přesvědčili, že je skutečně funkční
- ⊗ myslte na to, že hra je určena pro menší děti

28



Čj – Životopis

- ➔ mezi životopisné údaje zařadit i vlastní úrazy a zranění, či nebezpečné situace, do kterých se žáci během života dostali.
- ➔ práce na článku pro noviny, školní časopis

DUBEN

Rv – Pohybové aktivity a zdraví

PRACOVNÍ LISTY

- 🌀 „Kvidova sázka“
- 🌀 „Jarní výlet“
- 🌀 „Komiks“

KVĚTEN

Ov - téma Lidská práva

- ➔ **PLAKÁTOVÝ PROJEKT: „Porušování lidských práv“**
- ➔ na základě materiálu z tisku a internetu zpracovat skupinový projekt o způsobech porušování lidských práv
- ➔ možno i v červnu

PRACOVNÍ SEŠIT SRANA 30

PLAKÁTOVÝ PROJEKT PORUŠOVÁNÍ LIDSKÝCH PRÁV

projekt – projekt – projekt – projekt - projekt

ZAMYSLI SE NAD NÁSLEDUJÍCÍMI VĚTAMI A DOPLŇ JE:

Častou příčinou může být i násilí. Jakýmkoli druhem porušujeme základní lidská práva. Násilí nemusí být jen fyzické, ale i, jehož následky jsou mnohdy ještě bolestnější. Každý svobodný člověk násilí a sám se řídí zásadou: „ Co sám....., nečiň!!!!!!“

Ve všech médiích /televizi, rozhlase, novinách, časopisech/ se setkáváme s projevy násilí a porušování lidských práv až příliš často. Zkusme tyto informace smysluplně využít a přetvořit formou antireklamního plakátu na něco pozitivního a poučného.



COSI PŘIPRAVIT:

- ➔ nasbírejte co nejvíce materiálu z tisku /obrázky, články, hesla.../ , které se jakkoli dotýkají tématu porušování lidských práv
- ➔ pracujte také s internetem nebo s vlastními zážitky



JAK POSTUPOVAT:

- ➔ ke zpracování poutače můžete jednoduše použít velký výkres
- ➔ daleko originálnější ale budete s různými trojrozměrnými podklady /krabice, pet láhve, stojící poutače typu „A“..../
- ➔ připravte si barevný podklad a na něho umístěte své nasbírané materiály
- ➔ rozhodující je samozřejmě vztah k danému tématu, ale iniciativě a originalitě se meze nekladou / ba právě naopak /
- ➔ tak hodně skvělých nápadů a samé dobré známky

🌀 **SVÉ VÝTVORY NEZAPOMEŇTE VYSTAVIT VE SPOLEČNÝCH PROSTORÁCH ŠKOLY, ABY SE POUČILI I OSTATNÍ.** 🌀



Čj - téma Pozvánka, Žádost

- ➔ **Pozvánka na zasedání MÚ** – komise prevence úrazů různých skupin obyvatel /sestavit pozvánku se všemi náležitostmi a připravit program, co by se mělo projednávat – co je potřeba změnit/
- ➔ **Žádost k této komisi o finanční příspěvek** / vymyslet akci, projekt, dlouhodobou činnost v oblasti zkvalitnění zdraví a bezpečí školy a požádat o příspěvek/

ČERVEN

Rv – téma Prevence návykových látek

- ➔ BESEDA typu Radek John a následná reflexe
- ➔ práce s reklamou – PRACOVNÍ LISTY č. 10 – vymýšlení paradoxní reklamy
- ➔ pomoc při předávkování – spojit s NÁCVIKEM PRVNÍ POMOCI

Ov - pokračovat v tématu **Lidská práva**

- ➔ shrnutí a aplikace na prostředí třídy a školy
- ➔ vrátit se ke stanovenému **TŘÍDNÍMU DESATERU** z 6. ročníku, aktualizace, zpracování na velký papír – zachovat jako výzdobu třídy do příštího roku – touto aktivitou možno vyplnit poslední dny školy
- ➔ možno použít aktivity v pracovních listech „Slova, slůvka, slovíčka“ nebo „Domácí úkol“

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 26 – SEBEHODNOCENÍ, HODNOCENÍ

slova – slůvka – slovíčka

- ➔ Na stránku si nakresli pastelkou **obrys své hlavy**
Na jakékoli místo na papíře napiš větu, která bude začínat:

☉ „**Můžu si sám sebe vážit, protože.....**“ ☉

/ doplnění je na tobě /.

Pracovní sešity nechte otevřené na svých lavicích a vydejte se potěšit každého vašeho spolužáka/ -čku **milým slovíčkem**, které by se hodilo jako dokončení věty.



☉ **Na závěr si popovídejte o svých pocitech.** ☉

domácí úkol – domácí úkol – domácí úkol

➔ Z minulého roku také víme, že nejhorší úrazy mnohdy nejsou ty, při kterých „teče krev“. Už vám někdy někdo ublížil zlým slovem? Bolelo to dlouho, nebo to bolí dodnes?

➔ Jedna prastará moudrost praví, že:

„Klacky a kamení zlomí kosti, ale slova zlomí srdce“

➔ V minulém roce jsme si ve třídě stanovovali společné desatero třídy, které mělo přispět k tomu, aby ve třídě ubylo konfliktů a sporů a aby se tu všichni cítili lépe. Jak se vám daří ho dodržovat? Najdi si zásady desatera v pracovním sešitě ze šesté třídy a znovu si pročti.

domácí úkol – domácí úkol – domácí úkol

➔ Z minulého roku také víme, že nejhorší úrazy mnohdy nejsou ty, při kterých „teče krev“. Už vám někdy někdo ublížil zlým slovem? Bolelo to dlouho, nebo to bolí dodnes?

➔ Jedna prastará moudrost praví, že:

„Klacky a kamení zlomí kosti, ale slova zlomí srdce“

➔ V minulém roce jsme si ve třídě stanovovali společné desatero třídy, které mělo přispět k tomu, aby ve třídě ubylo konfliktů a sporů a aby se tu všichni cítili lépe. Jak se vám daří ho dodržovat? Najdi si zásady desatera v pracovním sešitě ze šesté třídy a znovu si pročti.

DOMÁCÍ ÚKOL:


➔ Doma si v klidu promysli a po pravdě doplň do obrázků jména spolužáků a spolužaček:



Ve třídě jsem ublížil/-la komu, jak a proč.



Ve třídě jsem pomohl/-la komu, jak a proč.



Ve třídě se usmívám na koho a kdo se usmívá na mě.



Ke komu bych se chtěl/-la chovat lépe.

ZÁVĚREČNÁ HODINA VYPLNĚNÍ ZÁVĚREČNÉHO ZAMYŠLENÍ A ROZDÁNÍ OSVĚDČENÍ

PRACOVNÍ LIST STRANA 31 – ZÁVĚREČNÉ ZAMYŠLENÍ

závěr – závěr – závěr – závěr – závěr – závěr - závěr

☻ Tak to bychom měli

Ani jsme se nenadáli a opět je tady konec školního roku a vy si lepíte do složky další v pořadí už druhé osvědčení. BLAHOPŘEJEME



☻ Jako již tradičně by k tomuto okamžiku mělo patřit malé předprázdninové zamyšlení. Tak jen s chutí do toho: ☻

- ➔ Po prázdninách se budu vracet do školy jako
a budu tak patřit k těm skoro nejstarším žákům ve školní budově. Pro mladší děti budu sloužit jako.....
- ➔ Jsem si vědom/-ma, že mohu ostatní děti..... nebo jim naopak mohu svým nesprávným chování
- ➔ Víím, že může změnit můj život navždycky a proto si uvědomuji, že je mojí
udělat všechno pro to, aby se
- ➔ Za všech okolností se budu se snažit chránit své
a pokud uvidím, že kdokoli potřebuje moji
či radu, ochotně mu ji

**PROŽIJTE KRÁSNÉ, SVOBODNÉ, AKTIVNÍ PRÁZDNINY A V ZÁŘÍ
BEZPEČNĚ NASHLEDANOU V BEZPEČNÉ ŠKOLE.**





PUBLIKOVALI JSME V TISKU

na 25. Slavnosti Komžte

... (text continues) ...

KVALITATIVNÍ VÝZKUM O VÝVOJI VEŘEJNÉHO MÝŠLENKOVÁNÍ

... (text continues) ...

PROJEKT BEZPEČNÁ ŠKOLA

... (text continues) ...

KVALITATIVNÍ VÝZKUM O VÝVOJI VEŘEJNÉHO MÝŠLENKOVÁNÍ

... (text continues) ...

KVALITATIVNÍ VÝZKUM O VÝVOJI VEŘEJNÉHO MÝŠLENKOVÁNÍ

... (text continues) ...

PREZENTACE MĚSÍČNÍHO PROJEKTU BEZPEČNÁ ŠKOLA

... (text continues) ...

PREZENTACE MĚSÍČNÍHO PROJEKTU BEZPEČNÁ ŠKOLA

... (text continues) ...

DOMÁCI NÁSŮ

MEZITŘI MÁ PROBLÉM S OPIČKOU. CHCE JE VOZIT DO SLADKÝCH ZÁCHYTKY

je tučné a nezdravé.

M&M's

TY MŮŽEŠ POMOCI

NÁVRH POSTUPŮ
K PRACOVNÍMU SEŠITU
PROJEKTU PREVENCE ÚRAZŮ

8.
ROČNÍK

ZELENÁ CESTA



NÁVRH POSTUPŮ – PROJEKT PREVENCE ÚRAZŮ – 8. ROČNÍK

/ spolupráce v předmětech Ov. Rv, Vv, Čj, Inf atd. – hlavní obsah – Ov, Rv /

OBECNĚ O PROJEKTU / pro ty, kteří se s projektem setkávají poprvé /
Projekt prevence úrazů v 8. ročníku navazuje na předchozí dva ročníky
II. stupně:

6. ročník – ÚRAZ NENÍ NÁHODA – hledání nebezpečných situací, prostředí, chování a jednání ve třídě, škole, doma, na ulici, při všech činnostech.

Hlavní ročníkový projekt: „**Cítím se ve škole bezpečně?**“ – mapování, popis a řešení nebezpečných situací ve škole a jejím bezprostředním okolí.

7. ročník – ÚRAZU JDE PŘEDEJÍT – zamyšlení nad nebezpečným chováním, které vede k úrazu.

Hlavní projekt: „**V cizích botách**“ - zamyslet se nad osudy tělesně postižených, obětí zranění a úrazů – změny v životě, které úraz přináší.

8. ročník – I TY MŮŽEŠ POMOCI – zamyšlení nad naší rolí při prevenci nesprávného chování a jednání, které vede k úrazům. Tento ročník je i díky obsahu předmětu zaměřen na rozvoj komunikace, empatie a výchovu k respektování pozitivních hodnot lidského soužití.

Soustředí se na přípravu žáků 8. ročníků jako pomocníků a organizátorů akcí pořádaných ve škole například pro mladší děti.

Hlavní projekt ročníku – „**Bezpečná cesta do školy**“ – mapování nebezpečí, se kterým se žáci setkávají na své cestě do školy - panoramatické zpracování a přenos informací k ostatním žákům a rodičům.

nebo - „**Naše město – Bezpečná komunita**“ – mapování kritických míst v našem městě a především hledání možných řešení, zpracování samostatných projektů a jejich následná prezentace / spojeno s tématem Stát a právo, příprava na závěrečnou práci v 9. ročníku /

PLÁN JE ZPRACOVÁN POUZE RÁMCOVĚ, JEDNOTLIVÉ AKTIVITY JE MOŽNO ZAŘAZOVAT DLE POTŘEBY A INDIVIDUÁLNÍHO POSTUPU JEDNOTLIVÝCH VYUČUJÍCÍCH



ZÁŘÍ:

Ov – Člověk a občanský život – práva a povinnosti občana,
svoboda x odpovědnost

→ → celý blok zaměřit na prostředí školy a třídního kolektivu
PRACOVNÍ SEŠIT

 vstupní aktivita **Pravidla – str. 1**: možno i pro Český jazyk

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 34 – ÚVOD – PŘIPRAVTE SE NA PRAVIDLA

Je lépe zapálit malé světýlko, než hubovat na tmě

ÚVOD + ÚVOD + ÚVOD + ÚVOD + ÚVOD

☉ **Milí žáci osmého ročníku**, nebo snad bude lépe, když vás budu oslovovat „studenti“?

Bylo by to namístě, protože už nejste žádné malé děti. Naopak, v letošním školním roce budete patřit k těm nejstarším „kouskům“, které je možno ve škole potkat. Jistě je vám jasné, že toto výsadní postavení není dáno pouze výškovou převahou, ale především převahou morální.

A zatímco do výšky se člověk vytahuje tak jaksí sám od sebe, na svých morálních kvalitách musí každý jaksepatří zapracovat. ☉☉☉

Pokusme se o to společně i v rámci Projektu prevence úrazů.

DOMÁCÍ ÚKOL + DOMÁCÍ ÚKOL + DOMÁCÍ ÚKOL
/ ANEB PŘIPRAVTE SE NA PRAVIDLA /

☉ 1. Najdi ve slovníku význam slova „pravidlo“

.....
.....
.....

☉ 2. Vypiš názvy knih, které začínají slovem „pravidlo“

.....
.....
.....

☉ 3. Napiš všechna sousloví obsahující slovo „pravidlo“

.....
.....
.....

☉ 4. Najdi všechna příbuzná slova ke slovu „pravidlo“

.....
.....
.....


☉ 5. Napiš co nejvíce synonym ke slovu „pravidlo“

.....
.....
.....

 práce s žákovským desaterem



Škola bude především taková, jakou si ji uděláme my sami

vytvořit skupinové projekty k jednotlivým ustanovením desatera /na velké papíry tak, aby se daly vyvěsit ve společných prostorách školy nebo ve třídách

 ve vstřícnějších třídách možno pracovat i s učitelským desaterem – přeměnit jeho nepřiliš zdařilé formulace do vhodnější a výstižnější podoby bližší řeči žáků / k uvážení učitele/

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 35 – ŽÁKOVSKÉ DESATERO

Správně zvládnutý konflikt buduje vztahy.











 Na této stránce vám nabízíme **pravidla**, která vytvořili žáci před vámi a která by mohla platit v celé škole. 

PŘIPRAVTE SI: výkresy, nůžky, lepidlo, výtvarné potřeby

ÚKOL

- do dvojic /trojic/ si rozdělte pravidla tak, aby žádné nezbylo
- každá skupina se zamyslí nad obsahem svého pravidla a pokusí se ho napsat /popř. změnit a dotvořit/ na papír A3 /A4/.
- pokuste se podpořit myšlenku pravidla vhodným výtvarným doprovodem / barevné papíry, pastelky, barvy, obrázky /
- postupně předstupte před třídu se svým výkladem pravidla
- najděte pro pravidla stálé místo ve třídě tak, abyste si je mohli kdykoli připomenout.

„ŠKOLA BUDE PŘEDEVŠÍM TAKOVÁ, JAKOU SI JI UDĚLÁME MY SAMI“

-  1. Mám **důvěru** ve své učitele i spolužáky. Víím, že mě mají rádi a věří mi, stejně jako já jim.
-  2. Mluvím a chovám se **pravdivě**. Nedělám ze sebe to, co nejsem, nelžu, nevychloubám se a nezávidím.
-  3. **Nevysmívám** se nikdy a nikomu. Je to hloupé a ani mně by se to nelíbilo.
-  4. **Věřím si** – i já jsem dobrý, výjimečný. Využívám každé příležitosti, abych v sobě objevil a rozvíjel své nadání.
-  5. Víím, že **učení** je vlastně poznání světa, ve kterém žiji. Snažím se proto využívat svých dosavadních poznatků při učení a ty nové si zpětně ověřovat v životě.
-  6. Chci dosáhnout svých nejlepších možných výsledků a nebojím se dávat si **vysoké cíle**.
-  7. **Nebojím se chyby** a neúspěchu. Jsou důležité, protože mne upozorňují, že mám pracovat jinak a více.
-  8. Snažím se aktivně **naslouchat** svému okolí, chodit světem s otevřenými očima, žít aktivně.
-  9. Víím, že nejvíc pro sebe mohu udělat já sám. Učím se proto být **samostatný**, mít svůj názor a svou cenu.
-  10. **Chodím do školy rád**, vždy se na něco těším, víím, že svým chováním, jednáním i vzhledem reprezentuji nejen sám sebe, ale i svou školu, na které mi záleží.

POMOCNÝ PRACOVNÍ LIST PRO AKTIVITU ŽÁKOVSKÉ DESATERO UČITELSKÉ DESATERO

„ŠKOLA BUDE PŘEDEVŠÍM TAKOVÁ, JAKOU SI JI UDĚLÁME MY SAMI“

📍 ŽÁKOVSKÉ DESATERO

- 1) Mám důvěru ve své učitele i spolužáky. Víím, že mě mají rádi a věří mi, stejně jako já jim.
- 2) Mluvím a chovám se pravdivě. Nedělám ze sebe to, co nejsem, nelžu, nevychloubám se a nezávidím.
- 3) Nevysmívám se nikdy a nikomu. Je to hloupé a ani mně by se to nelíbilo.
- 4) Věřím si – i já jsem v něčem dobrý, výjimečný. Využívám každé příležitosti, abych v sobě objevil a rozvíjel své nadání
- 5) Víím, že učení je vlastně poznání světa, ve kterém žiji. Snažím se proto využívat svých dosavadních poznatků při učení a ty nové si zpětně ověřovat v životě.
- 6) Chci dosáhnout svých nejlepších možných výsledků a nebojím si dávat vysoké cíle.
- 7) Nebojím se chyby a neúspěchu. Jsou důležité, protože mne upozorňují, že mám pracovat jinak nebo více.
- 8) Snažím se aktivně naslouchat svému okolí, chodit světem s otevřenýma očima, žít aktivně.
- 9) Víím, že nejvíc pro sebe mohu udělat já sám. Učím se proto být samostatný, mít svůj názor a svou cenu.
- 10) Chodím do školy rád, vždy se na něco těším, víím, že svým chováním, jednáním i vzhledem reprezentuji nejen sám sebe, ale i svou školu, na které mi záleží.

📍 UČITELSKÉ DESATERO

- 1) Základem naší práce je pozitivní vztah k dítěti, učení, kolegům, ke světu.
- 2) Podporuji tvůrčí přístup žáků k učení a poznávání, rozvoj fantazie a tvořivosti.
- 3) Oslabujeme strach z nového či neznámého, učíme žáky zacházet s chybou, posílujeme sebevědomí a sebedůvěru žáka.
- 4) Povzbuzujeme nedůvěru k autoritám, uzavřeným řešením, danosti – učíme pochybovat, hledat, přesvědčovat se.
- 5) Uvádíme žáky do informačního systému.
- 6) Vedeme své žáky k neustálému hodnocení a sebehodnocení, k sebereflexi.
- 7) Učíme děti měnit myšlenky v činy, dotahovat věci do konce, nebýt povrchní, přesně formulovat, dávat si konkrétní cíle, odpovídající maximu osobních možností.
- 8) Vedeme žáky k aktivnímu naslouchání, rozvoji komunikace, pěstujeme rozvoj celoživotních zkušeností.
- 9) Dopřejeme dětem dostatek volnosti a svobody, učíme je demokratickému chování, pěstujeme v nich potřebnou toleranci, spoluodpovědnost a odpovědnost.
- 10) Přistupujeme k dítěti jako k plnohodnotnému člověku, majícímu stejná lidská práva a povinnosti, jako k partnerovi na cestě za poznáním.

- ☉ probrat tematiku školního řádu podle veršované podoby **Školní řád trochu jinak** /možnost skupinové práce, výtvarného ztvárnění některých částí, hádání pantomimicky předvedených scének / - aktivita i pro třídnickou hodinu

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 36 – ŠKOLNÍ ŘÁD TOCU JINAK

Co nechceš, aby jiní dělali tobě, nedělej ani ty jim.

ŠKOLNÍ ŘÁD

Aktivita pro ČJ, OV, RV nebo třídnickou hodinu.

Rozdělte se ve třídě do 6 skupin, každá skupina má za úkol

- naučit se recitovat jednu sloku
- převést sloku do co nejstručnějšího nerýmovaného textu
- napsat text na tabuli

Skupiny postupně prezentují svou práci a ostatní si zapisují výklad do sloupečku vedle poezie.

ŠKOLNÍ ŘÁD TROCHU JINAK – aneb veršovat nás baví

➡ Poslyš žáku každý den
ve škole buď přítomen.
Nemůžeš – li snad přijít
včas se musíš omluvit.
Po rodičích neb příteli
vzkaž co panu učiteli.
Co se s žákem doma děje
on si vždycky vědět přeje.
Když zas školu nastupuješ
omluvu ať opakuješ.

➡ Hodní žáci, hodné žačky
nenoste do školy hračky.
Jenom co je nařízeno
v mošně budiž uloženo.
Chceš-li zdrav a vesel býti
důkladně se musíš mýti.
Také žáčkům pěkně sluší
hladké vlásy, čisté uši.

➡ Školou tiše zvolna chod'
rozpustilost všechnu krot'.
Způsobů tu slušných dbej
v chodbách hluku nedělej.
Přivykat si každý hled'
na svém místě pěkně sed'.
Jak do třídy vkročíš, dítě
ve slušnosti pozdrav hbitě.

Co chceš, aby jiní dělali tobě, dělej ty jim.

➡ Dokud nejste vyvoláni
varujte se povídání.
Když pak pan učitel učí
žádný žák ať nezahlučí.
Každý nech ať pozor dává
o čem že se pojednává.
Nezvykejte napovídat
nebo při učení jít.

➡ Nezbytnou je dítkám ctnost
poslušnost a uctivost.
Zvláště k učitelům svým
zdvořilým buď, uctivým.
Lži se vyhni jako hadu
neboť kdo má tuto vadu
nemůže se hodným zváti
každý se ho bude báti.

➡ Nikomu ze spolužáků
neubližuj nikdy, žáku.
S každým vždy se dobře snášej
chyby jeho nevynášej.
Křivdu-li ti někdo dělá
odpouštěj mu raděj zcela.
Útisk tobě způsobený
vyšetří tvůj představený.

/ doufám, že jste si nezapomněli rozdělit práci a že se do práce zapojili všichni členové skupiny. Jestli ne, zkuste si o tom ve skupinách nebo ve třídě promluvit./

ZAPAMATUJTE SI:

Školní řád je velmi důležitý dokument, ve kterém najdu nejen své povinnosti, ale také svá práva.



Měli by se s ním seznámit i mí rodiče.

Rv – Rodina a širší sociální prostředí

- ➔ stabilita a křehkost rodiny – vliv tragických událostí na klima v rodině
- ➔ možno pracovat s pracovními listy společnosti DĚTSTVÍ BEZ ÚRAZŮ / web viz výše/
 - 3. Rozhodnutí je na tobě
 - 8. Proč mě baví svět
 - 9. Černá kronika
 - 11. O Víkendu /Zjistit, jestli žáci už s některým z nich nepracovali/

 Možno využít aktivity týkající se rodiny z poslední části nabídky /kartičky/

Čj – Téma Bible

- ➔ připomenou křesťanské desatero a pokusit se srovnat s žakovským desaterem /hledat shodné prvky/
- ➔ pravidla lidského spolužití z historického hlediska
- ➔ možno pracovat s Komenského mravoučným desaterem z hlediska historie jazyka



TATO TŘI TÉMATA PROBÍRANÁ V OV JE VELMI VHODNÉ SPOJIT DO JEDNOHO BLOKU

➔ pokračování předcházejícího tématu v širším měřítku

PRACOVNÍ SEŠIT

Lidé mezi námi – str. 5 – 6 - vcítění se, komunikace citů

Naše předsudky I. + II. – str. 7 – 8 + slovníček příslušných pojmů + dané aktivity

🔗 k zpestření tohoto tématu je metodice řada **námětů a her** do hodin souvisejících s tematikou komunikace, dorozumívání, empatie, sebehodnocení a pozitivního hodnocení druhých / kartičky/

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 38 – LIDÉ MEZI NÁMI

Málo vidíme to, co nám druzí dávají, spíš vnímáme to, co nám na nich vadí

🌀 **LIDÉ MEZI NÁMI: / empatie = vcítění se do jiné osoby /**

Přečtěte si následující příběhy a pokuste se doplnit. Až budete hotoví, povězte si o svých pocitech ve dvojicích nebo skupinkách. 🌀 🌀 🌀

➔ **1. Název** _____

Přijel jsem do cizí země. Lidé jsou tu úplně jiní než já. Na cizince nejsou zvyklí a viditelně si ani zvykat nechtějí. Když jdu po ulici, všichni se na mě dívají. Raději obracím oči k zemi, než bych vnímal pohledy plné opovržení a posměchu.

Myslím si

Cítím



➔ **2. Název** _____

Naše rodina nemá o poslední módě ani potuchy. Taky nemáme moc peněz. Jak si asi dovedete sami představit, taky chodíme podle toho oblečení – staromódně, nevkusně, nemožně. Často musím vyslechnout poznámky typu: „Ty ale vypadáš!“ „To je poslední móda?“

Myslím si

Cítím



➡ **3. Název** _____

Už rok jsem na vozíčku. Často slyším věty: „Taková mladá...“ „To je hrůza...“ „Proboha, co bude dělat.....“ „Já bych raději.....“

Myslím si

Cítím



➡ **4. Název** _____

Všechno začalo návštěvou u lékaře na konci sedmé třídy. Následovala chemoterapie. Znamenala sice naději na záchranu života, ale také ztrátu vlasů. Být v osmé třídě bez vlasů je hrozné. Na začátku školního roku jsem si koupila paruku. Vždycky jsem byla ve škole velmi oblíbená. Náhle bylo všechno jinak.

Myslím

Cítím



@ O svých pocitech si můžete popovídat i ve třídě. @

Náš vnitřní postoj ovlivňuje pohled na okolnosti života,
a tím i naše jednání

⊗ Naše předsudky I. ⊗

Obvykle se domníváme, že to, co si myslíme, nemůže nikomu ublížit. Často však zapomínáme, jak mnoho naše myšlenky ovlivňují naše činy, jak mnoho se promítají do našich vztahů.

➔ DOMÁCI PŘÍPRAVA:

Hledejte ve slovnících, na internetu a v jiných dostupných informačních zdrojích význam cizích slov, která sice velmi často slyšíte ve sdělovacích prostředcích, ale ne vždy přesně chápete jejich pravý obsah:

- ⊗ 1. stereotyp
- ⊗ 2. předsudek
- ⊗ 3. diskriminace
- ⊗ 4. rasismus
- ⊗ 5. empatie

napsat vysvětlení vlastními slovy.

Pokuste se

➔ PRÁCE SKUPIN:

20 min

Jistě jste se dobře připravovali, nyní máte možnost se předvést. Rozdělte se do pěti skupin, vylosujte si jeden termín. Společně sestavte definici pojmu, která je podle vás nejuvýstižnější, ale současně také jednoduchá a srozumitelná.

Na práci by vám mohlo stačit 15 minut, dalších 5 máte na zapsání definice na tabuli. Zvolte si svého mluvčího.

➔ SPOLEČNĚ:

20 min

Mluvčí skupin postupně seznámí třídu se svými definicemi /zachovávejte postup 1 - 5/. Definice si запиšte do slovníčku na zadní straně pracovního sešitu.

➔ OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ:

5 min + DÚ

1. Termín „empatie“ se k těm ostatním jakoby nehodí. Přesto k nim patří. Proč?
2. Pokuste se vytvořit více trojic podle vzoru:

Stereotyp: „Všichni Češi pijí pivo“

Předsudek: „Češi jsou opilci“

Diskriminace: „Nezaměstnávám Čechy, protože jsou to opilci!“

Všechno neznám, ale vím, kde mám hledat.



SLOVNÍČEK POJMŮ:

🌀 BRAINSTORMING:

🌀 DISKRIMINACE:

🌀 EMPATIE:

🌀 PŘEDSUDEK:

🌀 RASISMUS:

🌀 STEREOTYP:



Každý vidí, jak vypadáš, ale málokdo cítí, kdo jsi.

🌀 Naše předsudky II. 🌀

Obvykle se domníváme, že rasismus je záležitost zlých lidí někde v jižní Africe. Ve skutečnosti existuje i mezi námi mnoho neodůvodněných předsudků vůči některým „společnostem lidí“ nebo jednotlivcům.

➔ BRAINSTORMING aneb BOUŘE MOZKŮ: 15 min

V řízené diskusi, kde se mohou všichni projevit, ale v daný okamžik musí mluvit jen jedna osoba, se pokuste přijít na co nejvíce různých „společností lidí“ nebo jednotlivců, kteří se stávají obětí různých způsobů diskriminace. Pište na tabuli. Zakroužkujte ty skupiny, které vám vadí nebo vás ohrožují.

➔ ADVOKÁT EX OFFO: 30 min

Pracujte ve skupinách z minulé aktivity. Společně se dohodněte na výběru jedné zakroužkované skupiny. Jako tým nezaujatých advokátů pracujte na obhajobě chování, jednání a vystupování osob, které skupinu reprezentují.

Můžete využít následujících bodů.

- 🌀 **Charakteristika skupiny**
- 🌀 **Jejich pravidla společnosti**
- 🌀 **Čím se odlišují a proč**
- 🌀 **Co je spouštěcím mechanismem diskriminace**
- 🌀 **Předsudky**
- 🌀 **Přínos**
- 🌀 **Kladné stránky**



Zvolte hlavního obhájce a jeho dva asistenty. V příští hodině přednesete své obhajoby. Nezapomeňte si před hodinou připravit stručný zápis na tabuli. Svou řeč můžete podpořit obrázky nebo nějakými předměty vztahujícími se k dané skupině.

41



Převedení sporu na problém je počátkem řešení konfliktů.

Ⓢ SEMAFOR HNĚVU A STRACHU Ⓢ

ČERVENÁ (zastav)

Cítíš afekt?

Nejednej, zastav se!

Uklidni se!

Pozvi na pomoc rozum!

ORANŽOVÁ (připrav se)

Zvaž situaci!

Promysli její závažnost! 

Dá se zvládnout? Jak?

ZELENÁ (jed)

Máš-li promyšlenou taktiku, jednej!

Ty situaci zvládneš. Máš na to!

Ⓢ VE TŘÍDĚ:

Nakreslete si obrázek semaforu a vysvětlete význam světel.

Ⓢ SAMOSTATNĚ:

V mysli si vybavte situaci, kdy jste měli strach nebo jste byli opravdu rozzlobení.

Vzpomeňte si, jak jste situaci řešili. Pokuste se danou situaci znovu přehodnotit

podle pravidel Semaforu. Napište si stručné poznámky k oběma situacím.

Ⓢ VE SKUPINÁCH:

Navzájem si povězte své příběhy. Vyberte jeden příklad, který je obzvlášť poučný.

Zvolte mluvčího skupiny, který s příběhem seznámí třídu.

Ⓢ SPOLEČNĚ:

Diskutujte nad příběhy.

- **Co mají společného hněv a strach?**
- **Jak projevujete tyto emoce?**
- **Tutláte je v sobě, nebo je necháte vzplanout?**
- **Jakou symbolickou barvu byste zvolili pro strach, jakou pro hněv.**

- ➔ **Sebehodnocení + Vnitřní sebehodnocení** - str. 11 - 12 – pozitivní hodnoty
 📌 v metodice k dispozici celá řada her na toto téma /kartičky/

Bud' vděčný za své schopnosti a přijmej svá omezení

SEBEHODNOCENÍ

10 min

🌀 **Co bych byl, kdybych byl – rychlá rozcvička** 🌀

rostlina _____	automobil _____
zvíře _____	roční období _____
strom _____	počasí _____
číslo _____	píseň _____
místnost _____	jídlo _____

Moje jméno jsem já = Omen – nomen 15 min

🌀 **1.** Napiš pod sebe písmenka svého jména v podobě, kterou máš nejraději (může to být i přezdívka) a pokus se doplnit co nejvíce + a – vlastností začínajících na tato písmenka.

+ 🌀 **písmenka** 🌀 -

🌀 **2.** Rozejděte se po třídě. Zvolte si protějšek, se kterým si chcete o svých vlastnostech **povídat**. Snažte se zjistit, jestli ostatní s vaším výběrem souhlasí, nebo by volili jinak.

Navzájem si pomozte doplnit vlastnosti, které vám chybí.

Pracujte co nejtíšeji. **15 min**

🌀 **4.** Společně se snažte formulovat **význam** této aktivity. **5 m**

🌀 **5.** DÚ

Vyhledej význam svého jména

*Každý vidí, jak vypadáš, ale málokdo cítí, kdo jsi.
Ty sám bys to měl vědět. Bud' svým přítelem.*

 **VNITŘÍ SEBEHODNOCENÍ - PŘÍBĚH:**  **15 min**

Přečtěte si příběh a zkuste objasnit jeho poselství


Jeden král chtěl zjistit, který z jeho dvou synů je moudřejší. Každého zvlášť přivedl před dva zakryté obrazy. „Na prvním obraze je člověk, který ti může ze všech lidí světa nejvíce ublížit. Na druhém je podobizna člověka, bez jehož pomoci se nikdy neobejdeš. Uhádni, kdo je na obrazech.“

Starší syn se zamyslel: „Na prvním obraze je určitě král ze západu. Už léta má spadeno na naši říši. A bez čí pomoci se asi neobejdu? To je přece člověk, který mě dosadí na trůn! To jste, tatíčku, samozřejmě vy.“

Mladší syn se mírně pousmál. „Myslím, že nikdo mi nemůže ublížit víc, než můžu ublížit sám sobě. A nikdo na světě mi přece nepomůže, když si nebudu chtít pomoci já sám.“

V té chvíli spadly obě roušky a princ viděl, že obrazy jsou pouhá zrcadla. Vesele se zasmál a jeho nejnebezpečnější škůdce i ten nejmocnější z jeho pomocníků se z plna hrdla smáli s ním.

 **Co je třeba doplnit:**  **20 min**

 **1.** Doplněte následující věty. Je důležité, abyste se dlouho nerozmýšleli a napsali to, co vás napadne jako první.

Když udělám chybu, pomyslím si _____

Nedokážu _____

Když dostanu špatnou známku, řeknu si _____

Když se na mě zlobí kamarádi, řeknu si _____


Když se snažím dělat něco, co ostatní umějí, ale mně to nejde, pomyslím si _____

Když na mě rodiče křičí, pomyslím si _____

Když se podívám do zrcadla, napadne mě _____

Bylo by lepší, kdyby _____

Obávám se _____

 **2.** Ve skupinkách vám blízkých spolužáků (společně ve třídě) si povídejte o svých odpovědích a pocitech, které ve vás zanechaly.

Přátelství dává svobodu, zná i chyby a přijímá je

🌀 **RECEPT NA NEJLEPŠÍHO PŘÍTELE** – ukázka 🌀

„Vezmi dvě laskavé oči, přidej jemný úsměv, který téměř nikdy nezmizí z obličeje. Obojí umísti do důvěrou a spolehlivostí vymazaného pekáče a použij správné koření: laskavost, mírnost, schopnost brát druhého takového, jaký je.

V hrnku rozkvedlej bezkonfliktnost, dochuť radostí ze života a správnou dávkou smyslu pro humor.

Zalij směs v pekáči a posyp jemně strouhanou schopností odpouštět a neochotou soudit druhé.

Pomalou zapékej v troubě předem vyhřáté přátelskou atmosférou, teplem pomáhajících dlaní a úsměvu, který umí utěšit. Servíruj na zlatě, protože jde o královskou krmi.

Konzumuj s úctou, bděle a soustředěně. Po jídle nezapomeň poděkovat a drobečky nasyp ptáčkům....“

- Rozdělte se do skupin a zapojte své kuchařské umění.
- Připravte „recept na dobrého přítele“ podle vlastní fantazie.
- Uplatněte své znalosti z ČJ o pravidlech správného popisu pracovního postupu a osobní charakteristice.
- Svůj recept zapište nebo nakreslete.



PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 42 – ZADÁNÍ ROČNÍKOVÉHO PROJEKTU

Každý problém v sobě skrývá řešení. Je třeba ho hledat.

ROČNÍKOVÝ PROJEKT BEZPEČNÁ CESTA DO ŠKOLY

Zastupitelstvo města nebo obce vypisuje konkurz na realizaci projektů, které by měli přispět k zlepšení bezpečnosti dětí na jejich cestě do školy.

ZADÁNÍ:

- ☉ rozdělte se do skupin – minimálně čtyři osoby
- ☉ zmapujte okolí školy a vyberte si nebezpečné místo nebo situaci, kterou byste chtěli změnit.
- ☉ určete si role členů skupiny podle **povolání**, která budete k realizaci projektu potřebovat /architekt, majitel stavební firmy, účetní, projektant, mluvčí...../
- ☉ na základě společné práce si připravte prezentaci před zastupitelstvem :
představení projektu

rozpočet

trojrozměrná maketa místa

PREZENTACE I. :

- ☉ Své prezentace předvedte před třídou, která představuje členy zastupitelstva.
- ☉ Po předvedení jednotlivých projektů **hlasuje** představenstvo o vítězném projektu.

PREZENTACE II. :

- ☉ Nejlepší třídní projekty vystavte ve vestibulu školy.
- ☉ Uspořádejte **referendum** /přímé hlasování všech žáků školy/, ve kterém bude zvolen vítězný projekt.
- ☉ Projekt se pokuste předat zastupitelům města.

PREZENTACE III. :

- ☉ O svém projektu / a práci na něm / napište do školních novin.
- ☉ Nejpodvedenější článek má šanci i v regionálním **tisku**.

Bezpečná cesta do školy – ročníkový projekt

Cílem vaší práce je upozornit na nebezpečná místa na všech cestách, po kterých děti chodí do školy. Součástí vaší práce je najít co nejvíce možných nebezpečí a upozornit na ně nejen své spolužáky, ale také mladší děti z prvního stupně.

Úkolem

- je zakreslit / vymodelovat, slepit u krabiček, překopírovat z mapy nebo z internetu / cestu nebo cesty, kterými se děti dostávají do škol.
- můžete si vybrat jednu cestu / například tu nejvíce používanou nebo tu, kterou sami nejlépe znáte / Máte také možnost zobrazit všechny možné přístupy ke škole.
- uvědomte si, že z každého domova vede několik cest. Děti chodí tou nejkratší, která ale nemusí být tou nejbezpečnější.
- do svých plánek zakreslete také místa, kde cestu komplikují různé překážky nebo jiné záležitosti, které děti vnímají jako stresující nebo nebezpečné / psi za plotem, bezdomovci a narkomani v parku, hlučné skupinky starších žáků /
- pokuste se navrhnout různá řešení a návrhy úprav, které by nebezpečná místa a situace usnadnily nebo odstranily

Co bude následovat

- své práce spolu s připraveným slovním doprovodem, na kterém se budou podílet všichni členové skupiny, předvede každá skupinka před třídou
- práce budou dle možností vystaveny v prostorách školy
- svou prezentaci předvedete v rámci Světového týdne bezpečnosti silničního provozu / vyhláší OSN /v jednotlivých třídách I. stupně





Rv – Prevence zneužívání návykových látek

- ➔ velmi vhodná je **beseda** na toto téma např. s pracovníky Pedagogické psychologické poradny, Středisek výchovné péče, Policie a jiných..
- ➔ možno použít **videokazety** na toto téma, také videokazety filmů s touto tematikou
- ➔ jako motivaci nebo k dalším činnostem možno použít příběh, jehož autorkou je žákyně naší školy a se kterým zvítězila v okresní soutěži s názvem „Kouření a my“ - například ve skupinách vytvořit možná způsoby pokračování příběhu dívky Petry apod.
- ➔ na závěr tématu možno zpracovat **POUTAČE /I PLASTICKÉ/**, které mohou sloužit jako výzdoba třídy nebo společných prostor školy.
 - 🔗 skupiny si mohou vybrat jednotlivé druhy závislosti a zpracovat jako **antireklamu**, proč právě tento způsob života ne.
 - 🔗 k přípravě materiálů je vhodná práce s tiskem, internetem nebo hledání informací v knihovně
 - 🔗 možno požádat o spolupráci učitele Vv

DUBEN – KVĚTEN – ČERVEN

Ov – prezentace projektu **Bezpečná cesta do školy**

- 🔗 možno jako společný projektový den žáků 8. ročníku / zástupců jednotlivých tříd / pro celý I. stupeň
- 🔗 jednotlivé třídy vyšlou své zástupce do prvních ročníků, aby zde předvedli své projekty
- 🔗 práce se vystaví ve společných prostorách školy, aby se s nimi mohlo seznámit co nejvíce žáků, ale i rodičů

Čj – téma **Úvaha**

- 🔗 tématem slohového útvaru může být např. – různé druhy závislosti, násilí, agrese x pomoc
- 🔗 téma lež
- 🔗 **téma Diskuse** – například pravidla komunikace



ZÁVĚREČNÁ HODINA V Rv nebo Ov

- ➔ PŘEDÁNÍ OSVĚDČENÍ O ABSOLVOVÁNÍ 3. ČÁSTI PROJEKTU BEZPEČNÁ ŠKOLA NA II. STUPNI ZŠ
- ➔ ZÁVĚREČNÉ ZAMYŠLENÍ A POUČENÍ NA PRÁZDNINY
- 👉 Závěrečná aktivita – ŽLUTÁ STUHA – předání závěrečného poselství

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 47 – ŽLUTÁ STUHA

Představte si, že jste právě dostali k narozeninám dárek – celý svět.
Je váš, užijete si ho.
Je na vás, jestli se z něj budete umět radovat.

🌀 Závěrečné zamyšlení 🌀

K tradičnímu závěrečnému zamyšlení nám tentokrát poslouží myšlenky napsané v úvodu každé stránky pracovního sešitu. Pevně věřím, že se vám podaří zúročit všechno, co jste se během celého školního roku naučili, a že úspěšně zvládnete poslední aktivitu s názvem „Žlutá stuha“

- Po vyslechnutí obou příběhů si znovu projděte pracovní sešit a vyberte jednu z myšlenek, která se vám bude zdát pro vaše úmysly tou nejvýstižnější. Napište ji na žlutou stuhu, kterou jste dostali od učitele.
- Promyslete si, komu svou stuhu předáte. Je jen na vás, jestli to bude někdo ze třídy, z vaší rodiny, vašeho okolí. Je jen na vás, kdy své poselství pošlete dál. Nezapomeňte se stuhou předat i příběh.

🌀 Na svou žlutou stuhu jsem napsal/-la větu:

protože:



ŽLUTÁ STUHA

Tato stuha je záchranný pás.

Skrývá v sobě poselství, že existují ti, kterým na tobě záleží.

Jestli ty sám (sama) potřebuješ pomoc a nevíš, jak si o ni požádat,

zanes tuto stuhu někomu, komu důvěřuješ

- svému spolužákovi, učiteli, rodiči.....

On ti jistě podá pomocnou ruku....

Dnes tuto stuhu dostáváte od nás jako malý dárek,

jako takové malé poselství,

že nejste na světě sami,

že nám záleží na vás

a vám by mělo záležet na někom druhém.

Až vám, i nám, bude zle, můžete tuto stuhu použít

a myslím si, že si můžeme věřit,

že jeden druhému podáme pomocnou ruku,

protože bez lásky je na tomto světě smutno a chladno.



Skutečné příběhy

.....Stuhu jsem dala celé třídě. Vzali si ji a zazvonilo. Přesto ve třídě bylo ticho, nečekané, podivné. Jeden z kluků vstal první a podal svou stuhu spolužákovi. Nemá už maminku, zemřela, zato mu zůstalo několik mladších sourozenců.

Pár spolužáků dělá totéž.

„To je pro tebe,“ říká někdo. „Chceme, abys věděl, že ti pomůžeme, kdybys chtěl. Chceme, abys měl čas, chodil s námi ven a byl spokojený. Tuto stuhu máš od nás, abys nám řekl, až budeš něco potřebovat.“.....

..... Vyjít s ním nebylo snadné. Žlutou stuhu si vzal beze slova a někam zmizel. Po několika dnech jsem ve schránce důvěry v mé třídě našla dopis. Dal stuhu mamince. Maminka je už déle nemocná, vypadá to vážně. Dal jí stuhu se slibem, že jí pomůže s mladší sestrou – tatínek s nimi už nežije. Dnes je mu dvacet. Maminka je na tom dobře a znovu se vdala. On stojí na svých nohou a myslím si, že se naučil být šťastný.....

..... Najednou se objevil na chalupě bývalý žák a syn přišel s rozpaky: „Mami, vím, že je to nesmysl, ale nemáš náhodou tady příběh se žlutou stuhou? Kamarád ho potřebuje, nutně.“ Příběh jsem měla, čekal mne kurz pro pedagogy, kam jsem příběh vezla. K čemu jej mladý muž potřeboval? Nevím, ale vím, že mu stálo za to přijet pro něj na chalupu a riskovat nepochopení.....

„Poznáváte mě?“ Dívám se do očí muže a usilovně přemýšlím. „Gymnázium...“ napovídá, „učila jste mne matematiku.“ Snažím se vzpomenout si. „Podívejte,“ navazuje. Na zádech má hezký sportovní batoh, na který ukazuje. Pohotově ho chválím. „Hezký batoh.“ „To nemyslím,“ upřesňuje. Sundává ho: „Vidíte tohle?“ Na kraji batohu se houpe tmavý provázek. „Hm,“ ohodnotím. „Poznáte to? To je žlutá stuha. Pamatujete tehdy před Vánoci, tolik jste mi pomohla...“



HLEDEJ SVŮJ ŽIVOTNÍ POSTOJ

NÁVRH POSTUPŮ
K PRACOVNÍMU SEŠITU
PROJEKTU PREVENCE ÚRAZŮ

9.
ROČNÍK

MODRÁ CESTA



NÁVRH POSTUPŮ – PROJEKT PREVENCE ÚRAZŮ

9. ROČNÍK

Projekt prevence úrazů v 9. ročníku navazuje na předchozí tři ročníky II. stupně:

6. ročník – ÚRAZ NENÍ NÁHODA – hledání nebezpečných situací, prostředí, chování a jednání ve třídě, škole, doma, na ulici, při všech činnostech.....

Hlavní ročníkový projekt: „**Děti a nebezpečné situace**“ – mapování, popis a řešení nebezpečných situací v bezprostředním okolí.

7. ročník – ÚRAZU JDE PŘEDEJÍT – zamyšlení nad nebezpečným chováním, které vede k úrazu.

Hlavní projekt: „**V cizích botách**“ - zamyslet se nad osudy tělesně postižených, obětí zranění a úrazů – změny v životě, které úraz přináší.

8. ročník – I TY MŮŽEŠ POMOCI – zamyšlení nad naší rolí při prevenci nesprávného chování a jednání, které vede k úrazům. Tento ročník je i díky obsahu předmětu zaměřen na rozvoj komunikace, empatie a výchovu k respektování pozitivních hodnot lidského soužití.

- soustředit se na přípravu žáků 8. ročníků jako pomocníků a organizátorů

Hlavní projekt ročníku – „**Bezpečná cesta do školy**“ – mapování nebezpečí, se kterým se žáci setkávají na své cestě do školy - panoramatické zpracování a přenos informací k ostatním žákům a rodičům.

nebo - „**Naše město – Bezpečná komunita**“ – mapování kritických míst v našem městě a především hledání možných řešení, zpracování samostatných projektů a jejich následná prezentace / spojeno s tématem Stát a právo, příprava na záv. práci v 9. ročníku /

9. ročník – NAJDI SVŮJ ŽIVOTNÍ POSTOJ - Cílem je promítnout vštípené zásady do všech **životních rolí**, které nás čekají.

➔ Hlavní projekt I. : „ **Branný den** „

/ příprava a samostatná organizace branného dne pro mladší žáky /

➔ Hlavní projekt II. : „ **Závěrečná práce na zvolené téma**“

➔ / samostatná nebo skupinová výstupní práce, která by měla prokázat znalost smyslu projektu a kompetence žáka 9. ročníku /

PLÁN JE ZPRACOVÁN POUZE RÁMCOVĚ, JEDNOTLIVÉ AKTIVITY JE MOŽNO ZAŘAZOVAT DLE POTŘEBY A INDIVIDUÁLNÍHO POSTUPU JEDNOTLIVÝCH VYUČUJÍCÍCH

Žáci doplní podle předcházejících pracovních sešitů:

Opakování – matka moudrosti

PROJEKT „PREVENCE ÚRAZŮ“

CO UŽ MÁTE ZA SEBOU / doplňte /

ÚRAZ NENÍ NÁHODA

6. ROČNÍK ČERVENÁ CESTA

Červená značí **POZOR**

Cílem je **vyhledávání** a mapování nebezpečných situací.

Název ročníkového projektu:.....

Vzpomínáš si, čeho se týkal ten tvůj

.....
.....

ÚRAZU JDE PŘEDEJÍT

7. ROČNÍK ŽLUTÁ CESTA

Žlutá značí **SVĚTLO**

Cílem je posvětit si na **příčiny** úrazů, jejich následky a změny, které úraz do života vnáší.

Název ročníkového projektu:.....

Vzpomínáš si, o kom jsi psal a co se mu přihodilo

.....
.....

I TY MŮŽEŠ POMOCT

8. ROČNÍK ZELENÁ CESTA

Zelená značí **JDI A POMOZ**

Cílem je najít oblasti, místa a problémy, kde můžeme **sami pomoci** odstranit nebezpečí.

Název ročníkového projektu:.....

Vzpomínáš si, komu jste svůj projekt představovali

.....
.....

Máš nějakou zajímavou nebo veselou vzpomínku, která se k prezentaci projektu váže? Připomeň ji ostatním

.....
.....
.....

9. ročník MODRÁ CESTA

HLEDEJ SVŮJ ŽIVOTNÍ POSTOJ

Modrá značí **ŽIVOT NEBO ŽIVOTNÍ POSTOJ**

Cílem je promítnout vštípené zásady do všech **životních rolí**, které nás čekají.

HRA PĚTILÍSTEK / CINQUAINS /

aneb hra, u které by se nemělo příliš přemýšlet

V klidu se posaďte a pokuste se zamyslet nad důležitými věcmi v životě.....

CO VE VÁS VZBUZUJE POJEM.....?

život	/ jednoslovná formulace tématu /
člověk generace	/ 2 podstatná nebo příd. jména /
tvoří trvá končí	/ 3 slovesa /
život každého je důležitý	/ věta o 4 slovech /
bezpečí	/ shrnutí, synonymum /

PODLE TĚCHTO PRAVIDEL VYTVOŘ PĚTILÍSTKY NA:

bezpečí

nebezpečí

vlastní pojem související s tématem:

.....

.....

.....

.....

51

KOMPETENCE K UČENÍ

PĚTILÍSTEK:

CÍL: shrnout, co žáci o tématu již vědí

POSTUP:

1. řádek: název / 1 slovo /
2. řádek: podstatná nebo příd. jména / 2 slova /
3. řádek: slovesa, vyj. dějovou složku / 3 slova /
4. řádek: čtyři slova, jednoduchá věta, pocit, vycítění do námětu / 4 slova /
5. řádek: shrnutí, synonymum, metafora / 1 sl. /

PŘÍKLAD:

VODA
vodík kyslík
pít zalévat plavat
bez vody není život
život

➤ **Hra Volba povolání:**

- Žáci se předem připraví na tuto hodinu a na tabuli napíší seznam výrobců různých výrobků, která znají / oblečení, hračky, elektro, sportovní potřeby, nábytek...../
- Třída se rozdělí na skupinky, každá skupina si vybere jeden výrobek, který denně používají.
- Každá skupina popíše výrobu a najde všechny profese, které se na její výrobě mohou podílet / jejich vzdělání, typ školy, způsob dosažení daného postavení..../
- Každá skupina se také pokusí najít všechny druhy pravidel a nařízení, která se musí při výrobě dodržovat v každé fázi / BOZP, Zákoník práce, pracovně - právní vztahy, ochrana zdraví spotřebitele, zdravotní nezávadnost výrobku....apod./

Cílem důležitost a nezaměnitelnost jednotlivých profesí.

Cílem je nacvičit komunikaci a spolupráci v týmu, vytvořit atmosféru respektu k jednotlivým profesím.

➤ **KOMPETENCE PRACOVNÍ / Aktivita z nápadníku pro rozvoj klíčových kompetencí /**

JAKÁ JE TVÁ PRÁCE

CÍL: dozvědět se co nejvíce o různých povoláních

POSTUP:

- vytisknout záznamové archy pro každého žáka dva
- vyplní je s dospělými ve svém okolí / rodiče, příbuzní, známí /
- žáci sedí v kroužku
- žák odpoví na otázku, kým by chtěl být.
- pokud má někdo v archu toto povolání, odpovídá na žákovy otázky
- všechna povolání se napíší na tabuli
- pokud se odpověď nenajde, připraví a vyhledají žáci nebo učitel na další hodinu
- sestavit **soubor kritérií** výběru povolání / společ. užitečnost, prestiž, fin. zajištění, perspektivnost, potřeba vzdělání, tvořivost /
- dvojice sestaví žebříček 10 nejperspektivnějších povolání
- **Reflexe:** co vás překvapilo, které nové informace jste se dozvěděli, kde byste se o povoláních mohli dozvědět více

POUŽITÍ: Ov, Rv

VARIANTY:

- jako školní projekt, každý odevzdá v elektron. podobě a označí svým příjmením a povoláním
- na webových stránkách školy můžeme vystavit soubory, kde mohou žáci hledat povolání, kt. by se jim líbilo

PROČ TO DĚLAT:

- pomáhá vymanit se ze sociálních prépozic rodičů
- vyhledání pozitivních profesních vzorů
- vytváření žebříčků hodnot

Příběh k zamyšlení:

„ V jedné vesnici uspořádali velkou slavnost. Vykrmené tele daroval na slavnost notář, k pití měl každý donést láhev vína, kterou měl vyprázdnit do připraveného sudu. Vše bylo krásné. Hudba hrála, dokud se nezačalo podávat víno. Vyšlo najevo, že v sudu je čistá voda: každý si myslel, že to nikdo nepozná, když místo vína přinese láhev čisté vody. Ekonomika státu je takový sud, do kterého každý odevzdává hodnoty, které vytvořil svou prací. Jestliže ji nedělá poctivě, jestliže se živí pomocí malých nebo velkých podvodů, podvede nejen druhé, ale nepřímo také i sebe. „

HRA: JAK JSI ODVEDL SVOU PRÁCI

Cíl: pokuste se uvědomit si složitost výrobního procesu a příčiny chyb, ke kterým při výrobě a prodeji dochází

Domácí příprava:

- přineste si výrobky, které jsou podle vašeho názoru nebezpečné nebo zdravotně závadné
- Všechny výrobky umístěte na přední lavici

Zadání:

- Rozdělte se do skupin / max 6 žáků /
- Společně si vyberte výrobek nebo skupinu podobných výrobků, se kterým/-mi budete dále pracovat **3 – 5 min**

Pracovní list:

- Každý z vás dostane pracovní list označený čísly 1 - 6
- Je na vás, jak si práci ve skupině zorganizujete.
- Důležité je, aby na konci práce měli všichni členové skupiny k dispozici veškeré zjištěné údaje. **30 – 40 min**

Následující hodina:

- Máte několik minut na to, aby jste si ve svých skupinách znovu připomněli práci z minulé hodiny.
- Podle čísel na prac. listech vytvořte nové skupiny /jedničky spolu... / a pokuste se předat ostatním v nové skupině všechny poznatky o vašem výrobku.
- Každý hovoří zhruba 2 – 5 minut. **až 30 min**

Společné hodnocení:

- Zhodnoťte pozitivní i negativní momenty vaší spolupráce v původních i nových skupinách.

V příloze k dispozici pracovní list k této aktivitě

Pozměňující návrhy pro učitele:

K výměně informací v následující hodině můžete také použít další aktivity z nápadníku:

KOMPETENCE PRACOVNÍ BURZA

CÍL: učit se jeden od druhého, vyměňovat si informace, spolupracovat

POSTUP:

- série na sebe navazujících časově omezených úkolů, zadání se přizpůsobí náročnosti a zralosti žáků

- téma rozdělit na 4-5 částí, ke každé samostatný text

- žáci jsou rozděleni po 3 /ne více/, skupina dostane jednu část zadání /2-4 skupiny mají stejný úkol/

- každý žák má zadání, skupina velký papír

- na tabuli je čas k jedn. úkolům, signalizace budíkem

1. úkol /1-3 min/: nejlépe na projektoru upřesněné zadání hodiny + prohlédnout test, kt. mají zvládnout na konci jen na krátkou dobu, nesmí si dělat poznámky

2. úkol/10-15 min/: připravit výukový plakát

- nesmí obsahovat víc než 10 slov, grafy,

nákresy, obrázky, diagramy, komiksy

- ke konci upřesnit otázky, na kt. by měl plakát odpovídat

3. úkol/20 min/: skupiny se rozdělí na

a/ akcionáře – zůstanou na místě, lákají a vyvolávají, návštěvníkům vysvětlí, co na plakátě znázornili, pouze odpovídají na otázky

b/ výzkumníky: vyrazí na burzu a kladou otázky, musí si rozdělit práci, dělají si poznámky / pokud mají čas, mohou zkontrolovat stejné plakáty u více skupin/

4. úkol/10-15 min/: návrat do skupiny, výzkumníci vysvětlí akcionářům, co se dozvěděli, připraví se na test

5. úkol: test – všechny materiály se musí uklidit, každý pracuje individuálně

6. úkol/5 min/: skupiny „dají hlavy dohromady a společně odpoví na otázky tak, aby byly co nejpřesnější

- společná kontrola – dobrovolníci postupně odpovídají

- **reflexe:** jak se jim učilo, jaké je to být výzkumníkem, akcionářem

POUŽITÍ: každá skupina jednu část procesu

Z: klimakterická nebo vegetační pásma, sklen. efekt

Ch: čištění odpadních vod

Př: koloběh látek, rozmnožování rostlin

D: dopady histor. událostí pro jednotlivé oblasti života

Čj: fáze Národního obrození

VARIANTY: příští hodinu test na známky

PROČ TO DĚLAT:

- model „spolužák vyučuje“, pochopení klíčových slov

- učení pomocí vizuálních podnětů

- učí se organizovat si práci, sledovat čas a efektivitu

KOMP. SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

MÍCHANÉ SKUPINY

CÍL: vyzkoušet si novou formu vzájemného učení

POSTUP:

- rozdělit třídu na skupiny po 5 žácích

- každá skupina má ke zpracování jedno

téma z propojeného zadání, písemný

test, přesně zadaný výstup a čas / př.

typy státního zřízení, jejich výhody a

nevýhody /

- všichni členové musí porozumět tématu

- všichni členové si připraví nějakou

výukovou pomůcku – plakát,

myšlenkovou mapu

- každý člen skupiny získá číslo 1 – 5

- vytvoří nové skupiny z 1, 2, 3....

- 1 – 5 postupně předají své informace

ostatním členům, ti si udělají poznámky

- probraná látka se může otestovat

- reflexe: jak se cítili v roli učitele, jaké

informace si předali

POUŽITÍ:

Z: vegetační a klimakterická pásma, kyselá deště

Ch: odpadní vody – fáze čištění

Př: koloběh látek, rozmnožování rostlin

D: kultura starověké civilizace, události

Čj: jiný autor, fáze literatury

VARIANTY:

- počet členů skupiny se mění s počtem žáků ve třídě

- žáci se mohou vrátit do původních

skupin a ověřit si získané znalosti

PROČ TO DĚLAT

- schopnost žáků naslouchat a učit se od

druhých, schopnost učit druhé

- tím, že žáci látku opakují pro druhé,

velmi dobře se jí naučí

*Co se nedozvím, když na tebe nevidím***ZÁDA K ZADŮM na úvod hodiny****Zadání:**

- 1/ Rozdělte se na A a B, posaďte se co nejbližší, zády k sobě.
- 2/ Žák A dostane obrázek, drží ho tak, aby ho viděl pouze on.
- 3/ A popisuje obrázek co nejpřesněji, aby ho B mohl namalovat na prázdný papír. B se může dotazovat.
- 4/ Obrázky doprovází text, který A nesmí použít.
- 5/ B se pokusí uhodnout, jaké poučení se v obrázku skrývá.
- 6/ A a B si předvedou své obrázky a popovídají si o tom, jak se jim navzájem spolupracovalo.

5 – 10 min**OBHAJOBA****komunikační cvičení s důrazem na argumentaci**

- 1/ Pokuste se „vžít do role“ jednoho z následujících pojmů.
- 2/ Připravte si obhajobu v 1. osobě – JÁ, ve smyslu „Proč jsme na světě“ nebo „Proč se lidé beze mne neobejdou“.

- PRAVIDLA SILNIČNÍHO PROVOZU
- DOPRAVNÍ ZNAČKY
- SEMAFOR
- SEDAČKY A PÁSY V AUTĚ
- BEZPEČNOSTNÍ HELMA
- CHRÁNIČE
- REFLEXNÍ MATERIÁLY

5 – 10 min

-
-
-
-
- 3/ Ti, co si vybrali stejný pojem, utvoří skupinu a navzájem si přečtou obhajobu.

15 min

- 4/ Vyberte jednoho zástupce, který přednese obhajobu celé třídě.

10 min

53



KOMPETENCE **KOMUNIKATIVNÍ**

ZÁDA K ZÁDŮM

CÍL: přesné vyjadřování a naslouchání

POSTUP:

- žáci sedí zády k sobě A/B
- žák A má list papíru, který uhlídá před ostatními
- A popisuje obrázek a B kreslí
- B může klást libovolné otázky, A se snaží co nejvíce pomoci
- přesný čas na práci – srovnání výsledků
- reflexe: emotivní – jaké to bylo, obsahová – proč nám to nešlo, šlo
- prohození rolí

POUŽITÍ:

Z: náčrty map, typy sopek

M: geometrické útvary

F: grafy, schémata

Př: schémata ústrojí

Jazyky: umístění věcí v místnosti

- fotografie krajiny, osad, histor. monumentů, uměleckých děl, oděvů, staveb

VARIANTY:

- využít čtverečkový papír
- tváří v tvář, ale nevidí své práce
- po chvíli přerušit práci, probrat terminologii, kterou budou žáci potřebovat, na tabuli vytvořit banku termínů
- plastelínové modely, drátěné struktury
- použít zpětný projektor

PROČ TO DĚLAT:

- zaměřit pozornost na detaily
- naslouchat a klást otázky
- interpersonální inteligence
- uspokojení pro nestudijní typy a žáky s poruchami učení

POZNÁMKY:

KOMPETENCE **KOMUNIKATIVNÍ**

OBHAJOBA

CÍL: nacvičit komunikační dovednosti, argumentovat

POSTUP:

- na tabuli napsat pojmy, žáci obhajují existenci v „lch“ formě – proč je potřeba, abych existoval
- po čase na přípravu postupně obhajují
- ostatní kladou otázky, žáci se snaží odpovědět
- po každé obhajobě následuje zpětná vazba, návrhy dalších argumentů...
- reflexe: jaké jsou způsoby argumentace, věcná, relevantní, irelevantní, emotivní.

POUŽITÍ:

Čj: větné členy, slovní druhy, lit. útvary

M: operace, čísla, geom. operace

Ch: chem. prvky a sloučeniny

Z: země, suroviny

F: části atomu, přístroje

VARIANTY:

- zpočátku samostatná práce, žáci se stejným pojmem se spojí
- společná obhajoba

PROČ TO DĚLAT:

- verbální i neverb. komunikace
- ucelená a přehledná sdělení
- zamyšlení nad významem některých pojmů
- hlubší pochopení látky
- improvizace, originalita

POZNÁMKY:

Rodinná výchova, Výchova ke zdraví

Péče o zdraví, osobní hygiena, režim dne, Pohybová aktivita a zdraví

- téma naplňuje svým obsahem záměr projektu
- v tomto ročníku by bylo vhodné zaměřit se na **přeceňování sil** např. v souvislosti s riskantními sporty, adrenalinovými aktivitami apod.
- možno zadat jako miniprojekt, kdy budou žáci ve skupinkách nebo samostatně zpracovávat následující témata:

1. Vyhledejte v tisku příklady zranění sportovců – pokuste se najít příčiny a zamyslete se nad jejich následky pro život těchto lidí.

2. Zamyslete se nad tématem dopingu ve sportu – najděte argumenty pro i proti, na konkrétních příkladech /tisk, internet/ popište důsledky této činnosti.

3. Zamyslete se nad důležitostí zařazení pohybových aktivit do života každého člověka – přínos v jednotlivých etapách života, možná rizika a vhodné způsoby výběru sportů apod.

Jednotlivé práce je pak vhodné vystavit ve společných prostorách školy
Žáci můžete upozornit i na to, že si mohou toto téma zvolit i jako závěrečnou práci na konci 9. ročníku.

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 56 – PRÁCE S TEXTEM I.N.S.E.R.T.

Název metody je zkratkou tří anglických slov: index (seznam), string (nit), a text. Takže - seřaďte informace v textu do smysluplného seznamu a najděte nit, která je spojuje.

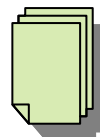
I.N.S.E.R.T. na téma Pohybová aktivita a zdraví

🌀 **Cíl:** zamyslete se nad dopady nesprávných přístupů ke sportovním aktivitám.

🌀 Jaká je platnost **příslloví** „Sportem ke zdraví“

🌀 Pracujte s **čtyřmi různými texty**, které vám rozdá učitel:

- Sportem ku zdraví už dávno neplatí
- Sportovní úrazy
- Chránit před dopingem sport či sportovce?
- Dopingové kontroly



🌀 **Postup 1:** čtete pozorně text a jednotlivé věty si označte:

1. známé myšlenky označte
2. neznámé a nové informace **+**
3. k myšlenkám, s nimiž nesouhlasíte, napište **-**
4. myšlenky, o kterých se chcete dozvědět víc, označte **?**

🌀 **Postup 2:** připravte si tabulku, do které zaznamenáte:

Myšlenky, se kterými nesouhlasím	Moje vysvětlení proč
Myšlenky, o kterých chci další informace	Formulace otázek

🌀 **Postup 3:** utvořte skupiny po 4 žácích. Pokud to půjde, snažte se, aby v každé byly zastoupeny všechny čtyři texty.

Postupně se vystřídejte a

- seznamte ostatní s novými myšlenkami, které jste si v textu označili znaménkem **+**
- vysvětlete, proč nesouhlasíte s některými myšlenkami
- položte ostatním otázky, které jste připravili.

🌀 **Postup 4:** pracujte společně se třídou

- pokuste se najít odpověď na otázky, které zůstaly ve skupinách nezodpovězené.

KOMPETENCE K UČENÍ

I.N.S.E.R.T.

CÍL: porozumění textu, studijní čtení

POSTUP:

- zkratka tří anglických slov – index, string, text = seznam nit, text
- označení informací v textu znaménky
 1. známé myšlenky fajfkou
 2. neznámé myšlenky +
 3. myšlenky, se kterými nesouhlasíme –
 4. o kterých se chceme dozvědět víc ?
- nemusí se označovat všechny informace
- do tabulky zapsat informace, se kterými nesouhlasíme a o kterých se chceme dozvědět víc
- reflexe těchto otázek ve třídě, projít všechny oddíly
- zkusit najít ideální postup, když nesouhlasíme s textem, nerozumíme textu, když nás něco zaujme

POUŽITÍ: kdekoli

PROČ TO DĚLAT:

- učit se aktivně číst
- propojení zkušeností s novou látkou, dobré zpracování a zapamatování

POZNÁMKY:

KOMPETENCE K UČENÍ

GENERÁTOR OTÁZEK

CÍL: učit se pojmenovat, co žáky na tématu zajímá

POSTUP:

- formou brainstormingu, práce ve dvojicích nebo samostatné práce vytvořit co nejvíce otázek k danému tématu
- otázky se roztřídí podle různých kritérií
 1. otázky, na které znají a neznají odpověď
 2. uzavřené a otevřené
 3. zcela k tématu, okrajově
- odpovědi na otázky
- reflexe – jak se žákům pracovalo

POUŽITÍ:

- žáci musí mít určité znalosti k tématu
- cizí jazyky – celá aktivita probíhá v cizím jazyce

VARIANTY:

- žáci zodpoví otázky sami, otázky se uloží do krabice, každý si vytáhne otázku, připraví odpověď
- rozdělit třídu na skupiny, vybrat důležité otázky, skupina je zodpoví; poté se skupiny promíchají a žáci si navzájem zodpoví otázky

PROČ TO DĚLAT:

- zájem žáků o téma
- naučí se klást otázky
- inf., o které si žáci řeknou, si lépe zapamatují

POZNÁMKY:

Chránit před dopingem sport či sportovce?

ÚVAHA

Dopingová aféra koulaře Mence znovu po čase rozvířila diskusi ohledně používání různých podpůrných látek ve vrcholovém sportu. Samotnému atletovi jde vpravdě o život (tedy ten sportovní), neboť se nad ním vznáší hrozba doživotního zákazu činnosti. Nejedná se totiž o první prohřešek proti povolenému složení moči. Ale ať už to s oním nešťastným norandrosteronem bylo jakkoli, ukazuje se nicméně, že současné pojetí dopingů v sobě skrývá četná úskalí.

Prvním problémem je určení zakázaných látek. Jejich seznam je již dnes pořádně dlouhý a každým rokem na něm přibývají další a další položky přímo úměrně tomu, jak roste dovednost sportovních lékařů využívat poznatků biochemie ke zvýšení výkonnosti svěřených robotů, resp. sportovců. Schopnost orientovat se tak ztrácí nejen samotní sportovci, ale i jejich doprovod.

Velice nedokonalé je i samo provádění dopingových kontrol. Kromě značné finanční nákladnosti je jeho nevýhodou i velká časová náročnost, která umožňuje provádět kontroly pouze následně. K prokázání dopingů dojde často až po několika měsících od konání sportovního klání, jehož výsledek je tak relativně dlouhou dobu pouze prozatímní.

Posledním a možná nejvážnějším problémem je systém odpovědnosti a postihu. Odpovědnost za doping je totiž vybudována na presumpci viny, což je v naprostém protikladu k moderní koncepci jakéhokoli trestání (soudního, správního, disciplinárního, ...). Pokud tedy sportovec neprokáže, že se látky do jeho těla dostaly bez jeho zavinění, má smůlu. To je alarmující zejména vzhledem k relativně citelným postihům (několikaleté, popřípadě doživotní zákazy činnosti), které se v době profesionálního sportu de facto rovnají trestu zákazu činnosti udělovanému v trestním řízení soudním.

Co tedy dělat? V první řadě je dle mého názoru nutné oprostit se od nereálného pohledu na dnešní vrcholový sport. Veškeré principy olympismu hraběte Coubertina již byly bezesporu opuštěny přesně v den, kdy se sport stal profesionální záležitostí. Je vůbec podivuhodné, jak označení "profesionál" proniklo do našeho slovníku téměř jako synonymum pro čestného a dokonalého sportovce. Ale profesionál je ten, koho sport živí a tečka. Nějaké ideály zde nemají místo, jde přece jen o peníze (a to nejen sportovcům, ale také - a to bohužel především - médiím a sponzorům). Vrcholový sport je již delší čas pouze součástí show-businessu, vedle zábavních parků, filmu, hudby, televize atd. Nad tím není třeba plakat, je jen třeba si to jasně a nahlas říci.

Stejně tak dnešní špičkoví sportovci nejsou ztělesněním renesančního či antického ideálu lidské krásy, a když tak jen po několik let. Po skončení závodní kariéry se z nich v mnoha případech stávají vpravdě trosky trpící následky mnohaletého jednostranného přepínání organismu. Heslo "sportem k trvalé invaliditě" dnes platí více než kdy jindy.

Dopingové kontroly

- 1. Zjišťování dopingu u sportovců se provádí dopingovou kontrolou. Dopingová kontrola představuje odběr vzorku tělních tekutin a jeho analýzu. Nálezem zakázané látky se rozumí i nález jejích metabolitů. Výsledky laboratorních analýz steroidních profilů nebo analýz poměrů izotopů mohou být použity jako důkaz zneužití endogenních androgenních steroidů.**
- 2. Dopingová kontrola může být provedena při soutěži (závodě, utkání apod.) organizované sportovním svazem nebo jeho organizačními složkami, nebo mimo soutěž, a to jak na území České republiky, tak i na území jiného státu.**
- 3. Sportovec je povinen se podrobit dopingové kontrole při soutěži nebo mimo soutěž, je-li k ní vyzván komisařem nebo jeho asistentem, a je povinen dbát jeho pokynů, a to i v období postihu za doping.**
- 4. Požádat o provedení dopingové kontroly při soutěži může pořadatel soutěže, sportovní svaz, nebo může být provedena z rozhodnutí člena Exekutivy. Na vyžádání člena Exekutivy je sportovní svaz povinen poskytnout o soutěži potřebné podklady.**
- 5 Vzorek moči, který odevzdá sportovec podle pokynů komisaře a pod jeho přímým pohledem, je rozdělen na vzorek "A" a "B". Za správný postup při odběru vzorku moči odpovídá komisař. ODK provádí analýzu základního vzorku "A" anonymně pod kódovým označením a v případě jeho positivity na vyžádání sportovce i analýzu kontrolního vzorku "B".**
- 6. Přeprava odebraných vzorků moči k analýze se provádí v uzavřených a zapečetěných přepravních kontejnerech. Za to, že vzorek bude předán k laboratorní analýze neporušen, odpovídá vedoucí Exekutivy nebo jím pověřený člen Exekutivy**

Sportem ku zdraví už dávno neplatí

V minulosti proklamované Sportem ku zdraví už přestalo platit. V současném sportu už nejde pouze o body, ale také o peníze, slávu, obchodní prodání úspěšného jména. A tomu všemu jsou sportovci ochotni obětovat maximum. Pochopitelně bez vrcholové úrovně a rizika není něco podobného možné. Ruku v ruce s těmito tužbami a snahou jdou i zranění, stejně jako psychické vypětí.

Lékaři už zranění sportovců dokáží zvládat sami v rekordně rychlém čase. Ovšem šrámy z psychického vypětí se léčí stejně těžce, nebo dokonce hůř než u jiných smrtelníků.

Nejčastějšími zraněními sportovců jsou utržený meniskus, natržené kolenní vazy, vyhozené rameno, zlomená klíční kost. Normální smrtelníci se z takových zranění léčí týdny, ale závodníci se z nich musejí vylízat co nejdřív. Když náhodou sami nechtějí, tlačí na ně funkcionáři klubů. Nyní lékaři používají k rychlému návratu sportovců do boje v případě úrazů končetin operaci bez zbytečného řezání artroskopii.

"Při sportu ovšem poměrně často dochází i k závažným poraněním například páteře nebo k úrazům, které přímo ohrožují život," dodává primář Paša. Kromě toho dost mladých sportovců umírá na selhání srdce.

Úrazy končetin ve statistikách vedou. Hokejisté Martin Straka, Jaroslav Modrý nebo Dušan Salfický, házenkář Alois Mrázek a tenistka Barbora Strýcová se z nich léčili na Klinice ortopedie a traumatologie pohybového ústrojí Fakultní nemocnice v Plzni.

Hůře než ruce a nohy se léčí duše sportovců. V každoročním přehledu úmrtí je nejeden, který spáchal sebevraždu. "Špičkoví sportovci prožívají velký stres z konkurence, z toho, že neskočí o centimetr víc, nevstřelí gól nebo nejsou rychlejší než soupeř. Jsou to osobnosti směřované na vítězství za každou cenu, které je smyslem jejich života. Když se to nedaří, mohou se rozsypat. I dobrovolný ústup ze slávy má v sobě velké nebezpečí. Začne scházet stres a mohou v mládí dostat naprosto nepochopitelné choroby," tvrdí psychiatr Jan Cimický, mezi jehož pacienty patřili a patří leckterí vrcholoví sportovci.

Ale nejhorší je podle jeho slov nedobrovolný ústup ze slávy, kdy už člověk nestačí lepší konkurenci. To někteří neunesou a spáchají sebevraždu, jiní se dají na alkohol nebo na drogy a končí na ulici. "Snad nejlépe to zvládl Ivan Lendl. Začal hrát místo tenisu golf a užívá si peníze, které vydělal," míní Cimický.

SPORTOVNÍ ÚRAZY

Zamyšlení nad tím, co vše může znamenat jeden silný poryv větru, jenž se před pár týdny přehnal nad Evropou, nad sportem, který už není zdravý, a spotřební společností, která se blíží katastrofě.

Sto dní po těžkém zranění hlavy se Petr Čech znovu postavil do brány fotbalové Chelsea. Jako památku na tvrdé koleno Ira Stephena Hunta mu lebku zpevňují destičky z titanu. Díky výjimce z pravidel teď může do zápasů nastupovat se speciální ochrannou přilbou. Pro svůj riskantní styl hry a odvážné skoky pod nohy útočníků je považován za nejlepšího brankáře planety. Mnohokrát byl díky tomu oslavován. Až narazila lebka na koleno. Agresivní styl útoku na agresivní styl obrany. Ani při opakovaném sledování záběru střetu nelze rozhodnout, kdo nese na jeho zranění větší díl viny. Naštěstí se obešlo bez trvalých následků. Ne vždy to musí tak dobře dopadnout. Těžkých úrazů sportovců přibývá. Obavy o zdraví Petra Čecha vystřídal strach o lyžaře Jana Mazocha. Jeho skok při závodě Světového poháru v Zakopaném skončil pádem na hlavu a v děsivých kotrmelcích. Počítačový tomograf odhalil mnohočetná pohmoždění mozku. Lékařům se už sice podařilo probudit jej z umělého spánku, Mazochův stav je ale nadále poměrně vážný. Odborníci se prou, zda pád zavinila nezkušenost a technická chyba závodníka, nebo neregulérní síla větru.

Pokud by se závody pro nepřízeň počasí nekonaly a nevysílala je televize, přišel by skokanský sport o velké peníze. Už dávno není sportem pro zdraví. Jeho podstatou je dosahování skvělých rekordů a neustálé překračování limitů lidských možností. Jen díky tomu přitahuje pozornost diváků, médií, sponzorů, reklamních a sázkových agentur.

Lesk výkonů má i svoji odvrácenou tvář. Jsou jí nepřetržité dopingové skandály, korupce a narůstající agresivita. Prosazení se mezi nejlepší vyžaduje stále větší nasazení, více bezohlednosti, více rizika. Těžká zranění a úmrtí sportovců jsou logickým důsledkem. Používání ochranné helmy, chráničů a stavba bezpečnějších můstků na tom jen pramálo změnil. Vrcholový sport ale není izolovaným fenoménem. V koncentrované podobě zrcadlí chování současné společnosti, testují se v něm morální i tělesné možnosti lidského druhu.

Příběh Jana Mazocha je jako opsaný z řecké mytologie. Ikaros, syn Daidalův, při útěku z Kréty na křídlech z vosku a peří nedbal otcova varování a z domýšlivosti, opojen letem, přiblížil se k slunci. V té chvíli jako by se stal bohem. Žár slunce ale vosk roztavil, Ikaros ztratil křídla a marně mával obnaženými pažemi. Nemohl se ve vzduchu udržet. Daidalos v hrůze sledoval synovo padající tělo a napadlo ho jediné slovo: „trest“. A pak už bylo slyšet jen ránu, jako když padne kámen do vody. Nešťastný Daidalos pochopil. Proklel své vlastní umění, vylovil mrtvé tělo Ikara z moře a odevzdal je hrobu. Pyšná civilizace je rozmáchnutá k nevídanému letu. Navzdory přírodním zákonům. Neslyší dobře míněná varování. Možná ji čeká Ikarův pád.

Představte si, že letíte v balonu a v jeho koši máte 10 práv, z nichž každé váží 2 kg. Najednou balon začne klesat. Aby nespádl, musíte shodit jedno závaží.

Hra na práva v balonu:

Pravidla:

- Každý si rozmyslí, v jakém pořadí je ochoten práva „vyhazovat“.
- K prvnímu, které je ochoten oželeť, poznamená 1 bod.
- Takto postupujte, dokud je v baloně co vyhazovat.
- Každé následující právo má o jeden bod víc - poslední právo má tedy 10 bodů.
- společně s učitelem zaznamenejte do přehledu na tabuli body, které práva získala od všech žáků
- určete pořadí práv podle priorit třídy **20 min**

Právo	Body	Pořadí ve třídě
Právo mít svou vlastní postel		
Právo otevřít okno a vyvětrat		
Právo dostávat kapesné		
Právo na lásku a cit		
Právo nebýt stále někým usměřňován		
Právo být jiný		
Právo mít každý rok prázdniny		
Právo na jídlo a vodu		
Právo mít čas na hraní		
Právo být vyslechnut		
	X	X
	X	X

Následná činnost ve skupinách:

20 min

1. Souhlasíte s pořadím, které práva dostala? Vysvětlete ostatním členům skupiny proč ano, proč ne.
2. Tvoří práva v tabulce nějaké skupiny? Pokud ano, pokuste se je k sobě přiřadit pomocí barev.
3. Chybí vám v tabulce některá práva, která jsou důležitá? Doplňte je, stanovte mluvčího a obhajte je před třídou.

Nejde o to, co si žáci ze školy odnesou, nýbrž jakými se stali.

Aktivita : Co nejvíc trápí náš svět

NÁŠ SVĚT / GLOBÁLNÍ PROBLÉMY LIDSTVA /

Připravte si předem:: šipky z barevného papíru / pro každého např. jednou zelenou a jednu modrou - velikost asi 25 cm / + velký kruh z balícího papíru (průměr asi 1m)

Úkol pro skupiny:

- rozdělte se do skupinek po 4 -5 žácích
- společně se pokuste odpovědět na otázku

CO NEJVÍCE TRÁPÍ NÁŠ SVĚT?

- vyberte tolik problémů, kolik je členů skupiny a problémy zapište na šipky jedné barvy
- šipky položte před sebe a snažte se najít a zformulovat řešení problémů zapsaných na šipkách
- svá řešení napište na zbývající šipky **20 minut**

Úkol pro celou třídu:

Sedněte si do kruhu, doprostřed si položte papírový kruh symbolizující zeměkouli. Postupně přistupujte ke kruhu. Nejdříve položte šipku s problémem a potom za ni své řešení. Obeznamte ostatní se svými návrhy / nezapomeňte mluvit celou větou a snažte se jasně formulovat své myšlenky / **20 minut**

Úkol pro tebe:

Zamysli se a vyber si ze všech návrhů, které jsi slyšel, jeden problém, který bys mohl ovlivnit ty sám/-ma svým chováním a jednáním. Zapiš si svůj závazek na následující řádky:

.....
.....

5 minut

Šipky nalepte na papír a papír vyvěste ve třídě

Rodinná výchova, Výchova ke zdraví Prevence zneužívání návykových látek

/ probírané učivo možno využít jako téma závěrečné práce /

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 57 – MYŠLENKOVÉ MAPY NA TÉMA ZÁVISLOSTI

Goethe kdysi řekl: „Děti by měly více kreslit než psát.“
Pokusíme se tedy utřídit si myšlenky
pomocí grafického znázornění.

MYŠLENKOVÉ MAPY na téma Závislosti

🌀 přečtěte starý indiánský příběh:

Mladý muž kráčel po zasněžené pláni. Zahlédl hada. Had ležel zkřehlý a prosil ho: „Zachraň mě! Vezmi mě k sobě a zahřej mě, jinak zahynu.“

„Nemůžu“, bránil se muž. „Jsi nebezpečný. Kdybys mě uštknul, zemřu.“

„Neublížím ti“, šeptal had. „Jen mě vezmi k sobě. Zahřej mě pod košilí. Odměním se ti.“

Mladík váhal. Potom vzal hada a přitiskl ho na své tělo. Dlouho se had nehýbal. Ale postupně se mu vracela síla a život. Když ušli kus cesty, hadovi se vrátila zcela jeho síla. Ovinul se muži kolem hrudi a uštkl ho. Mladý muž ještě stačil zašeptat: „Slíbil jsi mi, že mi neublíšíš a teď kvůli tobě umírám.“

Had zasyčel: „Věděl jsi, kdo jsem. Věděl jsi, že zabíjím. Tvoje chyba, neměl sis se mnou zahrávat.“

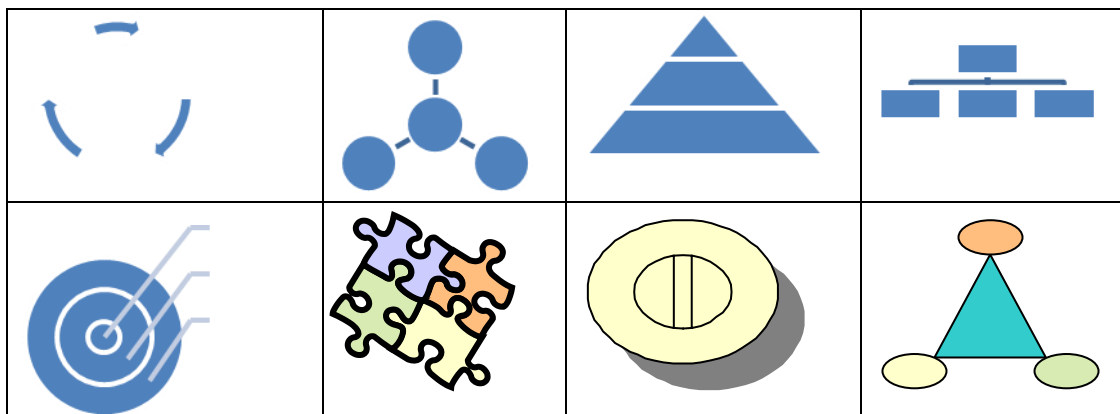
🌀 **Otázky:** samostatně písemně odpovězte

1. Co příběh vyjadřuje, jaké obsahuje podobenství?
2. Proč se závislost přirovnává k hadovi?
3. Jaké znáš druhy závislostí?

🌀 Ve skupinách **pracujte s texty** / Drogy, Droga a její působení a Rozdělení drog / . Vaším úkolem je přepracovat je do podoby **myšlenkové mapy**.

- Pracujte na formátu A4 / nejméně /
- Zkuste používat barvy jako vyjádření pocitu, který ve vás pojem závislost vyvolává.

PŘÍKLADY MYŠLENKOVÝCH MAP:



KOMPETENCE K UČENÍ

MYŠLENKOVÉ MAPY

CÍL: uspořádat poznatky a postihnout vztahy mezi nimi

POSTUP:

- stanovit vlastnosti myšmapy – přehlednost, srozumitelnost, originalita, obsáhlost
- skupiny po 4 – 6 žáčích
- klíčové slovo na tabuli
- žáci ve skupině vytváří myšmapu
- prezentace výsledků skupin, vysvětlení vazeb, nové myšlenky, otázky, postupy, vazby
- reflexe práce skupin
- ohodnocení vzhledem k vstupním kritériím
- použít jako učební pomůcku

POUŽITÍ:

- kdekoli, závěrečné shrnutí

VARIANTY:

- žáci tvoří individuálně
- před psaním eseje, slohových útvarů

PROČ TO DĚLAT:

- žáci třídí, upřesňují a zpřehledňují své informace
- opakování látky
- jedna z metod učení, které mohou používat při samostudiu

POZNÁMKY:



KOMPETENCE K UČENÍ

PŘEMĚNA

CÍL: nejlépe porozumět textu a pracovat s jeho formami

POSTUP:

- přetvoření jedné formy textu v druhou:
- 1. text ve výčet na sebe navazujících slov
- 2. text v myšlenkovou mapu
- 3. text v graf
- 4. graf, klíčová slova v text
- 5. text ve Vennův diagram
- 6. text v T-graf / protiklady /

Proč být vegetarián	Proč nebyt vegetar.

- 7. text v příběh ze života – aplikace zákonů
- 8. výklad učitele, video v text
- 9. text v hranou scénku

POUŽITÍ:

- M** – příklad ve sl. úlohu, graf v text
- Pč** – popis pozic prac. postupu v příběh
- Jazyky** – dramatizace, poezie na prózu
- Z** – na základě mapy sestavit text

VARIANTY:

- žáci si mohou vybrat v jakou formu chtějí měnit

PROČ TO DĚLAT:

- podpoří efektivnější a dlouhodobější zapamatování
- akceptuje různé učební styly žáků

POZNÁMKY:

KOMPETENCE K UČENÍ

VÝUKOVÝ PLAKÁT

CÍL: kreativním způsobem zobrazit probíranou látku

POSTUP:

- nůžky, lepidlo, pásky, časopisy, fotokopie, jiné informační zdroje
- skupiny žáků
- skupiny si vylosují jedno téma
- vedle estetických hodnot musí plakát co nejlépe vystihovat probíranou látku
- předem stanovit hodnotící kritéria jako u myšlenkové mapy
- každá skupina představí plakát
- společné hodnocení
- reflexe práce ve skupinách
- vystavení plakátů ve třídě

POUŽITÍ:

- D** – historická období
- Čj** – umělecké směry, osobnosti
- Př, F, Ch, M** – fotosyntéza, výroba elektrické energie, čištění odpadních vod, trávení, vytváření Erathostenova síta prvočísel
- Z** – státy, kontinenty, změny klimatu

VARIANTY:

- žáci si vylosují téma předem, materiály si připraví sami

PROČ TO DĚLAT:

- spolupráce při přípravě
- spojení různých druhů upevňování znalostí

POZNÁMKY:

FILTR

CÍL: rozpoznat podstatné části textu

POSTUP:

- na tabuli obrovský trychtýř a pod ním velkou baňku
- texty do dvojic
- najít v textu 5 klíčových slov / podle délky textu /
- hotová dvojice zapíše slova do baňky na tabuli, další doplní slova, která tam zatím chybí
- třída se společně shodne, která z napsaných slov jsou skutečně ta nejdůležitější
- žáci provedou zápis do sešitu
- reflexe: shodli se na slovech, co se slovy, kterým nerozumí....

POUŽITÍ:

- kdekoli
- v ČJ – např. 5 charakteristik hrdiny knihy, typická slova pro styl autora, slova nečekaná, nejexpresivnější....

VARIANTY:

- použití magnetické tabule – namalovat filtr a připevňovat kartičky
- postupné přemísťování

PROČ TO DĚLAT:

- oddělování podstatných informací
- čas věnovaný této aktivitě se vyplatí, žáci mají problém s vyhledáním klíčových slov
- uplatní ve svém dalším studiu

POZNÁMKY:

KOMPETENCE K UČENÍ

PYRAMIDA

CÍL: odhalení hierarchie textu

POSTUP:

- každý text má svou hierarchii, podle které jsou řazeny informace
- na kvalitním **článku z novin nebo učebnice** ukázat tuto hierarchii / vrchol – nadpis, podtitulek, nadpisy sloupků, zvětšené písmo, slova psaná tučně, drobný text, informace pod čarou... /
- žák si namaluje pyramidu velikosti jedné stránky / rozdělit na 5 – 6 úrovní /
- postupný zápis informací shora, tvar žáky vede / 1 hlavní myšlenka, 2-3 pod ní.../

- do spodní části není třeba nic zapisovat
- porovnat informace žáků

POUŽITÍ:

- kdekoli, v odborných textech

VARIANTY:

- po zhlédnutí filmu videa, návštěvě muzea, besedě, poslechu nahrávky....
- použití jiných vhodných tvarů
- pyramidě předchází filtr
- použití barev místo pyramidy

PROČ TO DĚLAT:

- nahrazuje neefektivní pasivní čtení
- žáci se s látkou daleko více identifikují

POZNÁMKY:

Drogy - referát

Drogy

Drogy se dají definovat jako omamné látky, které mění stav člověka různými způsoby. Získávají se buď z rostlin nebo chemickou syntézou. Člověk si může vypěstovat návyk buď psychický nebo fyzický a stává se z něho toxikoman. Světová zdravotní organizace definuje pojem toxikoman jako každou oběť fyzické či psychické závislosti (nebo obou těchto závislostí zároveň).

Problém drog je starý jako lidstvo samo. Odkazy na drogy nacházíme ve starém zákoně i starších náboženských textech. Drogy, ať už legální či nelegální, už od počátku věků způsobují lidstvu problémy.

Nyní uvedu několik příkladů z historie drog:

ROK 5000 PŘ.KR.- Sumerané užívají opium.

Rok 3500 PŘ.KR.- Nalézáme na Egypském papyru zprávy o výrobě alkoholu (popis pivovaru).

Rok 300 PŘ.KR.- Řecký filosof Theophrastus zmiňuje požívání makové šťávy.

Ve starém Římě se hojně požívalo víno.

Rok 1000 n.l. - V Číně je široce užíváno opium, toto přetrvávalo staletí. V 18 století byl trest uškrcení za držení opia.

Rok 1493 n.l. - Kolumbus přiváží z Ameriky do Evropy tabák.

V 17 st. v Rusku a Osmanské říši byl trest smrti za kouření tabáku. V téže době se používá v lékařství opium jako lék proti bolesti (v Evropě i v Americe).

V r. 1800 přiváží Napoleon z Egypta do Francie Cannabis (hašiš a marihuana).

V roce 1844 byl izolován čistý kokain.

V roce 1898 byl v Německu syntetizován diacetylmorfin neboli heroin.

V roce 1903 bylo změněno složení COCA-COLY, kofein který nahradil kokain je její součástí dodnes.

V roce 1914 byl v USA přijat Harrisonův zákon o narkotikách upravující prodej opia, opiových derivátů a kokainu (jen na lékařský předpis).

V roce 1920-33 v USA alkoholová prohibice.

V roce 1924 zakázána výroba heroínu.

V roce 1938 švýcarský chemik Dr. Albert Hofman syntetizuje LSD.

V roce 1941 v Číně Čankajšek nařizuje trest smrti za pěstování máku, výrobu opia nebo jeho prodej a přesto v roce 1946 se v Číně odhaduje 40.mil. kuřáků opia.

V roce 1988 je přijata úmluva OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami k níž se v následujícím roce připojila ČSSR.

ROZDĚLENÍ DROG - VSTUPNÍ DROGY

Výzkumy ukázaly, že tabák, alkohol (legální drogy) a marihuana jsou 3 nejdostupnější drogy pro mládež. Jsou označovány jako vstupní drogy, neboť to jsou drogy nejčastěji užívané, když s nimi mládež začíná experimentovat. Otevírají dveře dalším drogám.

Tabák

Kouření tabákových výrobků je hlavní příčinou úmrtí v mnoha společnostech, příčinou, které se lze vyhnout. Kuřáci mají osmkrát vyšší pravděpodobnost, že si přivodí srdeční chorobu než nekuřáci. Rakovina plic, hrtanu, jícnu, močového měchýře, slinivky břišní a ledvin rovněž ve zvýšené míře postihuje kuřáky. Asi třicet procent případů úmrtí na rakovinu má vazbu na kouření. Chronická plicní choroba jako je rozedma plic a chronický zánět průdušek se u kuřáků vyskytnou desetkrát častěji než u nekuřáků.

Kouření během těhotenství s sebou přináší také vážná nebezpečí. Spontánní potrat, předčasný porod, nízká porodní váha novorozence, úmrtí plodu - to vše se daleko pravděpodobněji vyskytne, jestliže těhotná matka kouří. Při narození se musí novorozenec vyrovnat s abstinenčními příznaky tohoto návyku.

Cigaretový kouř obsahuje zhruba 4000 chemikálií, z nichž některé jsou známé karcinogeny. Další toxiny mohou způsobit podráždění očí, nosu a krku. Oxid uhelnatý, další složka cigaretového kouře se slučuje s hemoglobinem v krvi a vytváří carboxylhemoglobin, látku, která se střetává se schopností organismu získávat a používat kyslík.

Snad nejnebezpečnější látkou v tabákovém kouři je nikotin. Jedná se o tzv. mitotický jed, postihující buněčné jádro. Zvyšuje dráždivost centrálních nervů, pak je ochrnuje. Dávka 60 mg nikotinu je spolehlivě smrtelná do 10 minut a jejím účinkům nelze zabránit. Smrt byla zaznamenána po 18 dýmkách, u jiné osoby po 40 cigaretách a 14 doutnicích během 12 hodin. Ačkoliv je přítomen při začátcích srdečních infarktů a rakoviny, jeho nejnebezpečnější role spočívá v posilování touhy kouřit. Protože nikotin je vysoce návykový, ti, kteří propadli kouření, zjišťují, že je nesmírně obtížné přestat kouřit. Z jednoho tisíce typických kuřáků méně než dvacet procent uspěje se skončováním na první pokus.

Ačkoliv o škodlivých účincích kouření nelze pochybovat, lidé, kteří přestanou kouřit, mohou učinit značné pokroky při nápravě škod, způsobených kouřením. U kuřáků, kteří kouří balíček cigaret denně, se zvýšené riziko srdečního infarktu začne vytrácet, jakmile přestanou kouřit.

Alkohol

Konzumace alkoholu má za následek množství závažných změn v chování. Dokonce i malé dávky snižují úsudek i koordinaci. Nízké až střední dávky alkoholu rovněž zvyšují výskyt nejrůznějšího agresivního jednání. Střední až vyšší dávky alkoholu působí výrazné zhoršení vyšších duševních funkcí a značně snižují schopnost člověka učit se novým poznatkům a pamatovat si je. Velmi vysoké dávky mohou způsobit smrt. Je-li alkohol kombinován s dalšími sedativy, potom jeho podstatně menší dávky mohou způsobit hluboké bezvědomí, předávkování drogami dokonce smrt.

Opakované požívání alkoholu může vést k závislosti. Abstinenční příznaky při zastavení přísunu alkoholu se projeví bolestnými úzkostmi, třesem, halucinacemi a křečmi. Někdy mohou i způsobit smrt. Dlouhodobá konzumace alkoholu zejména se spojením se špatnou výživou může vést k poškození orgánů jako mozek či játra.

Ženám, které pijí v průběhu těhotenství alkohol se mohou narodit děti s tzv. fetálním alkoholovým syndromem. Tito novorozenci trpí nevyléčitelnými fyzickými vadami a mentální retardací. Děti alkoholiků jsou též vystaveny většímu riziku, že se z nich stanou alkoholici.

Marhuana

Nejsnáze dostupná nelegální droga u nás je konopě setá, která se užívá jako marihuana a hašiš. Marihuana jsou vlastně sušené listy, které se kouří a nebo se požívají v podobě čajů. Hašiš jsou upravená semínka konopí v podobě tmavohnědé pryskyřice nebo olejnaté tekutiny. Všechny formy marihuany mají negativní fyzické a duševní účinky. Je to např. zvýšení srdečního tepu, krví podlité oči, sucho v ústech a v krku a zvýšená chuť k jídlu. Užívání marihuany většinou zhoršuje nebo krátkodobě omezí paměť a chápavost, může změnit pojem o čase, a to v obou rovinách. Patnáct minut se může uživateli této drogy jevit jako hodina nebo pět minut. Účinky marihuany jsou závislé na okolí, náladě nebo společnosti. Zvláště stresové situace mohou vyvolat až depresivní stavy. Dále ovlivňuje úlohy, které vyžadují soustředěnost a koordinaci pohybů. Motivace a schopnost poznávání mohou být též pozměněny, což ztěžuje získávání nových vědomostí. Při delším užívání se může rovněž objevit paranoia či psychóza.

Protože kuřáci marihuany často vdechují nefiltrovaný kouř hluboce a potom jej drží v plicích co nejdéle, marihuana poškozuje plíce a plicní systém. Marihuanový kouř obsahuje více rakovinotvorných látek než tabákový kouř.

Psychická závislost se projevuje v pozdější fázi vyžadováním více a více drogy k dosažení stejného účinku.

Stimulační drogy

Čelné místo mezi drogami zaujímají stimulační látky, zejména česká specialita pervitin. Dříve se předepisoval závislým na heroinu, používala jej německá vojska ve 2. světové válce. Objevuje se pocit obrovské fyzické a mentální síly, pak emoční labilita. Někdy je narušeno i vnímání. Do této skupiny patří dále i amfetamin, efedrin, kokain, crack (směs kokainu, jedlé sody a vody, jejíž krystaly se kouří), fenmetrazin a různé léky, např. trifenydyl. Jsou to různobarevné tablety a prášky, které se užívají kouřením, šňupáním, případně injekcemi. Tato stimulancia působí povzbuzení tělesné i duševní, zvyšují bdělost, mírní únavu a chuť k jídlu. Vyšší dávky vyvolávají potřebu překotné činnosti, úzkost, neklid, nespavost, náladovost, hádavost a agresivitu. Po odeznění účinku následuje skleslost, ospalost, deprese a vyčerpání. Velké dávky mohou způsobit srdeční selhání, dochází k otravám z předávkování. Projevem požití drog je pocení, sucho v ústech, zvýšení krevního tlaku, neklid, roztřesenost, rozšíření zornic, při delším užívání chronická rýma, krvácení z nosu, u kokainu až proděravění nosní přepážky, bledost, hubnutí. Následkem užívání je vznik psychické závislosti vyžadující ne zvýšení dávek, ale častější frekvenci užívání. Závislý má pocit pronásledování, mívá halucinace, poruchy paměti, je agresivní. Mezi stimulační drogy patří relativně nová droga MDMA (extáze), je to tzv. diskotéková droga. Zřetelně zvyšuje smyslové vnímání. Po mnoha dávkách ztrácí tato droga své kouzlo a nepomůže ani dlouhodobější přestávka. Zvyšuje krevní tlak a pulz, způsobuje sucho v ústech skřípání zubů, závratě, zrychlenou srdeční akci. Euforie způsobená požitím drogy často přehluší tyto varovné signály, což může způsobit vážné komplikace v podobě přehřátí, dehydratace a následné smrti.

HALUCINOGENY

Řadu uživatelů vykazuje také skupina halucinogenů: Užívají se v podobě papírových čtverečků napuštěných drogou (tzv. tripy) , v podobě odvarů, či jako tablety či kapsle. Halucinogeny vyvolávají poruchy vnímání různých smyslů, halucinace (tj. vnímání neexistujících podnětů a věcí), podle okolí často i děsivé. Mění se prožívání skutečnosti, typické jsou změny nálady. Po použití jsou rozšířené zornice, zrychlený tep, zrudnutí v obličeji, někdy větší tělesná aktivita a paranoia. Vzniká psychická závislost, poruchy sebeovládání, vztahovačnost, někdy i bez požití drogy dochází k prožívání jejího účinku. Po odeznění účinku přetrvává deprese a sebevražedné chování.

Nejznámějším je LSD. Je to syntetický halucinogen vynalezený roku 1938. V padesátých letech se LSD používalo jako léčebný prostředek v psychiatrii. Většina ostatních halucinogenů pochází z rostlin a hub (meskalin (z kaktusu Peyotl), na přelomu století byl syntetizován. Opakované užití výrazně poškozuje játra).

Evropě roste přibližně 20 druhů halucinogenních rostlin, ve střední a jižní Americe asi 130.

Droga a její působení

Co to vlastně droga je? Pro naši potřebu můžeme drogu definovat jako každou látku, která vpravena do organismu ovlivňuje psychiku člověka - jeho chování, prožívání, vnímání reality, emocí.

Velká většina drog nejsou jen látky škodlivé, ale zároveň látky s mnoha pozitivními účinky - jde často o součásti léků, nebo o samotné léky využívané hojně v medicíně. Právě prostředky potlačující bolest, navozující spánek či tlumící kašel jsou také drogami. Tatáž látka může být v určitém případě drogou nebo účinným lékem.

Návykovou látkou, drogou se rozumí taková chemická látka, která, je-li vpravena do živého organismu, dokáže pozměnit jednu nebo více jeho funkcí. Může jí být jen dostatečně farmakologicky účinná látka, kterou lze užívat opakovaně. To znamená, že nesmí být při jednorázovém použití natolik jedovatá, aby lidský organismus hubila, současně však musí být tak účinná, aby výrazně ovlivnila prožívání.

Návykové látky působí na prožívání reality především žádoucím ovlivněním nálady, ale i změnami vnímání, myšlení, vědomí. Tyto složky psychiky jsou také při požívání drog nejvíce postihovány, kvalitativně i kvantitativně se mění způsobem velmi vzdáleným původním přáním toxikomana. Některé látky jsou spojeny pouze s abúzem, protože u nich nebyla prokázána fyzická závislost. (abúzus - narušení výkonu v běžných sociálních nebo profesních funkcích, např. ztrátou schopností udržovat závazky vůči rodině, pracovišti, impulzivním chováním, agresivitou apod. porucha trvá minimálně jeden měsíc).

Občanská výchova, Výchova k občanství

Životní perspektivy

HLAVNÍ PROJEKT I.

BRANNÝ DEN pro I. stupeň - připraví žáci 9. ročníku pro I. stupeň

Neopakuje se každým rokem, ale např. jednou za 2 roky

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 62 – 63 – PŘÍPRAVA BRANNÉHO DNE

*Budu se ho jen ptát a on bude se mnou sdílet poznání:
a ty kontroluj, že mu nic nevysvětluji,
ale rodím jeho vlastní názor*

HLAVNÍ ROČNÍKOVÝ PROJEKT II.

BRANNÝ DEN připravený zrealizovaný žáky 9. ročníku

Cílem toho dne, který se nebude opakovat každým rokem, je připravit **stanoviště branného dne pro mladší žáky** školy.

Činnost je velmi podobná zpracování závěrečné práce a obě aktivity se mohou velmi dobře **doplňovat a kombinovat**.

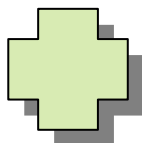
☺ Takže:

- Využijte informace z předchozích stránek – termínovník a návrhy zpracování aktivit pro děti.
- Při přípravě se ale zaměřte na odlišná témata, jejichž návrhy vám předkládám
- Opět je nutno zdůraznit, že iniciativě a tvořivosti se meze nekladou, takže dle potřeby upravujte

☺ Návrhy stanovišť:

I. PRVNÍ POMOC

- a/ vybavení lékárničky
- b/ nácvik první pomoci – dýchání z úst do úst, masáž srdce
- c/ přenášení raněných
- d/ znehybnění končetin
- e/ protišoková opatření
- f/ pobodání hmyzem
- g/ epileptický záchvat
- h/ ovazové techniky



II. PŘECHOD ZAMOŘENÝM ÚZEMÍM

- a/ sáčky, improvizované prostředky ochrany – brýle, pláštěnka, rukavice, šátky
- b/ evakuační zavazadlo
- c/ živelné katastrofy – druhy a ohrožení

III. FYZICKÁ ZDATNOST

- a/ přenášení zavazadel, osob
- b/ pohyb přes překážky
- c/ pohyb bez zrakové kontroly – pomoc ve dvojicích....

62

IV. POCHOD PODLE AZIMUTU – buzola

V. NEBEZPEČNÉ PŘEDMĚTY DOMA

- a/ ostré předměty
- b/ těkavé látky
- c/ nebezpečné látky v náhradních obalech
- d/ léky
- e/ drogy
- a/ koupelna
- b/ obývací



VI. ZVÍŘATA

- a/ domácí
- b/ divoká

VII. KONFLIKTY – při čem, proč

VIII. NEBEZPEČNÉ HRY DOMA I VENKU

Organizační připomínky:

- Podle počtu stanovišť je potřeba připravit i kartičky účastníků.
- Možno připravit i doprovodný program z jednoduchých her pro děti, které právě nebudou mít co dělat.

Návrh harmonogramu:

- Prezentace jednotlivých skupin před třídou /1. polovina června /
- Zhotovené materiály - plakáty, myšlenkové mapy, přehledy, postupy – by bylo dobré určitý čas dopředu vystavit na školních chodbách.
- Před termínem nezapomeňte promyslet rozdělení stanovišť v prostoru hřiště a vyzkoušet způsoby umístění připravených materiálů ve venkovních prostorách – využití plotu, sítí, stromů, apod.
- je potřeba počítat i s nepřízní počasí a vymyslet náhradní variantu v prostorách vestibulu a tělocvičen

Zadání závěrečné práce – pokud žáci nepracují na přípravě branného dne

HLAVNÍ PROJEKT II. : „ **Závěrečná práce na zvolené téma**“

/ samostatná nebo skupinová výstupní práce, která by měla prokázat znalost smyslu projektu a kompetence žáka 9. ročníku /

Téma práce by se mělo nějakým způsobem vztahovat k projektu BŠ, při zadávání je dobré žákům připomenout, co všechno už za čtyři roky absolvovali a co všechno by mohlo být jejím obsahem. **Samotné téma by si měli ale žáci zvolit sami.**

Způsob zadání závěrečné práce záleží na učiteli a také na úrovni třídy.

Výsledkem by měla být práce na určité úrovni / mini diplomka /, kterou žáci měli „obhájit“ před třídou. Nejlepší žáci postupují se svojí prací do **školního kola**, kde budou žáci obhajovat své práce před učiteli, rodiči, spolužáky a třeba i představiteli Bezpečné komunity KM.

MOŽNO POUŽÍT AKTIVITY Z NÁPADNÍKU

KOMPETENCE PRACOVNÍ

TERMÍNY

CÍL: učit se využívat efektivně svůj čas

POSTUP:

- zadat žáků dlouhodobý úkol, projekt nebo výzkum
- upřesnit pravidla hodnocení projektu
- každý žák dostane plánovací formulář, do kt. se zapíše osobní plán postupu práce

Příklad: esej na téma „Cukr“

1. v úterý si nastudují kritéria a plán postupu
 2. st – navštívím zubaře a pohovořím si s ním na téma sladkosti
 3. ve čt půjdu do knihovny a nastudují si mater.
 4. vyberu ze zdrojů tři, které...
 5.přinesu učiteli koncept
 6. ...odevzdám hotovou esej
- společné shrnutí plánů, konzultace, popř. poopravení /rozhodnutí je na žácích/
 - postupně sledovat plány, nekritizovat, pouze povzbuzovat
 - žáci se nemusí termínů držet, ale musí v termínu práci odevzdat

Reflexe má dvě části:

a/ obsahová – jak úkol naplňuje daná kritéria

b/ procesní – k čemu vám sloužil plán, jak se vám dařilo ho naplňovat, co by jste udělali jinak, co děláte ve chvílích časového stresu, jak lze zabránit krizovým situacím...

POUŽITÍ:

- kdekoli, kde žáci pracují samostatně

VARIANTY:

- celá aktivita je naplánována jako skupinový úkol – termíny, rozdělení práce, koordinační schůzky, kdo co zařídí

KOMPETENCE K UČENÍ

VĚDECKÁ KONFERENCE

CÍL: učit se připravovat referáty na úrovni

POSTUP:

- místo jedné hodiny uspořádat vědeckou konferenci, oznámit dopředu
- vybraní žáci – přednášející
- ostatní připraví konferenci: místnost – důležitá je změna prostředí, výzdoba, technika, program, pozvánky vedení školy, informace pro časopis, občerstvení
- žáci mohou měnit jména, tituly, slav. šaty..
- přednášející – powerpointová prezentace, velké archy, obrazy
- volba konferenciéra – vede celou konferenci
- sborník referátů, fotografie
- fotodokumentace, videozáznam
- hodnocení konference

POUŽITÍ:

- zabránit kopírování referátů z internetu:
- 1. zadání – porovnejte, vysvětlete, zhodnoťte
- 2. porovnej tři referáty o..... z internetu a vyber nejlepší, proč

VARIANTY:

- skupina žáků z publika klade přednášejícím otázky
- přednáší dvojice nebo trojice

PROČ TO DĚLAT:

- napomůže k tomu, aby žáci připravili referáty skutečně dobře
- učí prezentovat se na veřejnosti
- upevňuje sebevědomí
- informační gramotnost

POZNÁMKY:

*Ví, že nikoho nemohu nic naučit,
mohu jen vytvořit prostředí, ve kterém se to naučí sami.*

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

PROJEKTU PREVENCE ÚRAZŮ

Vaším cílem je vytvořit ucelenou závěrečnou práci, ve které se zamyslíte nad některým z témat projektu Prevence úrazů a zpracujete ho způsobem, který by se dal využít jako pomůcka pro žáky nižších ročníků.

Můžete pracovat:

- A/ jednotlivě
- B/ ve dvojicích
- C/ ve skupině – max. 5 žáků

Příprava práce:

Práce je plánována na čtyři týdny, je na vás, jaké si stanovíte termíny jednotlivých částí práce:

- A/ shromáždění materiálu – články, texty, obrázky, brožury
- B/ teoretická část – zpracování na PC
- C/ praktická část – výroba učebních pomůcek pro děti
- D/ prezentace vaší práce

TERMÍNOVNÍK: po dohodě s učitelem

ZVOLENÉ TÉMA:		
ČÁST	TERMÍN	ZPŮSOB REALIZACE
A		
B		
C		
D		

Buďte sami sebou! Nápodobou někoho jiného dosáhnete maximálně na průměr.

TÉMATA, ZE KTERÝCH SI MŮŽETE VYBÍRAT

1. ŠKOLA A ŠKOLNÍ PROSTŘEDÍ

A/ nebezpečná místa ve škole / popis, jak je změnit, jak na ně žáky upozornit /

B/ nebezpečné situace ve vyučování / které předměty a jaká prostředí, jak se mají žáci chovat, aby nedocházelo k úrazům /

2. NEBEZPEČÍ V DOMÁCÍM PROSTŘEDÍ

A/ nebezpečné předměty / ostré předměty, těžké látky, nebezpečné látky v náhradních obalech, léky, drogy /

B/ nebezpečná prostředí / koupelna, kuchyně..... /

3. PRVNÍ POMOC

A/ vybavení lékárničky / nákresy, praktické reálné pomůcky, možno spojit s varováním před nebezpečnými léky /

C/ znehybňování končetin, ovazové techniky / nákresy /

D/ protišoková opatření / druhy a pomůcky /

E/ pobodání hmyzem, pes / prevence, ošetření /

4. OCHRANNÉ POMŮCKY

A/ na kolo jen s přílbou / + jiné ochranné pomůcky /

B/ reflexní materiály

5. NEBEZPEČÍ Z POHLEDU ČTYŘ ROČNÍCH OBDOBÍ

A/ jaro B/ léto C/ podzim D/ zima

/ hry, sporty, nebezpečí na silnicích, aktuální situace /

6. DOPRAVNÍ VÝCHOVA

A/ nebezpečné dopravní situace v okolí školy, v místě bydliště

B/ děti v roli chodce a cyklisty

C/ základní dopravní značky a předpisy

7. ZVÍŘATA / domácí, divoká /

8. KONFLIKTY / jaké, kdy, jak je řešit /

9. TÉMA DLE VLASTNÍHO VÝBĚRU



Nový zvyk se formuje, jestliže člověk ví, co má dělat, jak to má dělat a má dobrý důvod, proč to dělat.

FORMÁLNÍ ZPRACOVÁNÍ PRÁCE
/ materiály nejlépe uloženy v eurosložkách /

ÚVODNÍ STRANA

Závěrečná práce projektu Prevence úrazů
název práce
jméno / jména / třída / školní rok

1

ZÁMĚR PRÁCE

/ stručně popsat téma a záměr práce /
/ pro jakou věkovou skupinu je práce určena /
/ obsah /

2

TEORETICKÉ MATERIÁLY

/ vložit vše, z čeho jste čerpali – články, materiály z internetu /
/ vaše přehledy, přípravy, myšlenkové mapy, tabulky, grafy... /
/ popis jednotlivých aktivit pro děti /

3

POMŮCKY

/ soutěže, kvízy, kartičky, obrázky, pomůcky /

4

ZÁVĚR

/ jak se vám práce podařila, čeho jste dosáhli, co nového jste se naučili, jak se vám společně pracovalo /

5

SEZNAM PRAMENŮ

/ WWW stránky, brožurky, knihy, obrazové materiály /

60

MOŽNOSTI ZPRACOVÁNÍ AKTIVIT PRO DĚTI

1. **PEXESO** / správné a nesprávné chování, příčiny a následky, situace a její řešení /
2. **DESKOVÉ HRY** / „žebříky“, „žížalky“, hry s úkoly v daném tématu, hry s otázkami, hry formou komiksu /
3. **KVARTETA** / např. obrázky s první pomocí – 4. fáze, obrázky s IZS, postup při dopravní nehodě /
4. **PUZZLE** / rozstříhat hotové obrázky, namalovat vlastní /
5. **SPOJOVÁNÍ** / spojovat obrázky, které k sobě patří – postup při ošetření zranění, správný postup při přecházení.... /
6. **LOGICKÝ ŘETĚZEC** / situace, které navazují jedna na druhou a které se vztahují k tématu /
7. **ČERNÁ OVCE** / jeden obrázek mezi ostatní nepatří /
8. **PROBLÉM NARUBY** / je znám výsledek situace, např. zranění, žáci vymýšlí, jak k němu došlo /
9. **DOKONČENÍ PŘÍBĚHŮ** / je znám začátek, jak příběh skončí? , najít také poučení /
10. **PRAVDA NEBO LEŽ** /dvě tvrzení, které je pravdivé/
11. **MYŠLENKOVÁ MAPA** / utvořte pro žáky myšlenkovou mapu, ze které by se mohli něco naučit – přehled, graf, tabulku, pavouka.... /
12. **KOMIXY, LEPORELA, SKLÁDAČKY** / nakreslete nebo nalepte pro děti obrázkové pomůcky na různá témata /
13. **TAJENKY, KŘÍŽOVKY** / vytvořte pro mladší žáky tajenky a křížovky, které se vztahují k tématu /
14. **SOUTĚŽNÍ KVÍZY S OTÁZKAMI** / vytvořte soubor otázek, na které budou žáci odpovídat, nezapomeňte na odpovědi /
15. **NEDOKONČENÉ OBRÁZKY** / nakreslete část obrázku, děti mají za úkol doplnit zbytek /
16. **OBRÁZKY S CHYBAMI** / žáci hledají chyby, kterých se děti na obrázcích dopouštějí /
17. **PŘÍBĚHY S CHYBAMI** / děti vyhledávají nesprávné způsoby chování, kterých se děti v příběhu dopouštějí /
18. **SKLÁDACÍ OBRÁZKY** / děti do obrázku vkládají další obrázky se situacemi – správné a špatné /
19. **DOPRAVNÍ SITUACE** / žáci do obrázku vkládají dopravní značky, chodce...., tak, aby byly situace správné /

ZÁVĚREČNÁ HODINA:

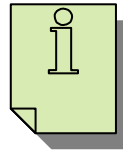
- ➔ PŘEDÁNÍ OSVĚDČENÍ O ABSOLVOVÁNÍ 4. ČÁSTI PROJEKTU PREVENCE ÚRAZŮ NA II. STUPNI ZŠ
- ➔ ZÁVĚREČNÉ ZAMYŠLENÍ

PRACOVNÍ SEŠIT STRANA 64 - ZÁVĚREČNÁ STRANA

Zaslouží-li člověk pochvaly, dbejte, abyste mu ji neodepřeli

🌀 Věděli jste, že si v průměru **zapamatujeme:**

- 10% toho, co jsme četli
- 20% toho, co jsme slyšeli
- 30% toho, co jsme viděli
- 50% toho, co jsme viděli a slyšeli
- 70% toho, co jsme sami řekli
- 90% toho, co jsme zároveň řekli a udělali



🌀 Je nám naprosto jasné, že za uplynulé čtyři roky jste toho mnoho přečetli, slyšeli, viděli, řekli a především udělali. Zkuste to vydržet ještě s následujícím příběhem:

..... Na školu přišel mladý učitel. Starý kolega se ho zeptal: „Co tu budete dělat?“

„Učit,“ řekl samozřejmě učitel.

„A co budou dělat vaši žáci?“

„Učit se!“ odpověděl trochu překvapeně, že dostává tak naivní otázky.

..... Na začátku dalšího školního roku se rozhovor opakoval.

„Co budeme dělat letos?“

„Učit učit se!“ vyhrkl horlivě mladý kantor. „Je to hrozné, ale já jsem zjistil, že mí žáci nemají vůbec žádné studijní návyky! Nebaví je látka, chybí jim píle a vůbec nedávají pozor. Nejdřív je musím naučit, jak se vlastně mají učit, a teprve pak bude mít moje práce výsledky.“

..... Po roce se oba sešli znova.

„A co máte v plánu tento rok?“

„Učit se učit.“ Vzdychl mladý muž. „Učit je těžší, než jsem si myslel. Neumím zaujmout své žáky ani v nich vzbudit radost z poznávání. Sám se musím ještě mnoho učit.“

„Vítám vás mezi učiteli,“ řekl kolega.

🌀 **Děkujeme vám**, naši drazí, že jste nám umožnili pokročit o kousek dál v naší nekončící snaze „naučit se učit“.

Jsme učitelé. Naším povoláním je učit. Nepředáváme ale dětem pouze znalosti.

Učíme je číst v knize života skrze cestu, kterou jsme prošli.

Máme naději v popisu práce. Doufám, že se nám ji podařilo přidat na cestu i vám.

..... Mějte se.



SLAVNOSTNÍ OCENĚNÍ NEJLEPŠÍCH ABSOLVENTŮ PROJEKTU



<p style="text-align: center;">AKTIVITY Z KURZŮ ETICKÉ VÝCHOVY</p> <p style="text-align: center;">ŠIROKÉ SPEKTRUM VYUŽITÍ</p>	<p>Déle trvající aktivita – empatie, pozitivní hodnocení druhých OBÁLKA: Každý si vyrobí obálku se jménem, obálky se vylepí na přístupné místo, ostatní mohou vkládat do obálky vzkazy. Začátek může předcházet kolečko – Co mám rád?</p>
<p>Apl. téma – SMYSL A SMĚR ŽIVOTA 6. forem života: Ekonomická- peníze, Estetická – krásno, Politická – moc, Poznávací – poznání, Sociální –služba druhým, Náboženská –mysl života. Vybrat jednu z f., které u vás převládají + utvořit skupinky + najít klady a zápory Cíl: rozlišit cíle a směřovat , pro starší děti</p>	<p>SVĚDOMÍ – aktivita s příběhem Výčitky – viz. kniha Učíme EV str. 80 Diskuse na téma svědomí, jak s ním zacházet, jak ho dále rozvíjet, jak se s ním vyrovnávat</p> <p>DÚ – napsat definici svědomí a vyvěsit na jedno místo.</p>
<p>CTNOSTI podle Erik H. Erikson – 8 stádií Doba úkol nesplnění ctnost Do 2let baz důvěra nedůvěra naděje – mohu</p> <p>uspokojit potřeby 1-3 autonomie nejistota sebeprosazení 3-6 iniciativa vina cílevědomost 6-12 snaživost méněcennost kompetentnost 12-20 identita rozptýlená věrnost sebepřijetí identita</p>	<p>20-25 intimita izolace láska 25-65 generativita stagnace starostlivost Stáří itegrita zoufalství moudrost</p> <p>Které ctnosti nemá dnešní mladá generace dostatečně rozvinuté a co k tomu vedlo /jaké chyby ve výchově/ – práce do skupin + diskuse.</p>
<p>VÝZNAM ŽIVLŮ PRO ŽIVOT – delší příprava / ochrana přírody + tvořivost / Rozdělit na 4 skupiny – ZEMĚ, Voda, Vzduch, Oheň Připravit A/ tanec živlu B/ Ódu na živel C/ vysvětlit význam živlu pro život</p>	<p>ZDROJE ETIKY apl. téma etika 1. Kde jsme získali etické zásady 2. Čím se povzbuzujeme, abychom je naplňovali 3. Časové rozložení 0-6, 6-12, 12-18, 18 a více z hlediska motivace k dodržování et. zásad</p> <p>Práce jednotlivců + skupiny + reflexe</p>
<p>AFRIKA ČERNÁ – Akt. na uvolnění Text písně „Afrika černá, Afrika černá, Afrika černá, černá, černá, černá, černá“ Jiné jazyky: slovensky – čiera, rusky – čiornaja, polsky – čarna, angl.- blek, něm.- švarc, fr.-noar, špan.- negra, Esperanto – nigra, řecky – mele, rómsky – móre, maďarsky – feketete /čínsky –</p>	<p>DUCHOVNÍ ROZMĚR ČLOVĚKA – apl. téma Jednotlivci, pak skupiny najdou co nejvíce důvodů náboženské netolerance</p> <p>Odpověď na otázku: Co mohu udělat já pro zmírnění náb. netolerance mezi lidmi?</p>

ping-pong, japonsky – pong-ping..../	
<p>PENÍZE apl. téma Cíle: 1. pochopit, že peníze jsou prostředkem a ne cílem 2. Naučit se darovat a rozdělit 3. vydělávat a rozumně hospodařit 4. zájem o hospodářství a jeho vztah k et. zásadám. Ctnosti: podnikavost, svědomitá práce, ochota darovat, rozdělit se, půjčit. „ Lepší je žít s méně penězi, než svoje nejlepší vlastnosti vydávat na vydělávání peněz „</p>	<p>DVACETIKORUNA – apl. téma peníze Skupina se pohybuje v prostoru, předávají si několik dvacetikorun a pozorně si je prohlížejí. Doprostřed se na židli postaví jedna mince, každý napíše příběh o dvacetikoruně. Rozdělení do skupin – podle slabik dva-ce-ti-ko-ru-na Vybrat jeden příběh a přečíst.</p>
<p>MŮJ SEN – MŮJ CÍL: hodnota peněz I. Jednotlivci si stanoví svůj největší sen/cíl. II. Ve skupinách se dohodnou na jednom společném a pokusí se výtvarně ztvárnit cíl+cestu k cíli+potřebné prostředky III. jakým způsobem by se daly prostředky nahradit - vymyslet</p>	<p>KARTY – SENDVIČ. na uvolnění a oživení Karty – žaludy+kule+listy+srdce V kruhu si každý vybere kartu, zapamatuje typ a vrátí. Vedoucí postupně tahá karty a kdo má daný druh se posune o jedno místo vpravo. Hráči sedají na sebe a pokud na nich někdo sedí, nemohou se posuzovat.</p>
<p>PŘEROZDĚLENÍ MAJETKU – peníze Majetek ve světě : 20% lidí má v rukou 80% majetku, 80% lidí zbývajících 20% majetku. Vyberou se dva kapitáni: bohatý a chudý Bohatý vybere do družstva jednoho, chudý čtyři. Bohatý rozdělí mezi své 80% bonbónů, chudý tak asi na každého jeden bonbón/zbýv. 20%/ Rozebrat svoje pocity, nutná důkladná reflexe.</p>	<p>PŘEDVĚD ZVÍŘE – aktivita na uvolnění Několik dobrovolníků jde za dveře a dostanou za úkol předvést zvíře. Ostatní vědí, co za zvíře se bude předvádět, ale schválně říkají stále něco jiného. Zvířata: Chobotnice, sépie, pštros, páv, klíště, tchoř, žížala, velbloud..... Modifikace: oprava traktoru x suché WC</p>
<p>VÝROKY NAŠÍ RODINY apl. téma rodina Každý si sepíše nejčastější a nejtypičtější výroky užívané v rodině. Ve skupině vyberte nejpovedenější. Cíl: podívat se na svoje výroky, jaké máme v komunikaci sklony...</p>	<p>RODINA – rozdělení do skupin Skupinky se utváří podle příbuzenských vztahů Kdo má jednoho bratra, kdo má dva sourozence.....</p>
<p>JAKÁ JE MOJE RODINA – apl. téma Na list papíru znázornit diagram širší rodiny tak, aby postihoval: - důležitost jedn. členů – velikost kroužku - kvalitu vztahu – vzdálenost - pozici – kdo k sobě více patří Pokusit se najít tzv. rodinné nevědomí – to, co je pro rodinu typické, charakteristické.</p>	<p>CO OD NÁS RODIČE OČEKÁVAJÍ – apl. téma Vžít se do vztahu k rodičům a odpovědět: 1. Co musíš 2. Co nesmíš 3. Co rodiče od tebe oček., aniž by to kdy řekli 4. Za co ti rodiče vyslovují pochvalu 5. Co ti nejvíce zaslívají 6. Co ty jim zaslíváš , jaká slova tě vyprovokují 7. V jakých zásad. věcech s tebou nesouhlasí Následuje reflexe ve dvojicích a skup.</p>

	diskuse
OTEVŘENÁ X UZAVŘENÁ RODINA Rozdělit do větších skupin a sehrát scénku – otevřená / volná, bez pravidel/ a uzavřená /konzervativní/ rodina . Uvést ad absurdno. Poté stanovit charakteristiku těchto typů rodin.	CO MOHU ZLEPŠIT V NAŠÍ RODINĚ Zamyslet se nad tím, co mohu v rodině zlepšit já sám.
HOMEČEK PRO RODINU – apl. téma Nakreslit domeček a do něho umístit rodinné hodnoty a předpoklady pro fungující rodinu. - základy z kamenů - zdivo - střecha Diskuse na téma rod. hodnot a jejich důležitosti.	JEDENÁCTÉ PŘIKÁZÁNÍ - lidské hodnoty Sestavit jednoduché 11. přikázání, které by charakterizovalo vztah člověka k přírodě a ke světu. Skupiny: umělci, pracující otcové, matky, politici. Všichni se nakonec musí dohodnout na společném znění.

INDIÁNSKÝ POZDRAV SLUNCI RAM-SE-SE /3x/ - ramena ARARA KJÚ /ruce nahoru/ DULI-DULI-DULI - otočit RAM-SE-SE	CEDULKY SE JMÉNY + SYMBOL - vysvětlit symbol, co nás charakterizuje / opakování jmen skupiny/
KDO MÁ RÁD Do rohů místnosti se dělí skupina podle toho, kdo má rád jaké... /barvy, předměty, krajiny, sporty/ Skupinky mají čas si o své volbě popovídat	EMPATIE – ODPOVĚDI /zkuste odpovědět tak, jak si myslíte, že by odpovídalo nejvíce členů skupiny/ Otázky – den v týdnu, roční období, finanční částka, panna nebo orel, kombinace barev, povolání, město, významná osobnost, nakresli tři symboly - jeden zakroužkuj.....
MALOVÁNÍ OBRÁZKŮ /BEZE SLOV/ - levou rukou - sebereflexe - rukou druhého / hodnocení pocitů, kontaktu s druhou osobou/	Počet bodů za odpověď je podle toho, kolik lidí odpovídalo stejně Př. jen sám – jeden bod Reflexe – pozor na soutěživost - úspěchem je polovina - možno opakovat po urč časovém období
SYMBOL - ve skupině sestavit symbol / vánoce, přátelství, empatie / - více výtvarných technik - reflexe	VYMYSLI PŘÍBĚH - všechna slova začínají na jedno písmeno – P ,S Reflexe – kreativita

<p>NA NOVINÁŘE Dvojice interwiev – jeden klade otázky /asi tři minuty/ potom se vymění - jeden vypráví o druhém, co se dozvěděl - položí ruku na rameno – kontakt Reflexe: jak jste se cítili zvážit dotyk</p>	<p>KOMUNIKAČNÍ POZICE Vyzkoušet komunikaci v různých pozicích / zády k sobě, vedle sebe, jeden stojí, přes roh, proti sobě, přes stůl.../ Reflexe – jak se nám dobře komunikuje</p>
<p>KOŇSKÉ DOSTIHY – POHYBOVKA - plácání do steh - skoky - oranice – do prsou, bláto – po puse - vodní př. – skok + „blll“ - tribuna páni – „jééé“ - tribuna dámy – „Jíííí“ - keře – „sssss“, podkova – „klonk“</p>	<p>CO RÁD DĚLÁM – POHYBOVKA Já jsem Hanka a dělám takhle - předvedu nějaký jedn. pohyb - druhý zopakuje: Ty jsi Hanka a děláš takhle a já jsem.....</p>
<p>SCÉNKA - EMOCE Ve skupině zahrát scénku s emocemi, beze slov, nonverbální komunikace Ostatní si zapisují, hledají emoce</p>	<p>DISKUSE VE SKUPINÁCH + SHRNUTÍ Téma – úsměv, vulgarismy Stanovit otázky „V kterých situacích se usmívám?“ „Co pro mě znamená úsměv?“ Jeden shrne poznatky Reflexe: říci i to, co měly skupiny předchozí – zesílení</p>
<p>NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE – PROJEVY CHOVÁNÍ - rozdáme lístky s druhy chování / nezám, netrpělivost, nervozita, strach, umíněnost, štěstí, agresivita, vztek, pohoda, spokojenost, bojácnost, falešnost, neštěstí, zájem, urážlivost, bázlivost, energičnost, úzkostlivost, rozčilenost, soustředěnost,</p>	<p>ZVÍŘE NA POČÁTEČNÍ PÍSMENO Na začáteční písmeno jména vymyslet zvíře Hana – Hyena a pokračovat v kruhu / možno opakovat předchozí jména a zvířata /</p>
<p>znuděnost, osamělost, veselost, radost, přátelství, překvapení, pyšnost. Reflexe: - všímáme si postoje, polohy hlavy, dotyky, oči, mimika - věříme verb. nebo neverb. k. - zadání sledování neverb. komunikace v televizi – společný pořad – moderátor, pustit si bez zvuku.</p>	<p>UMÝVÁNÍ SLONA Zhruba pět lidí jde za dveře. Vedoucí předvede pantomimicky umývání slona /všichni vědí, co předvádí, jen jedna osoba, která byla přede dveřmi, to neví/ Dovníť přijde další a tomu předvede tuto činnost osoba, která se dívala....až přijdou postupně všichni.</p>

<p>KLÍČE Vyměnit si své klíče a ve dvojicích se pokusit charakterizovat osobu, které patří</p> <ul style="list-style-type: none"> - co klíče vyjadřují - co mohou o osobě říci - vlastní příhody s klíči 	<p>PĚT OTÁZEK Ve dvojicích vytvoříme otázky pro toho druhého a navzájem si je odpovíme. Až se vystřídáme, přidáme ještě další dvě, které vytvoříme na základě toho, co jsme se dozvěděli</p>
<p>OKO – DO DUŠE OKNO Co vše se dá říct pomocí očí. Možno si zakrýt zbytek tváře dvěma papíry. Nácvik pohledů – dva kruhy, vnější, vnitřní – zadání druhu pohledu nebo sdělení – pak se jeden kruh posune o jedno místo.</p>	<p>TŘI PROSBY Vytvořte tři prosby o cokoli. Diskuse o tom, jaká má být prosba, co má obsahovat.</p>
<p>PODÁNÍ RUKY Vytvoříme skupiny po pěti. Podáme si ruce a řekneme své jméno. Jeden zavře oči a ostatní k němu přistupují a podávají ruce – hádá, o koho se jedná. Nácvik podání ruky nadřazeně, méněcenně, bázlivě....</p> <p>KRESBY NA HUDBU Hudba k navození atmosféry, beze slov i se slovy. Skupiny bez mluvení nakreslí obrázek, ke kterému je hudba inspiruje. Možno sestavovat obrázky ze sirek, vytrhávat z novinového papíru nebo kreslit jen z teček.</p>	<p>ČÍSLA Každý si vybere jedno číslo /různé barvy / a vysvětlí, proč si ho vybral a co pro něho představuje / Spojeno se závěrem dne, hodnocením a s přáním pro ostatní</p> <p>POCHVALY A STÍŽNOSTI List papíru rozdělíme na poloviny a napíšeme a/ seznam pochval, které používáte b/ výčitek a stížností Porovnat, čeho je více Rozebrat úlohu pochvaly</p>
<p>EMPATIE Hledat odpovědi na otázky týkající se nějaké osoby: Co je její/jeho / oblíbený nápoj, jídlo, hudba, kniha, odpočinek, sport, koníček, předmět, hodnota / Za správnou odpověď 2 body, poloviční 1.</p>	<p>INDIÁNI : POHYBOVKA - ZRYCHLOVAT Indi-indi-indi-indi-indiáni jdou, halí, haló, Indiáni jdou / plácát na stehna, k uším, před obličej / My se-my se-my se-my se-nebojíme se, halí, haló, nebojíme se /na hrudník pěstmi, k uším, před obličej/ Šel první, šel druhý, šel třetí Indián / třást rukama u hlavy/ až devátý Uáááá</p>

<p>KRABIČKA OD FILMU – SENZIBILIZACE K NASLOUCHÁNÍ Dát do krabičky drobný předmět, hádat co to je Rozebrat zklamání z neúspěchu Další cíle – cvičit vůli dětí /neotevřít krabičku/ a spolupracovat.</p>	<p>MALOVÁNÍ OBRÁZKŮ – NASLOUCHÁNÍ - Jeden maluje obrázek a popisuje, co namaloval - druhý kreslí jen podle popisu - obměna – je možná zpětná vazba, druhý se může ptát</p>
<p>PŘÍBĚH – KOMUNIKAČNÍ ŠUM Připravit text, poslat za dveře pět osob. Přečíst prvním, ten jej převypráví druhé osobě..... Reflexe: názory mluvících, názory ostatních „Moje věta je vytržena z kontextu“</p>	<p>PODĚKOVÁNÍ- reflexe na dávné vztahy a neuzavřené záležitosti Napsat dopis s poděkováním osobě, se kterou se už nesetkáme a chtěli bychom jí něco říci. Charakterizovat pocity třemi slovy, mluvit o emocích.</p>
<p>SOUD: KDO ROZBIL TU LÁHEV Soudní senát: soudce, vyšetřovatel, zapisovatelka, asistenti..... Pět podezřelých, dvakrát před soudem. 1. Zatím nikdo nic neudělal, mají mluvit pravdu 2. Je slyšet zvuk rozbití flašky 3. Předstupují znovu, mají co nejvíce „mlžit“</p>	<p>PRAVIDLA KOMUNIKACE – desatero - každý si napíše 10 pravidel - ve skupině vyberou společných deset - celý kolektiv se sám bez vedoucího dohodne na 10 Didaktika: vymezit zásady pro komunikaci třídy, nezpochybňovat názory, spíše nabízet alternativy, kompenzace: jednou se prosadit, jednou ustoupit</p>
<p>4. Soud se snaží označit pachatele SOUD II. Modifikace pro děti: mají malý předmět a vstupují do místnosti 5x, jen jednou ho mají u sebe, porota klade otázky a snaží se zjistit, kdy to je. Reflexe: podstat lži jako nemorálního činu, proč lžeme, druhy lži, pocity obžalovaných</p>	<p>POZITIVNÍ OCENĚNÍ SEBE SAMA: Na papír napsat „Jsem oblíbená protože.....“ Poslat papír po třídě a každý dopíše nějakou pozitivní větu nebo heslo.</p>
<p>POHYBOVÁ HRA: EVOLUCE vejce /ovo/, kuře/ pípí/, slepice/koko/, opice/uaua/, člověk /konec/ - setkávají se stejné úrovně, kámen, nůžky, papír, klesají nebo stoupají. Hra končí, když se většina hráčů stane člověkem.</p>	<p>PANTOMIMA: Předvedení vlastní typické vlastnosti pomocí pantomimy /nezařazovat do prvních hodin, až se skupina lépe pozná/</p>

<p>SKRYTÉ MOŽNOSTI ČLOVĚKA: Příběh: povodně, hasiči, všichni ven, bosá paní, kopec, vesnice pod vodou, rady starších lidí, boty a oblečení, víc než já BRAINSTORMING: V ČEM SPOČÍVAJÍ SKRYTÉ MOŽNOSTI LIDÍ VYBRAT VÝZN. OSOBU</p>	<p>PÍSNĚ O LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI: Vybrat jednu píseň pojednávající o lidské důstojnosti – zahrát pantomimicky, potom společně zazpívat.</p>
<p>KLADY A ZÁPORY: Na papír napsat znění svého jména, které máme rádi a k němu kladné a záporné vlastnosti na jednotlivá písmena / napsat vlastnosti, kterých se chceme zbavit a papír roztrhat/</p>	<p>KDO JSI? Pokládat si ve dvojicích opakovaně otázku Kdo jsi? a odpovídat, hledat všechny možnosti. /pro děti možno určit oblasti – škola, rodina, sport.../</p>
<p>CESTA ŽIVOTA Nakreslit a popsat symboly cestu svého života –SEBEPOZNÁNÍ Popsat pocity třemi slovy. „Není důležité kým jsem, ale kým se stávám“ „Máš v rukách tvých, kam zítřejší den půjde“</p>	<p>CO BYCH BYL Co bych byl jako rostlina, zvíře, strom, číslo, kámen, počasí Proč jsem se takto rozhodl, co tyto symboly pro mne znamenají.</p>
<p>SLOVA CHVÁLY „Od té doby, co vynalezli peníze, jsou slova chvály zbytečná“ Jeden se posadí na minutu doprostřed kruhu a ostatní ho charakterizují jeho kladnými vlastnostmi.</p>	<p>REFLEXE - postavit se na pomyslnou přímkou od kladných hodnot k záporným - sestavení soustavy souřadnic /jednoduché – náročné/ /kladné – záporné/ a zaznamenání svého bodu, společné skupinky v jednotlivých kvadrantech – rozhovor.</p>
<p>OTÁZKA – ODPOVĚĎ Vytvoříme dvě řady naproti sobě, jedna řada se ptá na různé otázky, druhá odpovídá. Vyměníme pořadí – ptá se první, ale odpovídá poslední. Otázky a odpovědi musí zůstat stejné.</p>	<p>PATRON Jména všech na lístečky Každý patron si vybere svou ovečku. Během určité doby jí prokazuje laskavosti a stará se o ni tak, aby nebyl prozrazen. Na závěr ovečky hádají své patrony</p>
<p>RECEPT NA DOBRÉHO PŘÍTELE Ve skupinkách sestavit recept na dobrého přítele Ingredience, postup, způsoby podávání. Vzájemné čtení a diskuse.</p>	<p>NEDOKONČENÁ VĚTA 1. Nedokážu 2. Mrzí mě, že 3. Když se snažím udělat něco, co neumím a nejde mi to, pomyslí si..... 4. Mám strach, že..... 5. Když se podívám do zrcadla. pomyslí si / rozebrat ve dvojicích, skupinách /</p>

<p>CO DĚLÁTE KDYŽ: 1. Když jste ublížili? 2. Způsobíte škodu? 3. dopustíte se chyby? 4. Cítíte se zoufalí? Pracovat ve skupinkách a odpovědět na tyto otázky. Společně zhodnotit / aktivita spíše pro starší děti /</p>	<p>KDYBY Co by jste byli, kdyby jste si měli vybrat JÍDLO AUTOMOBIL a zdůvodnit proč – před celou skupinou PÍSEŇ MÍSTNOST</p>
<p>KDO NÁS OBKLOPUJE Vybrat si jednu osobu / osobnost/ z našeho okolí a sepsat všechny její dobré vlastnosti, zakroužkovat ty, které se nás nejvíce dotýkají, ty, které jsou podle vás nejdůležitější. Rozebrat v menších skupinkách</p>	<p>PŘÁNÍ PRO DRUHÉHO Vybrat si do dvojice nějakou osobu a namalovat /či jinak ztvárnit/ přáníčko pro druhého. Znázornit jeho dobré vlastnosti, postoje a hodnoty pomocí symbolů. Třemi slovy vyjádřit pocity a říci je ostatním / Podpora vzájemnosti, pozitivní hodnocení/</p>
<p>POCHVALA 1, Co se stane, když někoho pochválíš? 2. Co cítíš, když ti někdo vysloví uznání? 3. Co můžeš cítit, když ti nevysloví uznání? 4. Co se stane, když nevyjádříš uznání? Odpovědět samostatně a pak diskuse HESLO: POCHVALA POMÁHÁ ČLOVĚKU, ABY SE STAL LEPŠÍM</p>	<p>RASISMUS V NÁS /ras=hlava – z Arabštiny Vyjmenovat všechny skupiny, které se mohou stát obětí jakékoli formy rasismu. Ve skupině si zvolit jednu a utvořit obhajobu jejich jednání, chování, vystupování, charakteru..... Společné představení v kruhu.</p>
<p>„NEJMOCNĚJŠÍ ČLOVĚK V KRAJI JE TEN, KTERÝ ZE SVÉHO NEPŘÍTELE UDĚLÁ PŘÍTELE“ Ve skupinkách uvádět příklady překonání antipatie a za skupinu vybrat jeden nejzajímavější. „Antipatie je emoce. Když si ji uvědomíme, už ji řešíme“</p>	<p>OVEČKY A PASTÝŘ Skupinka si zvolí pastýře, rozpočítá se na ovečky, ty zavřou oči a pastýř je postupně dostane na určené místo. /děti – zavázat oči/</p>
<p>DOKRESLI OBRÁZEK /tvořivost/ Skupinkám se rozdají velké papíry s nalepeným kouskem obrázku z časopisu. Skupinky dokreslí a pak vysvětlí své počínání. /možno spojit s VERNISÁŽÍ– společenský oděv, hud. doprovod, občerstvení, proslovy/</p>	<p>NEDOKONČENÝ PŘÍBĚH /tvořivost/ /Př. Oscar Wilde – Sobecký obr/ Přečte se část příběhu, který s sebou nese nějaké poselství. Konec se nechá otevřený a každý ho dotvoří. Ve skupinkách pak vyberou jeden, který se přečte před ostatními.</p>

<p>LITERÁRNÍ ŽÁNŘ: Každá skupinka dostane lístek s DRUHEM LIT. ŽÁNŘU A PĚTI SLOVY. Úkolem je zpracovat slova do určeného lit. díla. 1. Esej: pohled, mazat, kravinec, dítě, Namravný 2. Povídka: smát, dudat, jasmín, smažák, kompletní 3. Detektivka: lhát, budovat, deska, barva, nezdárný</p>	<p>ŽIVÉ OBRAZY: Ve skupinách vybrat jedno přísloví a ztvárnit ho pantomimicky Vybrat pohádku a ztvárnit písmena jejího názvu</p>
<p>4. Vyprávění: komunikace, cmunda, těhotná, ?, ? 5. Přednáška: loupit, smrdět, zloděj, kopyto, kominík 6. Báseň: hodnotit, koprnět, prosociální, hrubý, popruh 7. Píseň: loudit, kopat, partyzán, traktor, podzemní 8. Úvaha: svítat, hněvat, kamna, pivo, suchý 9. Pohádka: mlžit, udit, kormidlo, šakal. evropský, 10. Rozpočítadlo: podnítit,</p>	<p>CO MAJÍ SPOLEČNÉ DVOJICE 1. křídlo x křídlo 2. vidlička x bota 3. blahobyt x Čechy 4. politika x čistota 5. půda x koláč Samostatně, pak v dvojicích, pak celá skupina</p>
<p>cloumat, Radegast, plíživý, ? 11. Bajka: kufr, koumat, zmást, pravověrný, kombajn 12. Odborný text: laskat, rdít, raketoplán, komunista, loupaný 13. Článek: míchat, kýchat, jepičí, hlemýžď, varhany 14. Popis: smrákat, lákat, borůvka, chata, obr</p>	<p>REDEFINICE – přeformulování Ve skupinách si vybrat jednu obecně vzato špatnou situaci a najít její pozitiva. /zamyslet se nad typy lidí podle schopnosti redefinice, roviny člověka: horizontální – rozvoj, vertikální – hloubka/ PŘÍBĚH: palma, cizinec, kámen - To, co jsem, jsem díky tobě“</p>
<p>OBRÁZKY NA TŘI SLOVA /tvořivost/ Na lístečku napsána tři slova – vytvořit obrázky, které by je vysvětlovaly. Možno vytvořit příběh nebo samostatné kresby. Skupina poznává, o jaká slova šlo.</p>	<p>CITOVÁ ROZCVIČKA Ve skupinách předvést chůzi, když jsem: 1. veselý, smutný, zamyšlený 2. do schodů. do kopce, s batohem, na horách 3. v bahně, sněhu, dešti, kroupy 4. jdu pozdě – o 20 min, hodinu, tři hodiny,..</p>
<p>KOMUNIKACE CITŮ Z rýže na barevném papíře sestavit symbol lásky. Postavit se za něho a vysvětlit svoje podání Rýže – pomíjivost obrazu x hodnotná potravina – diskuse o zvoleném materiálu.</p>	<p>5. stoupá voda x opadává voda 6. les, změna počasí 7. ingredience na pizzu – poskládají se a jak se pečou, začnou se proplétat 8. na pečivo – upeče se, čeká až ztvdne Předvést před skupinou a skupinu zapojit do společného předvádění.</p>

PROJEKTOVÉ DNY



Milí žáci,

**ve proběhne na naší škole
další „DEN NAPŘÍČ ŠKOLOU“**

**Tentokrát s názvem
S E M A F O R**

CELÝ TENTO DEN věnujeme aktivitám zaměřeným na ochranu zdraví a bezpečí
zvláště v silničním provozu.

**V 8.00 se ve svých třídách za pomoci třídních učitelů opět rozlosujete do ... skupin (učeben). V nich se následně sejdete se spolužáky ze všech tříd druhého stupně naší školy. V každé z skupin bude tedy alespoň jeden žák z 6. A,
V těchto skupinách pak absolvujete celý školní den. Svou skupinu najdete snadno podle přilepených velikých číslic 1 - na dveřích tříd a odborných učeben.**

Proč?

Tento den je opět založený na vzájemném poznávání, spolupráci a respektu mezi žáky různých ročníků II. stupně. Protože je příští týden vyhlášen OSN jako Světový týden bezpečnosti silničního provozu, bude jednotlivé aktivity spojoval toto téma.

Co budete potřebovat?

**Rozhodně psací a kreslicí potřeby (propisku, tužku, fixy či pastelky ...),
nůžky a lepidlo. Určitě se vám bude hodit složka s barevnými papíry, staré
noviny, časopis nebo reklamní plakáty. Samozřejmě si nezapomeňte
přezůvky a dobrou náladu!**

V kolik hodin akce skončí?

Aby nevznikl na obědě veliký nával, rozlosujeme odchody jednotlivých skupin
v průběhu 6. vyučovací hodiny / mezi 13.00 – 13.30 /.
Přestávky budou následovat po skončení jednotlivých dílen.

Věřím, že se vám tento netradiční školní den bude líbit a že si najdete spoustu nových
známých a kamarádů.

.....
ředitel/-ka školy

PROJEKTOVÝ DEN

NAPŘÍČ ŠKOLOU - Semafor

Základní škola Slovan Kroměříž

Termín:

Účastníci : žáci II. stupně, učitelé

Časové rozmezí: 8.00 – 13.30

Charakteristika projektu:

Celodenní projektový den realizovaný na II. stupni. Specifikem projektu je rozdělení žáků do věkové rozdílných skupin s cílem umožnit jim i jejich učitelům vzájemné poznávání. Tento projektový den byl orientovaný na problematiku bezpečnosti silničního provozu.

SEMAFOR / BEZPEČNOST SILNIČNÍHO PROVOZU / (scénář dne)

Termín realizace:

8.00 - 8.05 Základní informace o dni v kmenových učebnách (TU)

8.05 - 8.15 Rozlosování žáků do ... skupin (TU ve svých třídách pomocí předem daného klíče losování)

8.15 - 8.25 Úprava žákovských vizitek (doplnění jména a příjmení, třídy, čísla skupiny), vstupní anketa

8.25 - 8.30 Přípravení učebny pro skupinu (lavice do U, uvnitř komunitní kruh z židlí)

8.30 - 8.40 Přesun žáků do svých skupin - předem označených učeben 1 až....

Pomůckou pro hledání skupinových učeben budou informační papíry na vstupních dveřích k pavilonům. (Žáci si s sebou berou všechny své věci ze třídy!)

8.40 – 8.50 Zahájení ve skupinových učebnách s žáky rozdělenými napříč školou

- postupně přicházející žáci se zapisují do „seznamu skupiny“

- představení učitele, účel a organizace dne (přestávky, oběd, pravidla chování, dodržování časů ...)

- představení členů skupiny

- volbu žákovského šéfa odložíme až po seznamovací dílně

8.50 – 9.40 Úkol č. 1 - „SEZNAMOVACÍ DÍLNA“

A/ KROK VPŘED – žáci stojí v kruhu. Učitel přečte otázku. Kdo chce odpovědět kladně, udělá zřetelný **krok vpřed**. Učitel dle potřeby komentuje počet žáků, kteří vystoupili, u vhodných otázek může požádat o konkretizaci.

PŘÍKLADY OTÁZEK /dle potřeby můžete tvořit vlastní/

1. Kdo chodí do 6. třídy / 7., 8., 9. třídy / ?
2. Kdo už někdy byl v této třídě / kde skupina pracuje / ?
3. Kdo má ve skupině nějakého kamaráda, známého ?
4. Koho jsem ještě nikdy neučil/-la ?
5. Komu dnes odpadlo odpolední vyučování?
6. Kdo se dnes netěšil do školy?
7. Kdo chodí ve škole do nějakého kroužku?
8. Kdo pracuje ve školním časopise?
9. Kdo navštěvuje školní klub?
10. Kdo aktivně sportuje?
11. Kdo hraje na nějaký hudební nástroj nebo zpívá?
12. Kdo rád tancuje?
13. Kdo rád vypráví vtipy?
14. Kdo rád vynalézá a vymýšlí nové věci ?
15. Kdo má nějakého neobyčejného koníčka?
16. Kdo už někdy měl vážnější úraz?
17. Kdo už někdy havaroval na kole, kolečkových bruslích nebo skateboardu?
18. Kdo se stal svědkem dopravní nehody?
19. Kdo se stal účastníkem dopravní nehody?
20. Kdo slyšel o dopravní nehodě, o které by chtěl ostatním říci? / dát kratší čas na rozmyšlenou /

B/ SEZNAMY

Učitel /nebo jím určený žák/ na tabuli napíše do tabulky 6 x 4 křestní jména členů skupiny. Každý žák si tabulku opíše na papír A5. Úkolem je najít a do tabulky zapsat jednu věc, kterou má s jednotlivými členy skupiny společnou / například: zálibu, schopnost, přání, obavu.../

Pavel Rád lyžuje	Monika Má strach z pavouků				

C/ Dobrovolné aktivity – v případě, že vám zbude čas

ZVÍŘECÍ JMÉNA – žáci sedí v kruhu a postupně se představí zvířecím jménem, které začíná na stejné písmeno jako jejich jméno. Př. Ruda rak, Zuzka zebra.....

D/ Celou dílnu zakončíme **VOLBOU ŽÁKOVSKÉHO ŠÉFA SKUPINY**, který převezme roli vedoucího.

9.40 - 9.55 PŘESTÁVKA

10.00 Úkol č. 2 – KREATIVNÍ DÍLNA – hledání tzv. „DYNOMÉNU“ na připravených obrázcích dopravních situací

10.00 – 10.05 Rozdělení žáků do skupinek po čtyřech žácích / pokud to půjde - 1 žák ze 6. třídy, 1 ze sedmé třídy, jeden z 8. třídy a jeden z 9. třídy /

10.05 – 10.10 Žákovský šéf přečte všem naráz vysvětlení a pokyny pro práci, seznámí je s příkladem a vedoucím čtyřčlenných skupin / nejstarší žák / předá obrázky a výkresy.

10.10 – 10.40 Práce jednotlivých skupin

10.40 – 11.00 Prezentace jednotlivých skupin a výběr jedné nejzdařilejší práce

11.00 - 11.10 PŘESTÁVKA (žákovský šéf přinese vítěznou práci na nástěnku do vestibulu, ostatní práce je možno vylepit na buňce k číslu skupiny)

11. 10 Úkol č. 3 - „KOOPERATIVNÍ LITERÁRNÍ DÍLNA“: skupinová práce

(skupinky po 3 - 4 žácích: tvorba společných textů doplněných kolážemi)

11.10 - 11.20 Rozdělení do skupinek (hra na dopravní prostředky)

11.20 - 11.25 Upřesňující pokyny pro vedoucí (nejstarší žáky) skupinek + předání výkresů, papírů s možnými náměty skupinkám

11.25 - 12.10 Práce na textech a kolážích dle pokynů vedoucích skupinek

12.10 - 12.20 Vyhodnocení výsledných skupinových prací - jejich výstavka a výběr nejlepších

12.20 - 12.40 Přestávka, šéf skupiny odnáší nejlepší skupinovou práci do vestibul, k vystavení, ostatní odnese do kanceláře zástupce ředitele.

12.40 Úkol č. 4 - „HODNOTÍCÍ DÍLNA“: společné hodnocení předcházejících dílen

12.40 – 12.45 Vysvětlení pravidel pro skupinovou hodnotící diskusi, stanovení zapisovatele

12.45 – (13.00 - 13.30) - Skupinová diskuse + Zapisování hodnotících odpovědí ve skupinkách

Hodnotící list za celou skupinu odevzdá učitel po vyučování ve sborovně.

- Úklid učebny

- Odvedení žáků k šatnám – uloží si své věci a znovu se sejdou s učitelem ve vestibulu – společný odchod na oběd.

13.30 Konec dne napříč školou

ZÁVĚREČNOU DÍLNU JE POTŘEBA ČASOVĚ PŘIZPŮBIT POSTUPNÝM ODCHODŮM SKUPIN NA OBĚD:

13.00	13.10	13.20	13.30

Dozory:

1.o **jednotlivých přestávkách** zajišťují dozory na buňkách vyučující skupin, které zde mají své stanoviště / domluví se tak, aby na buňce vždy někdo zůstal / dozor a koordinace práce u nástěnek ve vestibulu

2. dozor v **jídelně** 13.00 - do odchodu žáků zajišťují jednotliví učitelé

Den napříč školou - rozpis skupin

Číslo skupiny	Vedoucí vyučující	Místnost
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		

NÁHRADNÍCI:

TABULKY PRO SEZAMOVACÍ DÍLNU

Rozstříhnout-----

LETADLO	LETADLO	LETADLO	LETADLO
AUTO	AUTO	AUTO	AUTO
VLAK	VLAK	VLAK	VLAK
LOĎ	LOĎ	LOĎ	LOĎ
KOLOBĚŽKA	KOLOBĚŽKA	KOLOBĚŽKA	KOLOBĚŽKA

Rozstříhnout-----

LETADLO	LETADLO	LETADLO	LETADLO
AUTO	AUTO	AUTO	AUTO
VLAK	VLAK	VLAK	VLAK
LOĎ	LOĎ	LOĎ	LOĎ
KOLOBĚŽKA	KOLOBĚŽKA	KOLOBĚŽKA	KOLOBĚŽKA

LIST ŽÁKOVSKÉHO ŠÉFA SKUPINY

1/ PRVNÍ SEZNAMOVACÍ DÍLNU ŘÍDÍ UČITEL PODLE SCÉNÁŘE DNE

2/ TVŮRČÍ DÍLNA

- Skupinová práce - hledání tzv. „dynaménů“ v dopravních situacích
- Vaším 3. úkolem je zamyslet se nad dopravními situacemi, které vidíte na obrázcích a najít na nich co nejvíce tzv. „dynaménů“. Dynamén je termín složený ze slov dynamit a fenomén. Jedná se o často nepatrný prvek v dopravním prostředí, který však může mít následky stejné jako výbuch dynamitu.
- Obrázek nalepte na tvrdý papír a kolem zapište co nejvíce dynaménů. Hodnotí se nejen množství vašich postřehů, ale také úroveň zpracování vaší výsledné práce. Do obrázků můžete kreslit, lepit, vystříhovat tak, aby vaše práce byla co nejoriginálnější.
- Nezapomeňte, že abyste úkol splnili v časovém rozpětí, je potřeba si práci rozdělit mezi všechny členy skupiny.

3/ KOOPERATIVNÍ LITERÁRNÍ DÍLNA

PŘÍKLADY DYNAMÉNU

Na této fotografii našly děti celkem 12 dynaménů

1. Písek je pro jízdu na kole nebezpečný, protože kolo může dostat smyk
2. Pod pískem může být schován ostrý předmět, pod pískem může být olejová skvrna, bláto.
3. Na cestě jsou kameny, na kterých může kolo rozbít
4. Stejně kameny mohou být příčinou smýknutí kola
5. Za pískem je klacek, přes který by se mohlo kolo převrátit a cyklista by mohl přepadnout
6. Kameny jsou i dál na cestě, to znamená, že může jeden kámen „odstřelit“ od kol auta
7. Kolem cesty je lesní porost, ze kterého může kdykoli vylétnout zvíře, které poleká cyklistu, ale může polekat i řidiče
8. protijedoucí auto má náklad, který nemusí být dobře připevněn
9. Za autem může být další vozidlo, které cyklista zatím nevidí, ale může začít předjíždět.
10. Řidiči v autě se může udělat nevolno a může náhle změnit směr
11. Na cestě se střídají úseky světla a stínu a slunce může v takových případech ovlivnit cyklistu i řidiče, a to i v tomto případě, kdy svítí ze strany
12. U auta se může objevit technická závada, ale rovněž i cyklista může mít poruchu na kole
13. Šprýmaři přišli i s riziky přistání ufonů a pádu meteoritu

PROJEKTOVÝ DEN

/ v rámci Světového týdne bezpečnosti silničního provozu/

1. Jízdy zručnosti v prostoru hřiště – vystřídají se všechny třídy

- začínají 6. ročníky 8.00
- na pokyn další ročníky až po deváté/ předpokládaný konec v průběhu 5. hodiny/

2. doprovodný projekt – BEZPEČNÁ CESTA DO ŠKOLY

- proběhne ve vestibulu školy, v případě opravdu pěkného počasí na vstupním nádvoří
- žáci 8. ročníků předvedou na několika stanovištích svůj projekt
- doprovodný program – vlečná křivka
zádržný systém
brzdná dráha / názorné pomůcky /
puzzle
testy, křížovky
- začínají 6. ročníky 8.00
- bude fungovat rychlá spojka, která třídě včas oznámí, kam se má odebrat

3. ve zbývajícím čase

- dopisy nebo obrázky pro řidiče - možná témata :

Co bych chtěl/-la vzkázat řidičům
Co by si děti přály, aby řidiči věděli
Přecházej po přechodu – jsi náš vzor
Alkohol za volantem? Proč?
Mobilní telefon za volantem – může stát život mě i tebe
Vozidlo má deformační zóny. Já a ty ne!
Předvídej nepředvídatelné
Děti nemají brzdy
Pás, to je jistota

apod.

BEZPEČNÁ CESTA DO ŠKOLY – ROČNÍKOVÝ PROJEKT

Cílem vaší práce je upozornit na nebezpečná místa na všech cestách, po kterých děti chodí do školy. Součástí vaší práce je najít co nejvíce možných nebezpečí a upozornit na ně nejen své spolužáky, ale také mladší děti z prvního stupně.

Úkolem

- je zakreslit / vymodelovat, slepit u krabiček, překopírovat z mapy nebo z internetu / cestu nebo cesty, kterými se děti dostávají do škol.
- můžete si vybrat jednu cestu / například tu nejvíce používanou nebo tu, kterou sami nejlépe znáte / Máte také možnost zobrazit všechny možné přístupy ke škole.
- uvědomte si, že z každého domova vede několik cest. Děti chodí tou nejkratší, která ale nemusí být tou nejbezpečnější.
- do svých plánek zakreslete také místa, kde cestu komplikují různé překážky nebo jiné záležitosti, které děti vnímají jako stresující nebo nebezpečné / psi za plotem, bezdomovci a narkomani v parku, hlučné skupinky starších žáků /
- pokuste se navrhnout různá řešení a návrhy úprav, které by nebezpečná místa a situace usnadnily nebo odstranily

Co bude následovat

- své práce spolu s připraveným slovním doprovodem/ na kterém se budou podílet všichni členové skupiny/ předvede každá skupinka před třídou
- práce budou dle možností vystaveny v prostorách školy
- svou prezentaci předvedete v rámci Světového týdne bezpečnosti silničního provozu / vyhláší se OSN 23. – 29. 4. 2007 / v jednotlivých třídách I. stupně



Informační článek a kontakt – PROJEKTOVÝ PARALYMPIJSKÝ DEN NA ZŠ SLOVAN

Žijeme ve 21. století, všichni jsme ve své podstatě stejní, ale protože máme schopnost a potřebu srovnávat, my i naše děti si uvědomujeme, že v mnohém se mezi sebou lišíme. Starší generace se s rozdíly vyrovnává velmi těžko, je ale na nás, jak připravíme generace budoucí na pluralitu současného a budoucího integrovaného světa.

Jedna z možností, jak naplnit důležitý cíl nově vznikajícího školního vzdělávacího programu, tedy dát žákům možnost sblížit se a vyrovnat se světem osob zdánlivě odlišných, je obsažena v aktivitách Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci. S pedagogy, studenty, stážisty a také spolupracujícími sportovními hosty Katedry aplikovaných pohybových aktivit jsme měli možnost prožít jeden společný paralympijský den také na naší základní škole.

Sice jsme nemuseli vstávat tak brzy jako naši olomoučtí hosté, ale jisté je, že na našich 220 žáků II. stupně čekala 13. února v osm hodin tělocvična plná usměvavých mladých lidí v černých tričkách s emblémem, někteří z nich také na vozíčku. Právě vozíčky hrály v průběhu celého dne velmi důležitou úlohu, ty běžné – určené k přesunům tělesně postižených osob, ale i ty sportovní, na kterých si naši žáci i učitelé vyzkoušeli typické herní aktivity uzpůsobené pro osoby s tělesným postižením. Celá akce probíhající v několika po sobě následujících blocích byla rozčleněna na dvě základní části – vzdělávací a sportovní. V rámci první z nich měli děti možnost zhlédnout působivou videoprojekci, besedovat se sportovcem a seznámit se s problematikou mobility bez zrakové kontroly a mobility na vozíku. Ve sportovních blocích si děti zahrály jednak jim běžně známé kolektivní sporty uzpůsobené pro pohyb na sportovních vozících /např. basketbal nebo floorball / a vyzkoušely si také většinu lidí neznámé aktivity tělesně postižených sportovců / např. Judo a úpolové aktivity bez zrakové kontroly, Boccia a Goalball /.

Závěrečný exhibiční zápas žáci x učitelé v basketbale „vozíčkářů“ odehrávající se v bouřlivé sportovní atmosféře pod vedením profesionálního rozhodčího se nesl v duchu vstřícné pospolitosti domácích i hostů stejně tak jako závěrečné rozloučení a spontánní autogramiáda hostujících sportovců.

Na rozdíl od běžného školního dne jen málokteré z dětí spěchalo na oběd. Prožily den, na který se jen tak nezapomíná a který možná sehraje rozhodující roli ve formování jejich budoucích životních postojů.

A co bude následovat? Díky tomu, že jeden z organizátorů akce je bývalým žákem naší základní školy jsme navázali spolupráci, ta se ale neomezí pouze na jeden společně prožitý den. Nejenže se akce stane každoroční tradicí, ale chystáme se zapojit i do nového projektu Centra aplikovaných pohybových aktivit realizovaného od ledna 2007 do června 2008. Cílem projektu s názvem „ Podpora integrace dětí s tělesným postižením ve školní tělesné výchově“ je zlepšit podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Mgr. Hana Ginterová
ZŠ Slovan Kroměříž

Protože věříme, že vás akce zaujala, rádi bychom touto cestou předali potřebné kontaktní adresy / centrumapa@seznam.cz , kudlacek.martin@centrum.cz , Mgr. Martin Kudláček, PhD. , Katedra Aplikovaných pohybových aktivit, Fakulta tělesné kultury UP, Tř. Míru 115, 771 40 Olomouc /

**Příklad rozpisu projektového dne – 7.ročník
DEN S PARTNERY BEZPEČNÉ KOMUNITY**

TŘÍDA	Přesun min	1	Přesun min	2	Přesun min	3	Přesun min	4	oběd
	35	8.30 - 9.15	35	9.50 – 10.35	30	11.05 – 11.50	10	12.00 – 12.45	12.45
7A		SZŠ		HASIČI		POLICIE škola		TĚLOCVIČNA I.	
	0	8.00 – 9.10	40	9.50 – 10.35	35	11.15 – 12.00	35	12.35 – 13.10	13.10
7B		POLICIE škola		HASIČI		SZŠ		TĚLOCVIČNA II.	
	0	8.00 – 8.45	30	9.15 – 10.00	35	10.35 – 11.20	30	11.50 – 12.35	12.35
7C		TĚLOCVIČNA I.		SZŠ		HASIČI		POLICIE škola	
	0	8.00 – 9.00	15	9.15 – 10.00	35	10.35 – 11.20	40	12.00 – 12.45	13.10
7D		TĚLOCVIČNA II.		POLICIE škola		HASIČI		SZŠ	

Příklad rozpisu projektového dne – 8.ročník

Třída	1	Přestávka a min	2	Přestávka a min	3	Přestávka min	4	oběd
	8.00 – 8.45	10	8.55 – 9.40	20 + přesun + příprava	10.00 – 11.00	+ 15	11.15 - 12.00	12.00
8.A	BESEDA Závislosti V 8.A		JÍZDY ZRUČNOST nádvoří		SPOLEČNÝ PROJEKT v 1. ročnících		DOPRAVNÍ TESTY /informatika/	
	8.00 – 8.45	10	8.55 – 9.40	20 + přesun + příprava	10.00 – 11.00	+ 15	11.15 - 12.00	12.00
8.B	DOPRAVNÍ TESTY /studovna/		BESEDA Závislosti V 8.A		SPOLEČNÝ PROJEKT v 1. ročnících		OBRATNOSTNÍ SOUTĚŽE /tělocvična/	
	8.00 – 8.45	10	8.55 – 9.40	20 + přesun + příprava	10.00 – 11.00	+ 15	11.15 - 12.00	12.00
8.C	BESEDA Závislosti V 8.A		DOPRAVNÍ TESTY /studovna/		SPOLEČNÝ PROJEKT v 1. ročnících		JÍZDY ZRUČNOST nádvoří	
	8.00 – 8.45	10	8.55 – 9.40	20 + přesun + příprava	10.00 – 11.00	+ 15	11.15 - 12.00	12.00
8.D	JÍZDY ZRUČNOST nádvoří		BESEDA Závislosti V 8.A		SPOLEČNÝ PROJEKT v 1. ročnících		DOPRAVNÍ TESTY /studovna/	

UPŘESNĚNÍ PROGRAMU – projektový den „Kam vede tvá cesta“ / pravidelně se opakuje každý rok /

1. BESEDA ZÁVISLOSTI: 45 min

/ beseda s panem Alešem Kučerou, vyléčený gambler, mluví o svých osobních zkušenostech, působivé, vyzkoušené /

2. JÍZDY ZRUČNOSTI: 45 min na třídu, pan učitel + 9. třída dle jeho výběru/

/ probíhá na školním nádvoří, koloběžky, vhodné sportovní oblečení a obuv /

3. DOPRAVNÍ TESTY – 45 min, studovna, pan učitel

/ s použitím interaktivní tabule /

4. DOPRAVNÍ TESTY 7. A – počítačové učebny / ½ třídy /, 45 min

Paní učitelka

/ vyplnění dopravních testů přímo na počítači, každý žák samostatně/

5. OBRATNOSTNÍ SOUTĚŽE 8.B – 45 min, tělocvična školy, pan učitel

/ připojí se k programu 7. ročníků /

6. SPOLEČNÝ PROJEKT PRVNÍCH A OSMÝCH ROČNÍKŮ

„ BEZPEČNÁ CESTA DO ŠKOLY „

/ připraví vyučující OV a RV/

/ žáci se rozdělí do - ti prvních tříd, v každé třídě pět skupin se samostatným programem /

Závěr:

Drazí kolegové, pokud jste došli až k těmto stránkám, dá se předpokládat, že byste rádi znali odpověď na následující otázky – otázky, které si při své práci musí pokládat snad každý pedagog a vychovatel. Pokusím se vám na ně tedy odpovědět.

1. Proč se zapojit do Projektu prevence úrazů?

V současné době, kdy mají školy více než kdy dříve možnost profilovat svou činnost různým směrem, přináší realizace Projektu prevence úrazů příležitost, jak implementovat aktuální problematiku preventivních aktivit (úrazová prevence, prevence sociálně patologických jevů, budování pozitivního klimatu školy a další) do každodenního života školy, a to bez přehnaných časoprostorových nároků. Program lze bez větších problémů přizpůsobit potřebám školy a je možné ho realizovat na škole jakéhokoli typu. Tento program nabízí nepřeberné množství variant, jak začlenit problematiku prevence do každodenního života školy, ať už formou rozmanitých činností v jednotlivých předmětech, prostřednictvím projektů a projektových dnů, či besed se zástupci partnerských organizací, které se touto tematikou zabývají / ČČK, Policie ČR, Hasičský záchranný sbor, poradenská centra pro děti a mládež a jiné /.

Široké pole působnosti nabízí realizace Projektu prevence úrazů při naplňování cílů školního vzdělávacího programu. Díky realizaci projektu je možné obsáhnout řadu průřezových témat a především rozvíjet a upevňovat všechny klíčové kompetence.

2. Jakých výsledků bylo za dobu trvání projektu dosaženo?

Je více než patrné, že z pohledu uskutečňování cílů a priorit současného školství je realizace Projektu prevence úrazů nesporným přínosem. Preventivní aktivity jsou sladěny takovým způsobem, aby na sebe navazovaly a aby jimi postupně prošli všichni žáci školy. I přes zřejmou skutečnost, že měřitelnost úspěšnosti preventivní práce je vzhledem k jejímu zaměření na budoucnost velmi relativní, je možné sledovat její výsledky.

Když žáci vstupují do projektu, nacházejí zdroje nebezpečí především v medializovaných oblastech – bezpečnost silničního provozu. Postupně jsou schopni nalézat nebezpečné situace a nebezpečné způsoby chování ve svém bezprostředním okolí, jsou schopni na ně adekvátně reagovat a navíc nacházejí reálná řešení těchto problémů. U žáků vyšších ročníků dochází k rozvoji zodpovědnosti nejen za vlastní bezpečí, ale i za bezpečí jiných. Tato skutečnost se dá přičítat především soustavným snahám o budování kolektivní spolupráce a pozitivního klimatu ve škole a skutečnosti, že program nabízí řadu možností spolupráce žáků mezi jednotlivými třídami a především napříč ročníky.

Přeji vám hodně úspěchů ve vaší práci, ať už se rozhodnete realizovat projekt jako celek, nebo si vyberete jen některé třeba i drobné části.

Vždyt' „Je lepší zapálit malé světýlko, než hubovat na tmou“

Seznam příloh:

Seznam příloh	Strana
Odměny pro žáky v soutěžích – poukázka, karta žolík	134
Smajlíci – hodnocení práce, odměny	135
Závěrečné osvědčení - 6.ročník	139
Závěrečné osvědčení - 7.ročník	140
Závěrečné osvědčení – 8.ročník	141
Závěrečné osvědčení – 9.ročník	142
Žlutá stuha + příběhy	143
Komenského desatero	145
Příběh – kouření a my – žákovská práce	146
Dopisy žáků 6.ročníku – zhodnocení celoroční práce	147
Alan Marshall – Už zase skáču přes kaluže - ukázka	149
Materiály na výrobu leporela	152
Soutěž pro I. stupeň	161
Deskové hry – ukázka prací žáků	162
Projekt Děti, sídliště a bezpečí – ukázka prací žáků	165
Projekt V cizích botách – ukázka prací žáků	167
Nákresy dopravních situací – hledání „dynaménů“	169
Karta žolík + průvodní dopis	175
Pracovní listy – Dětství bez úrazů	177

TATO POUKÁZKA OPRAVŇUJE TŘÍDU

.....

K PŘEDNOSTNÍMU VSTUPU NA OBĚD

Prosíme učitele, aby po uplatnění poukázku odebrali a zabránili jejímu zneužití

TATO POUKÁZKA OPRAVŇUJE TŘÍDU

.....

K PŘEDNOSTNÍMU VSTUPU NA OBĚD

Prosíme učitele, aby po uplatnění poukázku odebrali a zabránili jejímu zneužití

TATO POUKÁZKA OPRAVŇUJE TŘÍDU

.....

K PŘEDNOSTNÍMU VSTUPU NA OBĚD

Prosíme učitele, aby po uplatnění poukázku odebrali a zabránili jejímu zneužití

TATO POUKÁZKA OPRAVŇUJE TŘÍDU

.....

K PŘEDNOSTNÍMU VSTUPU NA OBĚD

Prosíme učitele, aby po uplatnění poukázku odebrali a zabránili jejímu zneužití









..... uděluje

OSVĚDČENÍ

.....

**O ABSOLVOVÁNÍ
1. STUPNĚ
PROJEKTU
BEZPEČNÁ ŠKOLA
ČERVENÁ CESTA**

.....
třídní učitel/ka

.....
ředitel/ka školy

..... uděluje

OSVĚDČENÍ

.....

**O ABSOLVOVÁNÍ
1. STUPNĚ
PROJEKTU
BEZPEČNÁ ŠKOLA
ČERVENÁ CESTA**

.....

.....

třídní učitel/ka

ředitel/ka školy

..... uděluje

OSVĚDČENÍ

.....

O ABSOLVOVÁNÍ
2. STUPNĚ
PROJEKTU
BEZPEČNÁ ŠKOLA
ŽLUTÁ CESTA

.....

třídní učitel/-ka

ředitel/-ka školy

..... uděluje

OSVĚDČENÍ

.....

O ABSOLVOVÁNÍ
2. STUPNĚ
PROJEKTU
BEZPEČNÁ ŠKOLA
ŽLUTÁ CESTA

.....
třídní učitel/-ka

.....
ředitel/-ka školy

.....
uděluje

OSVĚDČENÍ

.....
třídní učitel/-ka

.....
ředitel/-ka školy

.....
uděluje

OSVĚDČENÍ

.....
O ABSOLVOVÁNÍ
3. STUPNĚ
PROJEKTU
BEZPEČNÁ ŠKOLA

ZELENÁ CESTA

.....
O ABSOLVOVÁNÍ
3. STUPNĚ
PROJEKTU
BEZPEČNÁ ŠKOLA

ZELENÁ CESTA

.....
třídní učitel/-ka

.....
ředitel/-ka školy

.....uděluje

OSVĚDČENÍ

.....
třídní učitel/-ka

.....
ředitel/-ka školy

.....uděluje

OSVĚDČENÍ

.....
O ABSOLVOVÁNÍ
4. STUPNĚ
PROJEKTU
BEZPEČNÁ ŠKOLA

MODRÁ CESTA

.....
O ABSOLVOVÁNÍ
4. STUPNĚ
PROJEKTU
BEZPEČNÁ ŠKOLA

MODRÁ CESTA

.....
třídní učitel/-ka

.....
ředitel/-ka školy

ŽLUTÁ STUHA

Tato stuha je záchranný pás.

**Skrývá v sobě poselství, že existují ti,
kterým na tobě záleží.**

**Jestli ty sám (sama) potřebuješ pomoc
a nevíš, jak si o ni požádat,
zanes tuto stuhu někomu,
komu důvěřuješ**

- svému spolužákovi, učiteli, rodiči.....

On ti jistě podá pomocnou ruku....

**Dnes tuto stuhu dostáváte od nás
jako malý dárek,
jako takové malé poselství,
že nejste na světě sami,
že nám záleží na vás**

**a vám by mělo záležet na někom druhém.
Až vám, i nám, bude zle, můžete tuto stuhu
použít
a myslím si, že si můžeme věřit,
že jeden druhému podáme pomocnou ruku,
protože bez lásky je na tomto světě
smutno a chladno.**

ŽLUTÁ STUHA

Tato stuha je záchranný pás.

**Skrývá v sobě poselství, že existují ti,
kterým na tobě záleží.**

**Jestli ty sám (sama) potřebuješ pomoc a
nevíš, jak si o ni požádat,
zanes tuto stuhu někomu,
komu důvěřuješ**

- svému spolužákovi, učiteli, rodiči.....

On ti jistě podá pomocnou ruku....

**Dnes tuto stuhu dostáváte od nás
jako malý dárek,
jako takové malé poselství,
že nejste na světě sami,
že nám záleží na vás**

**a vám by mělo záležet na někom druhém.
Až vám, i nám, bude zle, můžete tuto stuhu**

použít

**a myslím si, že si můžeme věřit,
že jeden druhému podáme pomocnou ruku,
protože bez lásky je na tomto světě
smutno a chladno.**

Skutečné příběhy

.....Stuhu jsem dala celé třídě. Vzali si ji a zazvonilo. Přesto ve třídě bylo ticho, nečekané, podivné. Jeden z kluků vstal první a podal svou stuhu spolužákovi. Nemá už maminku, zemřela, zato mu zůstalo několik mladších sourozenců.

Pár spolužáků dělá totéž.

„To je pro tebe,“ říká někdo. „Chceme, abys věděl, že ti pomůžeme, kdybys chtěl. Chceme, abys měl čas, chodil s námi ven a byl spokojený. Tuto stuhu máš od nás, abys nám řekl, až budeš něco potřebovat.“

..... Vyjít s ním nebylo snadné. Žlutou stuhu si vzal beze slova a někam zmizel. Po několika dnech jsem ve schránce důvěry v mé třídě našla dopis. Dal stuhu mamince. Maminka je už déle nemocná, vypadá to vážně. Dal jí stuhu se slibem, že jí pomůže s mladší sestrou – tatínek s nimi už nežije. Dnes je mu dvacet. Maminka je na tom dobře a znovu se vdala. On stojí na svých nohou a myslím si, že se naučil být šťastný.....

..... Najednou se objevil na chalupě bývalý žák a syn přišel s rozpaky: „Mami, vím, že je to nesmysl, ale nemáš náhodou tady příběh se žlutou stuhou? Kamarád ho potřebuje, nutně.“ Příběh jsem měla, čekal mne

kurz pro pedagogy, kam jsem příběh vezla. K čemu jej mladý muž potřeboval? Nevím, ale vím, že mu stálo za to přijet pro něj na chalupu a riskovat nepochopení.....

„Poznáváte mě?“ Dívám se do očí muže a usilovně přemýšlím. „Gymnázium...“ napovídá, „učila jste mne matematiku.“ Snažím se vzpomenout si. „Podívejte,“ navazuje. Na zádech má hezký sportovní batoh, na který ukazuje. Pohotově ho chválím. „Hezký batoh.“ „To nemyslím,“ upřesňuje. Sundává ho: „Vidíte tohle?“ Na kraji batohu se houpe tmavý provázek. „Hm,“ ohodnotím. „Poznáte to? To je žlutá stuha. Pamatujete tehdy před Vánoci, tolik jste mi pomohla...“

Skutečné příběhy

.....Stuhu jsem dala celé třídě. Vzali si ji a zazvonilo. Přesto ve třídě bylo ticho, nečekané, podivné. Jeden z kluků vstal první a podal svou stuhu spolužákovi. Nemá už maminku, zemřela, zato mu zůstalo několik mladších sourozenců.

Pár spolužáků dělá totéž.

„To je pro tebe,“ říká někdo. „Chceme, abys věděl, že ti pomůžeme, kdybys chtěl. Chceme, abys měl čas, chodil s námi ven a byl spokojený. Tuto stuhu máš od nás, abys nám řekl, až budeš něco potřebovat.“

..... Vyjít s ním nebylo snadné. Žlutou stuhu si vzal beze slova a někam zmizel. Po několika dnech jsem ve schránce důvěry v mé třídě našla dopis. Dal stuhu mamince. Maminka je už déle nemocná, vypadá to vážně. Dal jí stuhu se slibem, že jí pomůže s mladší sestrou – tatínek s nimi už nežije. Dnes je mu dvacet. Maminka je na tom dobře a znovu se vdala. On stojí na svých nohou a myslím si, že se naučil být šťastný.....

..... Najednou se objevil na chalupě bývalý žák a syn přišel s rozpaky: „Mami, vím, že je to nesmysl, ale nemáš náhodou tady příběh se žlutou stuhou? Kamarád ho potřebuje, nutně.“ Příběh jsem měla, čekal mne

kurz pro pedagogy, kam jsem příběh vezla. K čemu jej mladý muž potřeboval? Nevím, ale vím, že mu stálo za to přijet pro něj na chalupu a riskovat nepochopení.....

**„Poznáváte mě?“ Dívám se do očí muže a usilovně přemýšlím.
„Gymnázium...“ napovídá, „učila jste mne matematiku.“ Snažím se vzpomenout si. „Podívejte,“ navazuje. Na zádech má hezký sportovní batoh, na který ukazuje. Pohotově ho chválím. „Hezký batoh.“ „To nemyslím,“ upřesňuje. Sundává ho: „Vidíte tohle?“ Na kraji batohu se houpe tmavý provázek. „Hm,“ ohodnotím. „Poznáte to? To je žlutá stuha. Pamatujete tehdy před Vánoci, tolik jste mi pomohla...“**

Seznam použité literatury:

- Čechová, B. a kol. : Nápadník pro rozvoj klíčových kompetencí ve výuce. Praha 2006
Beránková, E. : Tvořivá hra jako cesta k pochopení literárního díla. Fraus 2002
Janíková, V. : Průvodce labyrintem. Muzeum Kroměřížska, Kroměříž 2006
Lencz, L. : Etická výchova – metodický materiál 1. Praha, Luxpres 2000
Lencz, L. : Etická výchova – metodický materiál 2. Praha, Luxpres 2005
Lencz, L. : Etická výchova – metodický materiál 3. Praha, Luxpres 2003
Metodika k prevenci dětských úrazů: Dětství bez úrazů, o.p.s., 2006
Nováková, M. a kol. : Učíme etickou výchovu. Praha, Luxpress